

Alexander Reško – Árpád Szénássy

SEMEROVO

PAMÄTNICA

Vydavateľstvo KT
Komárno
2006

www.semerovo.sk

Alexander Reško – Árpád Szénássy

SEMEROVO

PAMÄTNICA

www.semerovo.sk

www.semerovo.sk

SLOVO PRIATEĽOVI DR. ING. ÁRPÁDOVI SZÉNÁSSYMU IN MEMORIAM

Milý priateľ, vydavateľ, historik, spoluautor našej novej knihy,
pred niekoľkými týždňami ešte plný energie
a inšpirácie zachovania historických pamiatok,
predstaviteľ nekonečnej studnice nápadov zachovať
pre nasledujúce generácie čo najviac historických zaujímavostí.

Tvoja životná niť sa nečakane pretrhla
a nedožil si sa uvedenia našej knihy do života.

„Semerovo - Pamätnica”

je jednou z posledných Tvojich autorských prác.

Venujeme Ti ju z úprimného srdca,

Árpád,

ako pamiatku na naše priateľstvo
a úctu k Semerovu a jej obyvateľom.

Tvoji priatelia spoločne naplňajú
verejný prísľub dokončiť a pokračovať
v načatom diele.

S úctou
Imro Hrabovský a Šaňo Reško

Semerovo očami Enrika Řepku – 4. ročník ZŠ

ZLOŽIL SOM VÁM BÁSNIČKU...

Adam Gašparík
žiak základnej školy

Zložil som vám básničku,
ale nie o mestečku!
O dedinke, v ktorej bývam,
Semerovo ju nazývam.

Obklopená z časti je lesom,
potok cez ňu tečie behom.
Predzáhradky upravené,
parky pekne pokosené.

V strede obce - pamätník sa týči.
Na ňom mená tých,
čo vo vojnách svoje životy za slobodu položili.

Kostol stojí na kraj obce,
útechu v ňom nájde - kto chce.
Cintorín je vôkol neho,
krásne ticho, nerušte ho!

Dobrodinci k Miléniu,
zvonicu i krásne zvony darovali.
Pre budúce generácie o histórii a súčasnosti
posolstvo sme zanechali.

V škole, v škôlke deti šantia,
učiteľom radosť robia.
Aj mládež sa zapája,
do športu i do tanca.

Tradície nechýbajú nám,
cez Infokanál sa všetko dozvedám.
Fašiangy sme oslávili, máj sme znovu postavili,
hody sme si užili a Vianoce svätili.

Takto ide deň za dňom,
spestríme si život svoj.
Rád tu bývam, rád tu som,
dedinka malá - môj domov.

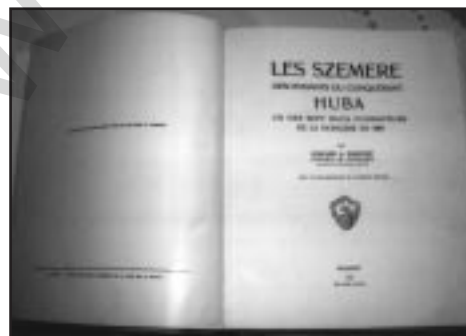
*zo Zborníka žiackych prác k projektu Región v škole, škola v regióne
„Putovanie žiakov za spomienkami“*

Historický erb rodu Szemere

*Titulná strana a predslov
z knihy o rode Szemere*

PREDSLOV

Milí Semerovčania, rodáci, čitatelia!

Otvárate knihu venovanú našej malebnej obci Semerovo na juhu Slovenska. Vychádza z príležitosti **795.** výročia prvej písomnej zmienky o obci, **225.** výročia prvej písomnej zmienky o škole a **100.** výročia vzniku hasičského zboru. Pýtate sa, prečo prichádzame opäť s publikáciou po piatich rokoch?

Pomôžem si citátom: „**Je bezpodmienečne nutné zaznamenávať súčasné udalosti, aby sa na nás potomkovia mohli odvolávať**” (A. S. Puškin), platí to aj o nových historických skutočnostiach, ktoré sa autorom podarilo zhromaždiť.

Príjemným šokom bola francúzsky napísaná kniha o rode Szemerovcov „**Les Szemere descendants du conquérant Huba...**”, ktorú autori našej obce slávnostne dočasne zapožičajú. Skutočnosti uvádzané v exkluzívnej knihe dali jednoznačne naznamosť, že naša malebná obec musí mať novú publikáciu.

Naše SEMEROVO bolo od prapočiatku svojich dejín významným strediskom Slovanstva, sídlom dobyvateľa **Hubu**, prarodiskom slávneho rodu **Szemerovcov**, majetkom významných šľachticov a zemepánov. Slovo Božie vždy katolíckeho vierovyznania sa kázalo v celej známej histórii po slovensky a bolo pôsobiskom národných buditeľov, ktorí významnou mierou pomáhali šíriť slovenské povedomie našich predkov. Zemepáni v histórii obce boli aj kalvínskeho vierovyznania, ale svojim podaným nebránili v katolíckom vierovyznaní, a svojimi milodarmi pomáhali budovať súčasné kresťanské pamiatky v obci.

Pôvod názvu **ZEMERA**, **Scemera**, **Semera**, **Szemera**, **Semer** má viacero možností, ale tým, že praobyvatelia boli Slovania, prikláňame sa k staroslovanskému pôvodu. Podľa profesora Jána Stanislava je odvodené z osobného mena Se /D) mera.

Vzácná kniha „**Les Szemere descendants du conquérant Huba...**” v preklade „**Szemerovci - potomkovia dobyvateľa HUBU, jedného zo zakladateľov Uhorska v r. 889**” od autora Gasparda A. Zarándyho vydanej v Budapešti v roku 1910, uvádza niekoľko variantov, ale väčšina je odvodená z pôvodných slovanských slov „Sedm”, „Sem”, „Cemero” - Szemero. Najatraktívnejšie je zdôvodnenie, že v **ruskom St. Petersburgu** sa Semerovo nazývalo Szemer - Szemera! Čo jasne dokumentuje, že SEMEROVO bolo v stredoveku a ranom feudalizme významným strediskom a pôvodnou dedovizňou zaujímavých rodákov, pôsobiskom významných rímskokatolíckych kňazov, ktorí pomáhali zakladať celoštátne známe ustonovizne, a to nemôže byť náhoda.

Hrdo môžeme povedať, že rod **SZEMEROVCOV** zdokumentovaný v citovanej knihe dáva naznamosť, že Semerovo bolo v čase dobyvačných vojen v rokoch **884—900** osídlené Slovanmi. Pevnosť „Hradisko - Váraš” - Zemera, v Hornom Uhorsku dobyl bojovník Huba, jeden zo siedmich zakladateľov Uhorska, odtiaľto organizoval nájazdy a dobyl Nitru.

Arpádovci prišli z Dnestra do Karpatskej kotliny, podmanili si Slovanov a dobyli ich územie od Karpát a Moravy po Dunaj, Sávu, Jadran až k Alpám. V čase Arpádovcov ešte nejestvovali priezviská, používali sa len krstné mená, ktoré sa dedili z pokolenia na pokolenie. Neskôr sa na rozlišovanie rodov začali tvoriť a používať priezviská zvyčajne podľa sídla. Tak sa neskôr rod Hubu stal rodом Szemerovcov. Huba dobyl územie medzi Ipľom, Hronom, Žitavou, Nitrou a Váhom. Dobyvatelia

sa zo začiatku nestretali s odporom Slovanov, neskôr si ich podrobili. Neodškriepiteľným vplyvom kresťanstva Slovanov je skutočnosť, že kráľ Štefan I. prijal kresťanstvo a po smrti bol vyhlásený za svätého. Szemerovci sa usadili v Komárňanskej župe, v okrese Udvard, neskôr ich potomkovia žili v Novohrade, Honte, Zemplíne, Above, Soproni a v Győri. Najstaršia a najslávnejšia vetva žila medzi Žitavou a Váhom. Arpád menoval Hubu nitrianskym vojvodom a daroval mu zem medzi Žitavou, Váhom až po Nitru. Hubovci sa usadili na brehu rieky Žitava. Neskôr vlastnili aj časť medzi Tisou a Hornádom. Je dokázané, že v roku 1263 vlastnili obec Szemera, v roku 1281 obec Guta, Kürt a Lót (v 12. storočí rod Lóthy, Čúzy, Kürthy - pochádzajú z rodu Szemere). Szemerovci z Lótu boli prví, ktorí opustili meno Szemera a nazvali sa Lótyovcami. Szemerovci žili v tomto kraji ešte v roku 1495, pretože v tomto roku sa istý Bartolomej oženil s Helenou Szemera, ktorá mu do vena priniesla obce Szemera, Kamoča, Köved a Nyárad. Pred bitkou pri Moháči v roku 1526 patrili Szemerovcom v Komárňanskej župe osady: Buzád, Czech, Csúz, Für, Guta, Huba, Jászfalu, Káva, Kiskolta, Kolta, Komlós, Kopankút, Köved, Kürt, Nyárad, Petend, Pilis, Szemera, Szék, Udvard. Tieto miesta boli najstaršími sídlami Szemerovcov. Osady dostali do daru od Bélu VI. Z tohto rodu neskôr pochádzali Czúzyovci, Kürthyovci, Udvardyovci, Nyáradyovci, všetci pochádzali z rodu Szemera. V roku 1495 vymreli po meči Hubovci - Szemerovci, v 16. storočí Czúzyovci, pred rokom 1600 Lótyovci, zostali len Szemerovci v Above a na Zemplíne. Týchto potomkovia žijú dodnes (podľa vzácnej knihy z roku 1910). Veľa listín a dokumentov, ktoré sa týkali rodu Szemerovcov, zhoreli pri požiari katedrály a knižnice vo Veszpréme v roku 1276, a tiež v roku 1528 pri požiari na hrade Čičava.

Szemerovci patrili 3 stáročia k protestantom, z generácie na generáciu sa dedila szemerovská biblia, majstrovské dielo dokončené a vydané v roku 1661 v Koložvári (Cluj). Zachovala sa dodnes, zažltnuté a obchytané listy sú svedectvom, že si jej majitelia v nej často listovali. Veľkú umeleckú hodnotu jej dáva obal, ktorý je majstrovským dielom, vyrobený je z kože čerešňovej farby, zdobený striebrom. Posledným vlastníkom biblie bol Ladislav Szemere, ktorý žil v 17. storočí v Košiciach a bojoval pod Rákócziho zástavou. Biblia zostala v dome Szemerovcov, ktorý neskôr patrila Károlyovcom a Barkóczyovcom. V 17. storočí pri konfiškácii majetku ju zachránili ako najcennejší poklad. Bol to symbol rodiny Szemerovcov. Nie je nám známe, kde sa dnes nachádza.

Najznámejšie osobnosti rodu Huba a Szemere.

Huba dobyvatel, **Mudrc Semere** (okolo roku 896), **Štefan** Szemere, bojovník v čase 7-ročnej vojny, **Pavol** Szemere, husár, oficer kavalérie počas poľského povstania proti Rusku, **Kristína** Szemere publikovala poéziu pod pseudonymom Vilma Képlaky, **Pavol** Szemere, jej manžel, tiež básnik, ktorý sa zaoberal aj reformou maďarčiny, **Ladislav** Szemere, generál v rakúskej kavalérii, **Michal** Sz., žil na kráľovskom dvore v Poľsku ako chrabrý vojak, **Bartolomej** Sz., štátnik a minister, **Attila**, jeho syn bol poslanec a český básnik, **Kliment** Sz., priateľ a dôverník kráľa Mateja, veliteľ na Vyšehrade, hrdinsky padol v bitke pri Moháči, **Michal** Sz., syn **Leustacha**, bol vychovaný na kráľovskom dvore Bélu VI., ktorého bol priateľom a dôverníkom, pri bitke pri Sajó okolo roku 1255 bol smrteľne zranený tatárskym šípom, na pamiatku tejto udalosti vytvorili druhý rodinný erb (armáles), **Mikuláš** Sz., nar. v r. 1855, hrdý príslušník maďarského národa, v Pešti organizoval medzinárodné preteky v streľbe, venoval obrovské sumy peňazí na výstavbu štadiónov a školských zariadení v Pešti. Všetci Szemerovci, či už spisovatelia, vojaci, štátnici boli hrdinovia a uhorskí vlastenci, bojovali a zomierali za práva svojho národa.

Szemerovci používali v stredoveku 2 symboly (erby, pečate, armálesy)

1. **podoba Hubu dobyvateľa**, na štíte je nápis:

SIGILLUM JOANNIS ZEMERE DE GENERE HUBA

erb je veľmi podobný erbu Nitrianskeho samosprávneho kraja

2. **noha prepichnutá šípom** (na pamiatku Michala)

Tieto symboly rodiny Szemerovcov figurujú na šperkoch, sochách a iných rodinných umeleckých pamiatkach. Niekedy sú tieto symboly podporené orlom, zástavou, alebo ich podopiera postava ženy. Postava Hubu dobyvateľa na koni je napr. na bronzovej pečati z roku 1400, podobný je na zlatom pečatnom prsteni zo 14. storočia z obdobia Anjouovcov, ktorí vládli v Uhorsku v rokoch 1310–1382. To sú 2 najstaršie pečate s podobizňou Hubu dobyvateľa.

Naskytuje sa otázka, koľko rokov v skutočnosti uplynulo od prvej písomnej zmienky o obci Semerovo? 795, ako sme si pripomenuli, alebo vyše 1120, podľa týchto nových historických dokumentov o našej obci a predkoch?!... Musí nás tešiť, že patríme medzi najstaršie obce so zdokumentovanou históriou na Slovensku.

Môžem konštatovať, že Semerovo je historicky zaujímavá a atraktívna obec, na ktorú môže byť hrdý každý obyvateľ i rodák, nech žije kdekoľvek na svete.

Jednoznačná stopa Hubu ostala i v susednej obci Čechy, ktorá niesla názov Hoba, časť chotára toto meno nesie i dnes. V minulosti boli Čechy prepojené so Semerovom farnosťou a zemepánmi, v súčasnosti priateľsky, spoločným školským i zdravotným obvodom a spoločnou autobusovou dopravou.

Ďakujem autorom a vydavateľstvu KT, že obohatili našu históriu o nové skutočnosti. Nová kniha je tretím odvážnym doplnkom a upresnením skutočností zverejnených v brožúre Semerovo, Stará zemianska obec, a knihe 790 rokoch od prvej písomnej zmienky o obci Semerovo. Naša obec, jej predkovia a obyvatelia si to za statočnú prácu zaslúžia.

Moje poďakovanie patrí exvelvyslankyni pri Európskom parlamente v Štrassburgu PhDr. Eve Garajovej za voľný preklad z francúzskeho originálu, čím nám pomohla spoznať naše nové historické prapočiatky.

Obec si z úcty k svojej histórii pripísala významné úspechy v celoslovenských súťažiach: „DEDINA ROKA 2001 - Ocenenie za rozvoj ľudského potenciálu“, „DEDINA ROKA 2005 - 3. miesto“, „INFOČin 2005 - 1. miesto v kategórii Priateľský čin roka 2005“, ktoré venovala samospráva všetkým Semerovčanom.

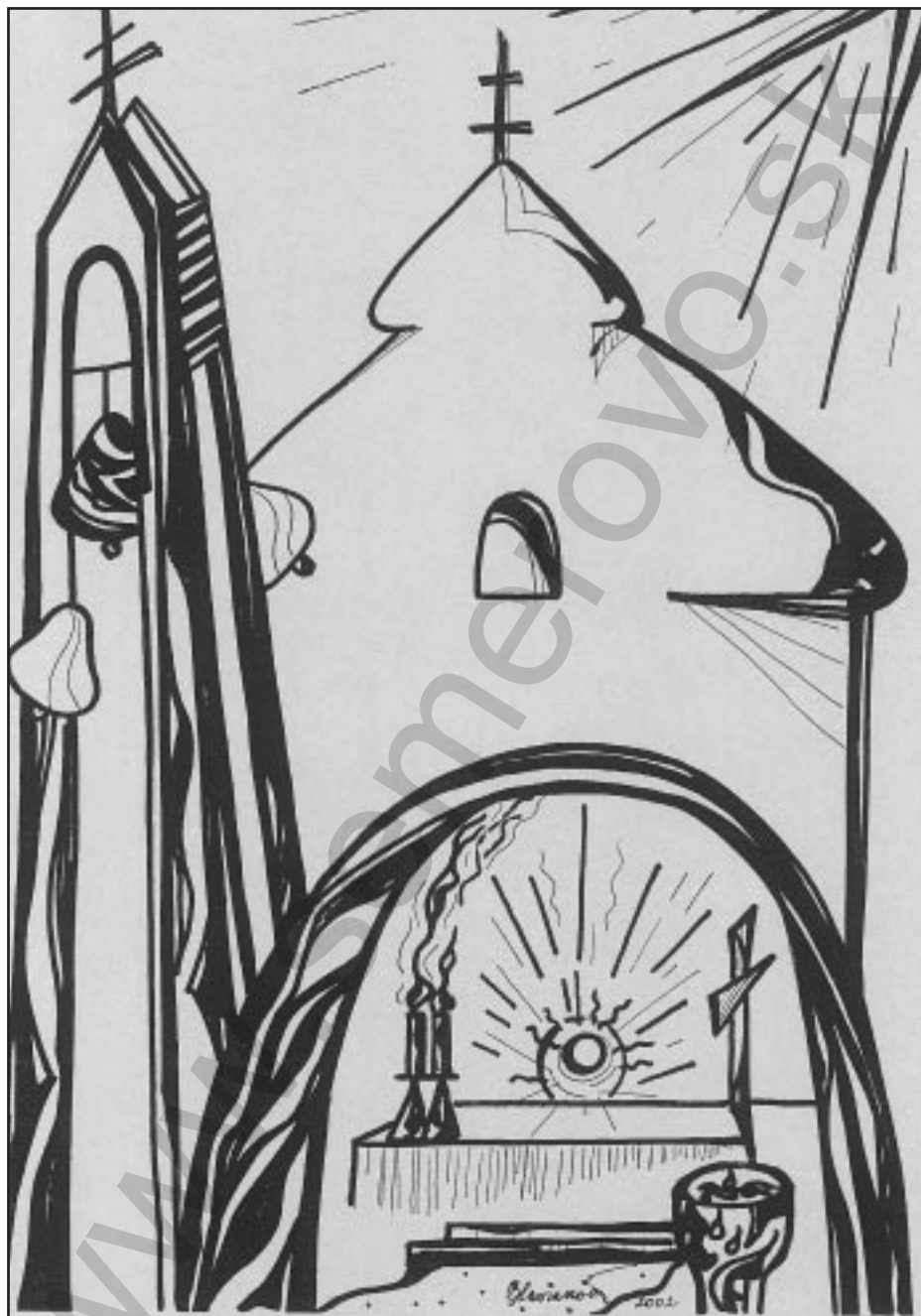
Samospráva obce ruka v ruke s obyvateľmi svojou spoločnou prácou a mottom „Spoločne za krajšie Semerovo“ potvrdili, že úsilie byť dôstojnými nástupcami svojich úspešných a pracovitých predkov sa darí naplňovať.

Osobne som šťastný, hrdý a vďačný, že láska k Vlastičke a naše manželstvo ma v roku 1973 priviedli z Komárna do tejto čarovnej obce. Vďačím hlavne našim obyvateľom, že od môjho príchodu do Semerova som dostal možnosť rozvíjať úspešne kultúrno – spoločenský život s kinom najlepším v okrese, neskôr súborom Slniečko, od roku 1981 ako poslanec MNV a od 1. apríla 1990 som dostal dôveru viesť tak úspešnú obec a plniť náročné a krásne úlohy jej rozvoja pre prospech nás všetkých. Ďakujem za pomoc a podporu, bez ktorej by sa nenapĺňali naše sny, predstavy a ciele. Knihu venujem všetkým deťom, mládeži, občanom a rodákom, ako posolstvo k neochvejnej hrdosti k rodnej hrudi a Semerovu, nech žijú kdekoľvek na svete.

Vyslovujem úprimné želanie, nech nás sprevádza v nasledujúcich rokoch tohto storočia láska k Slovensku a Semerovu, Božia milosť, orodovanie našej patrónky Panny Márie, zdravie, šťastie, porozumenie a svornosť.

September 2006

Imrich Hrabovský, Váš starosta

PRÍRODA

Slovenská obec s 1380 obyvateľmi leží v okrese Nové Zámky 17 km východne od okresného sídla, 55 km od Nitry, sídla Nitrianskeho kraja, 12 km od termálnych kúpeľov Podhájska, 45 km od Komárna, 125 km od Bratislavy, 145 km od Budapešti a 165 km od Viedne. Prevažne poľnohospodárska obec s pestrým kultúrnym a spoločenským životom sa v posledných rokoch stáva známou na celom Slovensku.

Chotár Semerova leží v Podunajskej nížine na západnom okraji Pohronskej pahorkatiny v nadmorskej výške 140–225 metrov.

Zemepisná poloha: 48° 01667' 0 N severnej šírky (DMS)
18° 21' 0 E východnej dĺžky (DMS)

Priemerná teplota je 10 °C. Podnebie je vnútrozemné s otvorenou clonou severných vetrov. Priemerné ročné zrážky sú 149 mm. Západná časť je na vyšších terasách pokrytých piesčitými sprašami a naviatymi pieskami, východná časť leží na pahorkatine z treťohorných uloženín. Okrem dubových a agátových lesíkov je chotár na strmších úbočiach odlesnený. V chotári obce rastú aj mnohé ovocné stromy. Do nižšie položených častí chotára stekajú vody a pôvodne do ukončení meliorácií boli bahnité. Obcou preteká Branovský potok (nazývaný aj Čahanský či Paríž), ktorý napája Sarcov potok. Batov potok vyviera na Lapošine a nezamrzajúci prameň vyviera pod židovským cintorínom.

Chotár obce leží v obilninárskej oblasti, okolie sa nachádza v aluviálnej kotline obkolesenej holými stráňami Čerhátskej pahorkatiny. V okolí bývalého Jarossovho majera sa nachádzali slaniská, pozostatok tu rozlievajúceho sa pradávneho (staršie štvrtohory) vnútrozemského „Sarmatského“ mora. Okolie obce tvorili okrajové časti zálivov tohto mora. Neskôr činnosťou vetrov a pôdnymi nánosmi potokov vznikla sprašová tabuľa s veľmi úrodnou pôdou. Vysušením spodných štrkopieskových vrstiev zemskej kôry v mladších štvrtohorách vznikli tzv. „tekuté piesky“, tiahnuce sa od Hurbanova cez Pribetu až k nášmu chotáru. Najviac ich je na honoch Horná chrást, u Červeného majera a tiahnu sa až k Surovine. Najúčinnejšie sa im bránilo výsadbou agátových lesíkov, ktorých korene tieto piesky spevňovali. Pre zaujímavosť uvádzame názvy našich kopcov: v „Jarošovskom háji“ sa nachádzajú Veľký a Malý cigán, nadmorská výška 223,8 - 228,5, Kozia hora 213,2 m. Na miestne vinohradnícke tradície sa naviazalo výsadbou *vinohradov* na svahoch Čerhátskych pahorkov.

V severozápadnej časti obce je *vodná nádrž* s rozlohou 8 ha, vybudovaná pri bývalom mlyne na Branovskom potoku. Zvláštnosťou obce je nezamrzajúci *minerálny prameň* (začiatkom 20. storočia mal stabilne 20 °C, dnes 15 °C) s jazierkom na južnom okraji obce, pod židovským cintorínom. Dnes je jazierko zarastené rákosím. V rokoch 1964 a 1996 obec postihli povodne, keď voda v potoku stúpila viac ako 2,8 metra. Na štátnej ceste do obce Čechy bola *artézska studňa* dokončená počas II. svetovej vojny. Dnes je nefunkčná, označená ozdobnou studňou, pôvodný vrt napája aj dnes funkčnú požiarňu nádrž.

Surovinová základňa - na južnom okraji obce vo väzbe na bývalú tehelňu sa nachádza *chránené ložiskové územie tehliarskych surovín*, evidovaný dobývací priestor tehliarskej hliny vyhlásený Banským úradom SR. Jeho plocha je 357 549 m².

V pieskovej bani sa nachádza lokalita *vzácného vtáctva Včelárika zlatohlavého*.

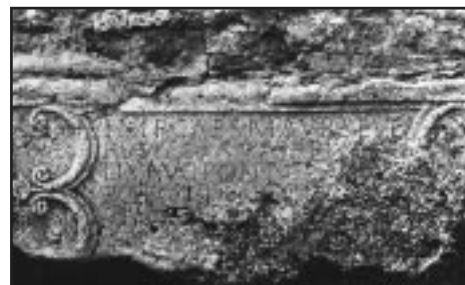
V obci Semerovo sa nachádzajú od roku 1987 *dva hydrogeologické vrty* artézskych studní s *kvalitou kojeneckej vody*. Vrt HLT-7 je odvrtný do hĺbky 172 m, doporučená výdatnosť 3 l/s. Pásmo hygienickej ochrany 10m x 10m. Tento vrt je voľne dostupný obyvateľom. V rámci rozvoja podnikateľských aktivít v obci je však predmetom záujmu pre zriadenie stáčarne vody. Vrt HLP-7 je odvrtný do hĺbky 70 m.

V katastroch obcí Semerovo a Čechy je pred schválením európska chránená lokalita „*Krivé hrabiny* IK SKEUV0086“ o výmere 125,9 ha s cieľom zachovania biotopov Karpatských a panónskych dubovo-hrabových lesov, Panónsko-balkánske cerové lesy, Eurosibírske dubové lesy, stupeň ochr. 4.

Z DEJÍN OBCE AŽ PO ROK 1989

Obec bola osídlená už oddávna. Najstaršie archeologické nálezy z chotára obce pochádzajú z doby *hallštatskej*, v užšom slova zmysle kultúra zo staršej doby železnej (7. až 4. storočie pred Kr.), ktorá bola nazvaná podľa náleziska v Hallštatte. Časom sa rozšírila na veľkej časti Európy a je úzko spätá aj s vystúpením historických Kelto, ktorí vlastne dovŕšili vývoj pravekej civilizácie v Strednej Európe. V roku 1996 v záhrade domu *Tahotných* v severnej časti obce sa našla vakovitá nádoba s obežným krúžkom pod okrajom s jemne naznačeným odsadením hrdla od tela. Nádoba sa našla vo väčších úlomkoch, takže ju bolo možné rekonštruovať. Bola vyrobená na hrnčianskom kruhu. Našiel sa aj predmet, asi britva či nôž pevne spojený s pieskovcovým brúsnym kameňom. Dokonca podľa názoru odborníkov *vrch Váraš je stará keltská mohyla*. Ďalšie nálezy sa zaraďujú do laténskej doby (5. až 1. storočie pred Kr.), ktoré je vlastne pokračovaním doby predchádzajúcej ako kultúra druhej fázy doby železnej v strednej a západnej Európe (názov podľa stanice La Tène na brehu Neuchâtelského jazera vo Švajčiarsku).

Významné svedectvo pochádza z doby rímskej. *Rímske táborisko* pravdepodobne stálo pri jazierku vytvorenom termálnym prameňom. Podľa vynikajúceho uhorského historika Jánosa Karácsonyho z prelomu 19. a 20. storočia bolo Semerovo trvalo osídlené už od 2. storočia. Zmeny osídlení znamenajú nové národy, ale kontinuita je nepretržitá. Prvú možnosť v osídlení videl pri termálnom ja-

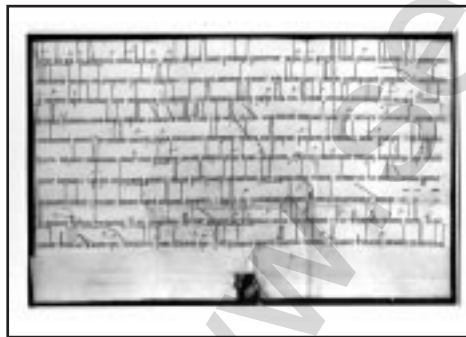
Rímska tabuľa z roku 229 po Kr.

zierku, kde podľa neho bolo rímske táborisko, a ako ďalšiu hypotézu uvádza osídlenie pod vrchom „Váraš“ (v priestore potoka k mostu na Surovinu).

V stene tunajšieho kostola je zamurovaná tabuľa s torzom úradného nápisu z roku 229 (o nej viac v kapitole „Najvzácnejšia pamiatka obce“). V chotári obce bolo objavené aj staromaďarské hradisko, o ktorom nás informuje J. Gáspár. Popisuje lebky z hrobu v chotári Semerova, ktoré sú dnes na neznámom mieste. Zaujímavý je kopec Váraš, ktorý sa do 19. storočia nazýval „Hradište“ (napr. starý záznam z roku 1708 v semerovskej rímskokatolíckej fare). Pravdepodobne pôvodne to bola keltská mohyla (podľa Eisnera), na ktorej sa usadili Slovania. V 8.–9. storočí na tomto mieste vzniklo kniežacie hradisko, v ktorom bol postavený panský kostolík (teda náčelník a jeho skupina prijala kresťanstvo). Našli sa tu úlomky šedej točenej keramiky zdobené rytým ornamentom (Eisner). Neskôr hradisko vyplienili Starí Maďari a usídlili sa tu. Hradisko neskôr vyplienili aj Tatári.

Osídlenie bolo pôvodným sídlom rodu *Szemere* (v kapitolách *Sídlo mocného stredovekého rodu Szemere a Predslov*), pochádzajúceho z kmeňa vojvodu Hubu, ktorý sa tu usídlil v časoch záboru vlasti. Dokladá to spis Imricha Szentpéteryho „*Scriptores rerum Hungaricarum tempore ducum regumque stirpis Arpadiane gestarum*“, v ktorom sa píše, že už v roku 884 (kronikársky prepis obdobia okolo roku 1200) sa spomína „Huba a quo genus Zemera descendit“ a do roku 900 „Huba a quo prudens Zemera descendit“. Inak v celom okolí boli osídlenia Starých Maďarov. Okolo roku 1177 v listinách pannohalmského opátstva sa spomína Zemere de Simtei, teda Szemere zo Šintavy, ale či sa jedná o člena nášho rodu, nie je jasné. *Z predchádzajúcich riadkov jasne vyplýva, že Semerovo je jednou z najstarších historicky doložených obcí na Slovensku.*

Prvá priama písomná zmienka o obci pochádza z roku 1210, kde je zapísaná ako *Ecclesia Sanctus Michaelis de villa Scemera*. Táto písomná správa neznamená vznik obce, ale len toľko, že sa nám zachovalo písomné potvrdenie o nej.

Preklad listiny: „*Ján, z Božej milosti arcibiskup svätej ostrihomskej cirkvi, všetkým, ktorí nazrú do tejto listiny, pozdrav v Pánu Ježišovi, ktorý je spásou všetkých. Je našou povinnosťou pohotovo vyhovieť zbožným želaniam prosíacich, ako aj skutočne splniť následné sľuby, ktoré neodporujú zákonom správneho uváženia.*

A preto nech všetkým tým, čo to chcú počuť, je dobre známe, že sme na prosby a naliehanie nášho v Kristu milovaného syna, kustóda Michala, na večné

časy odovzdali a darovali kostol svätého Michala v obci Semerovo spolu s dvomi kaplnkami, patriacimi k tejto farnosti v obci Nék (Jasová) a v obci Solad, kánonikom nášho kostola, a to z titulu odmeny vo večnosti, pod podmienkou, aby sa každoročne na sviatok Všetechsvätých konal v tomto kostole a kaplnkách slávnostný obed či pohostenie, a to z príjmov menovaného kostola a aby sa za polovicu marky z týchto príjmov zakúpil každoročne vosk na sviece pre kostol svätého Vojtecha. No keďže dlhým časom sa vec častejšie vytratí z pamäti a to, čo má byť povinnosťou zbožnej mysle, po istom čase zastrie nevďačné zabudnutie

a aj preto, aby táto naša darovacia listina získala silu trvalej stálosti, rozhodli sme sa ju opatriť podpismi a posilniť patrocíniom našej pečate.

Roku 1210 od narodenia Pána, za vznešeného uhorského kráľa Ondreja, keď ja nehodný som predstaveným svätej ostrihomskej cirkvi, keď v Kaloči je pánom biskupom Berthold, biskupom vo Váci dôstojný Boleslav, biskupom v Győri ctihodný Peter, za župana palatína Pocha a za županov Marcela v Báči a Bankona v Bihare". Toto nariadenie v roku 1211 potvrdil aj pápež (Ecclesia Sanctus Michaelis de Scemera).

V roku 1247 vo veci delenia Kavy svedčil Leusták de Szemere (**Alexander et Leustachius de Scem/er/a**). Dokonca sú známe dve listiny z tohto roku, obe podobného znenia. Po istej odmlke v ďalšej listine z roku 1328 Dama Lóti (pochádzajúca z rodu Szemere) svoje semerovské majetkové diely dala do prenájmu Alexandrovmu synovi Mikulášovi, ktorý bol Bodovým vnukom. V roku 1332 dôchodok tunajšieho farára bol ohodnotený na 1 marku, a preto platil pápežský desiatok 6 grošov.

Tatári neušetrili ani obec pri kostole a zničili ju. Pôvodné zachránené obyvateľstvo sa sem vrátilo až po odtiahnutí Tatárov. Stopy pôvodnej osady boli zistené v priestore západne od kostola smerom k Novému (Ciránovmu) majeru. Osada sa po prisťahovaní Kumánov v 14. storočí značne rozšírila. Tí

sa vyznačovali životaschopnosťou a pracovitosťou, noví obyvatelia rýchlo splynuli s pôvodným obyvateľstvom. To už zemepánom obce sa stala rodina Csúzyovcov, pochádzajúca z rodu Szemere, ako jeho jedna línia (viď kapitolu Zemianske majetky a ich sídla). Aj ďalšie listiny potvrdzujú Csúzyovcov ako vlastníkov obce (napr. v rokoch 1416 - *Kyszemere /Malé Semerovo/*, 1436–1439 - *Zemele*, 1464 - *Semered*, 1495, 1497). V 15. storočí tu viac mesiacov táborilo husitské vojsko, ktoré sem prinieslo protestantské náboženské vyznanie, ale táto epizóda ešte v obci nezanechala trvalú stopu. V roku 1416 si Michal Csúzy v obci dal postaviť kúriu na miestach starej osady v blízkosti kostola. Začalo sa obdobie náboženských sporov, ktoré prerušili až turecké vojny.

Po katastrofálnej porážke uhorskej armády 29. augusta 1526 pri Moháči do oslabenej krajiny vtrhli Turci a začala sa ich vyše 150-ročná okupácia. Na pôvodných valoch starého hradiska bola postavená protiturecká palisádová pevnosť. Csúzyovci predali časť majetku vdove Františka Apaffyho Barbore Várday, ktorá sem priviedla protestantských kňazov Martina Plechnera a Jána Pleiningera (pôsobili aj na hrade Komárno). Tým sa vzťahy medzi jednotlivými náboženskými vyznaniami zhoršili, a preto Barbora okolo roku 1532 predala svoj majetok bratom Tomášovi a Ondrejovi Szentmihályiovcem, ktorí sa priženili do rodiny Csúzyovcov (viď v kapitole Zemianske majetky a ich sídla). Napriek tomu, že celú obec kúpili ako trvalý majetok, Barboru ako vnučku Mikuláša Várdayho a dcéru Ladislava Markota (de Therjén) na kráľov príkaz znova uviedli do tohto majetku. Také to boli nestabilné časy. Potom bratia Szentmihályiovcia svoj tunajší majetok predali Františkovi Felpéczymu, Imrichovi Kapochymu a Jánovi Szentpéterymu. Dokažuje to aj súpis majetkov z roku 1549, kde sú zemepánmi Imrich Kapóchy, Ján Szentpétery a František Felpéczy ako spoluvlastníci tunajších majetkov (12 port,

6 želiarov, 3 opustené porty, 1 novoosídlená a 1 ostatná - neplatiaca odvody, remeselníci a pod.), ktorí ale svoje majetkové diely predali Jurajovi Sárkányovi a jeho manželke Dorote Ujfalusy. **Turci v roku 1552 obec vyplienili**, v ktorej ostalo iba 7 domov. V roku 1562 v obci pôsobil známy potulný protestantský kňaz Gál Huszár, ktorý dokázal značnú časť tunajších obyvateľov presvedčiť, aby prestúpili na kalvínske náboženské vyznanie. Zaujímavý je defter (súpis tureckých vyberačov daní) ostrihomského sandžaku (územná jednotka menšia ako ejálet - provincia) z roku 1570. Pod číslom 315 je zapísaná obec Szemere, v ktorej žilo 26 džizjepovinných (dane platiacich) osôb: *Finta Farkas, jeho syn Kelemen, jeho syn Gergej, Finta Šebeštén, jeho syn Pál, jeho syn Petör, Józsa Imre, jeho syn András, jeho syn Mátyás, Petőcz Ambruš, jeho syn Šebeštén, jeho syn Dörd, „richtár“ Šimon, jeho syn Miklós, jeho syn András, Araňas András (má 60 oviec), jeho syn Gáspár, jeho syn Miklós, Varga András, jeho syn Orbán, jeho syn Márton, jeho syn Ištván, Bokroš Máté, jeho syn Ferenc, jeho syn Imre, Mihál Sabó*. V obci bolo 9 domov (písané aj ako brána) a výnos spolu 450 akčí (drobný strieborný osmanský peniaz). Pšenica (225 kejlov /12,83 kg/) - 2.700 akčí, zmiešané obilie (195 kejlov) - 1170 akčí, mušt (700 pínt /1,563 l/) - 2.100 akčí, desiatok za úle - 90 akčí, hájovné a daň za právo pasenia - 180 akčí, daň za ošípané - 50 akčí, desiatok za ľan a kapustu - 30 akčí, príležitostné dávky, daň za nevestu a sudy - 230 akčí, *rybolov na jazere „Szemere“* -. Spolu to činilo 7000 akčí, čo znamenalo menšiu obec.

Mapa z roku 1522

Hradisko viackrát dobýjali Turci, ale podľa tureckého cestovateľa Čelebiho náporu odolalo. V roku 1584 Juraj Sárkány s manželkou tieto majetky dali do prenájmu Adamovi Tessényimu. V roku 1592 Sárkány časť svojich majetkov prepustil Csúzyovcom, tí si potom na základe rozsudku podelili v obci majetkové diely. V roku 1610 bola obec s niektorými okolitými dedinami oslobodená od poplatkov Turkov. Vtedy sa stala jej zemepánkou manželka Juraja Farkasa, nar. Anna Palugyay, ktorá v roku 1613 dala Semerovo s poddanskými parcelami do nájmu grófovi Jánovi Draskovichovi. Nestabilné časy spôsobili, že tunajší zemepáni sa neustále menili a bolo ich dosť. V roku 1639 Martin Berzeviczy dal svoje majetkové diely do nájmu Jánovi Nagyovi. V roku 1644 Ladislav Pethő (de Gerzse) prenajal isté majetkové diely Zuzane Bucsányi. V roku 1654 Mikuláš Náđányi tunajšie vlastné majetky dal do nájmu Petrovi Tánczosovi. V roku 1659 sa deti Štefana Rudnayho (de Divék) a Zuzany Csúzy pred sudcom podelili na tunajšom majetku. Mimoriadne hodnotné údaje nám poskytuje defter novozámocského ejáletu z roku 1664. Podľa súpisu obec Szemere patrila erárnemu hássu (benefínium) a patrila Komarámu (Komárno). Žilo tu 67 džizjepovinných osôb:

Borka Mihál, jeho syn Andriš slobodný, Söč Jánoš, jeho brat Ištván slobodný, Kováč Ištván, Veröš Jánoš, Sabó Mihál, Séci Miška, Ballaji Ištván, Súr Márton, jeho brat Ištók slobodný, jeho syn Miklós slobodný, jeho syn Marcel slobodný, Baroč Andráš, jeho syn Ferenc slobodný, jeho brat Ištók slobodný, Beše Márton, jeho syn Janči slobodný, jeho syn Andráš slobodný, Boka Mihál, jeho syn Gergöl slobodný,

Historická pohľadnica námestia

jeho syn Ferenc slobodný, jeho syn Janči slobodný, Orbán Ištók, jeho brat Janči slobodný, Sabó Istók, Áč Petör, jeho syn Ištók slobodný, Ballobáš Andráš, Nagy Jánoš, jeho syn András, jeho syn Gergöl slobodný, Búza Gergöl, Herendi Ištván, Tót Mihál, jeho syn Istók slobodný, Sabó Lőrinc, Tót Ištván, Kováč Márton, Radváni Pál, druhý Radváni Pál, Pap Šamu, jeho syn Andráš slobodný, Nad' Petör, jeho syn Janči slobodný, sluha Miška slobodný, Juhás Jánoš, Patkán Ištván, Tót Jánoš, Tibor Dörd, Pató Andráš, jeho brat Tomáš, jeho brat Ištók slobodný, Mikuš Gergöl, Sabó Ištók, Tót Mihál, jeho brat Jánoš slobodný, jeho brat Dörd, Sabó Mihál, Mésároš Dörd, László Mihál, Miško Káňa, Baroč Jánoš, Petör Rigó, Pástor Alberd, Barád Jánoš, Sabó Pál. V obci bolo 43 domácností (po 50) - 2.150 akčí, desiatok zo pšenice (354 kejlov) - 6.900 akčí, desiatok zo zmiešaného obilia (220 kejlov) - 2.200 akčí, desiatok z muštu (250 pínt) - 1.250 akčí, desiatok z úľov - 250 akčí, desiatok zo šošovice (pravdepodobne sa jedná o fazuľu) a hrach - 90 akčí, desiatok z konope a ľanu - 80 akčí, hájovné a daň za právo pasenia - 645 akčí, daň za ovce - 800 akčí, daň za drevo a seno - 200 akčí, daň za nevestu a sudy - 175, príležitostné dávky a pozemková daň - 215 akčí, daň z ošípaných - 400 akčí, spolu to činilo 15.395 akčí, čo znamenalo stredne veľkú dedinu. V roku 1665 dedičia Juraja Solmayho tunajšie majetky predali Jurajovi Szemereymu. V rokoch 1683–

Náhrobné kamene z roku 1780

1685 Turci opäť podnikali lúpežné nájazdy a obyvateľstvo našlo útočisko na vrchu Váraš. Obyvatelia sa síce ubránili, ale obec s kostolom bola úplne zničená (podľa Gyulu Paulera). Turci v roku 1685 boli z krajiny vytlačení a osadníci sa postupne vracali. Muselo sa začať s obnovou obce (vlastne celej krajiny), ale stará osada, ktorá sa, podľa Zaklukála, rozprestierala západne od kostola až k baromlackému mostu a druhá časť sa tiahla smerom k osade Čechy, bola opustená. V nej pred 17. storočím mala časť obyvateľstva svoje vlastné malé vidiecke domy, dvory so záhradkou a niektorí aj vlastné role, lúky a les. Boli to vojenski vyslúžilci, panovníkom odmenení za preukázané služby, ale nepatrili medzi župnú šľachtu. Títo vlastníci pôdy boli nezávislí od zemepána. Navráťvši sa obyvatelia stavali novú osadu, založili ju už na mieste, kde stojí dnešná obec.

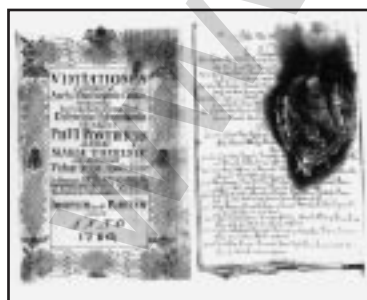
Začiatok 18. storočia stále nebol kludný. V roku 1701 barón Adam Amade začal spor proti Kürthyovcom kvôli chotáru v obciach Kerékszállás (Pustý Kostol), Jasová a Semerovo. V roku 1703 vypuklo posledné protihabsburské povstanie Františka II. Rákócziho. V roku 1704 cisársky generál Heister so svojím vojskom porazil na hone Pirty (návršie pod Surovinou) Bercsényiho kurucké vojsko pod vedením Štefana Balogha. Kuruci potom ustúpili v Želiezovciach. **Cisárski vojaci nato Semerovo vyrabovali, vypálili.** Na bojisku ostali stovky mŕtvych, časť z nich bola pochovaná priamo na mieste a časť v semerovskom cintoríne. Menšie zrážky medzi labancami a kurucmi sa v chotári odohrali aj v nasledujúcich rokoch (Nové Zámky boli sídlom kurucov, Nitra patrila labancom). *Staré hradisko Váraš* znova dobre poslúžilo obyvateľom ako útočisko pred rabujúcimi vojakmi. **Kolonizáciu obce, resp. jej dosídľovanie poddanými z Myjavska po roku 1707 začal barón František Szluha.** Povstanie bolo potlačené v roku 1711 a nastalo obdobie relatívneho pokoja. Podľa župného súpisu z roku 1712 v obci bývali nasledujúci obyvatelia: sedliaci a želiari - Ján Bendosanszky, Štefan Kurucz, Juraj Molnár, Štefan Abraham, vdova Jána Klacsaniho, Juraj Mankovszky, Ján Klezany, Ján Safrancics, Vojtech Jarnóczi, František Juhász, Ján Kovács, Štefan Ujvári, Štefan Joth, Ján Beliczki, Ján Opalyok, Ján Vanyo, Martin Fekete, Ján Orbanyik, Juraj Krupa, Michal Safar, Michal Kurucz, Ján Juhász, Ján Siska, Štefan Moravec, Ján Poljacsek a vdova Martina Tivova; podželiari - Gaspar Takács, Peter Fazekas, František Bartos, Matej Nemcsek, Ondrej Martinko, Ján Hanek, Ondrej Sztanko, Ján Czifra, Michal Szereczky, Adam Gasparik, Juraj Safar, Ján Stano a Ondrej Krivi. Podobné mená nám udáva aj župný súpis z roku 1715, keď tu žili nasledovní sedliaci a želiari: Michal Kurucz, František Juhász, Ján Vanyo, Michal Juhász, Ján Boszmáni, Ján Juhász, Ján Kliszani, Juraj Mlynar, Ondrej Gaspar, Štefan Abraham, Ján Poljacsik, Michal Safar, Ján Kovács, Ondrej Siska, Ján Palló, Michal Macsinka, Ján Gergel, Ján Jeskó, Štefan Czmaró, Pavol Kaszás, Ján Jancsar, Ondrej Benda, Ján Ivanyo a Ladislav Varga. Niektoré majetkové diely v obci barón Szluha v roku 1716 dal do nájmu zemanom, ktorí sa vyznamenali v bojoch proti kurucum. V roku 1718 Adam Csúzy predal časť svojho majetku Jurajovi Feketemu. Matej Bel okolo roku 1735 obec charakterizuje takto: „Semerovo možno vidieť v tej istej doline ako Čechy, ale z boku a späť na polhodinovú chôdzu, z východu ho ohraničuje Jasová a Kolta, od západu Udvard (dnes Dvory nad Žitavou)

Zvon z roku 1838

a Baromlak (dnes Branovo). Obývajú ju Slováci, spoločne s Maďarmi. Sčasti patrí rodine Csúzyovcov a dedičom Szluhu, sčasti však Adamovi Róthovi, ďalej Adamovi Hajnalovi a niečo je majetkom ctihodného baróna Jána Sigraiho (dnes gróf). Samotná dedina zaberá ten kopec, ktorý sa v spomenutej doline tiahne z východu na západ. Pôda je skutočne suchá, sypká, ale piesčitá.” V roku 1734 Juraj Fekete, Imrich Csúzy a Michal Király sa zmerlivo dohodli vo veci sporných majetkov. 1746 barón Ladislav Amade dal svoje majetky do nájmu Ladislavovi Hunyadymu (de Kiskrsztyene). V roku 1747 aj kvôli tunajším majetkom barón Tadeáš Amade začal súdny spor proti Ladislavovi Hunyadymu, Ladislavovi Sipekymu, Jánoci Szalaymu a vdove Imricha Csúzyho, nar. Julianne Farkas. Ale tento spor sa skončil zmierlivo. V roku 1754 manžel-

ka Pavla Ocskayho, nar. Julianna Ocskay, kvôli nájmu začala súdny spor proti Jánovi Hunyadymu a Jóbovi Zmeskálovi, ktorý sa neskôr skončil súdnou dohodou. V roku 1756 Julianna Ocskay vymenila svoj majetkový podiel za iný majetok staršieho brata Michala Ocskayho.

Urbársky súpis za vlády Márie Terézie (1740–1780) dáva jasnú predstavu o zložení obyvateľstva obce. V slovenskej obci Semerovo, patriacej Gašparovi Csúzemu ml. a ostatným zemepánom, žilo 58 želiarov s celou parcelou, 32-timoví 3. Rozvrstvenie poddaných podľa usadlostí: nad 48/32 25, 48/32-32/32 3, 32/32-25/32 4, 24/32-17/32 -, 16/32-9/32 -, 8/32-5/32 - a 4/32 -, spolu to bolo 32. Želiari-domkári 21, podželiari (bez domu) 25, spolu všetkých urbárikov 78. Priemer usadlosti bol 1,81 prvej triedy. K celej usadlosti prislúcha: orná pôda 20, lúky 8. Intravilán: poddaní s usadlosťou 36, želiari 2, spolu 38. Orná pôda: poddaní s usadlosťou 1560, želiari, spolu 1560. Lúky: poddaní s usadlosťou 114, želiari -, spolu 114. Celé urbáriálne územie: poddaní s celou usadlosťou 1710, želiari 1, spolu 1711. Zemepánmi v roku 1767 boli Gaspar Csúzy, Ladislav de Adda, Jozef Bajcsy, siroty pána Blaskovicsa, Albert Zmeskál, Andrej Bossányi, František Hegyi a Štefan Ujváry. V roku 1780 to boli Štefan Ernyey, Pavol Vörös, Pavol Végh, Gašpar Csúzy, Jozef Bajcsy a Samuel Zmeskál, nájomníkmi boli Alexius Hunyadi, Andrej Bossányi a Ján Cziglányi. Z tohto obdobia sa v Oblastnom archíve v Nitre zachovali listiny s historickými pečatami obce z rokov 1774–1785. Obce sa Tolerančný patent vydaný 13. októbra 1781 cisárom Jozefom II. nedotkol, lebo Semerovo bolo vždy katolíckou obcou.

Z prvého súpisu obyvateľstva Uhorska v rokoch 1784–1787 obec patrila komposesorátu a bolo v nej 80 domov, žilo 143 rodín s 585 obyvateľmi. 5 obyvateľov sa v čase súpisu zdržovalo mimo obce, naopak - prechodne tu bývali 4 cudzí, takže momentálny skutočný stav bol 585 obyvateľov. Z mužov tu žilo 121 ženatých, 190 bolo slobodných, spolu to činilo 311 osôb. Žien tu bývalo 274. Z mužov 1 bol farárom, 5 boli zemanovia, úradník tu nebýval, 2 boli občania, 25 sedliakov, občanov a sedliakov 21, želiarov 99, ostatných (remeselníci a pod.) 13, slobodník 1. Z 285 mladých vo veku 1-12 bolo 87 a medzi 12-17

Historická pohľadnica 1940

Szemere: 1) Zemplínska župa, 2) Boršodská župa, 3) Komárnianska župa, 4) Győrska župa, dve obce, 5) Užská župa, dve obce, 6) Šopronská župa. *Jediné SEMEROVO v akejkol'vek písomnej podobe, ktoré sa dá nájsť v lexikónoch 21. storočia, je naše SEMEROVO v bývalej Komárnianskej župe. Škoda, ale možno aj vzácnosť, že Semerovo (Szemere) je len jedno na svete?! Ukáže opäť história.*

Majetky v Semerove aj naďalej vlastnilo mnoho zemanov, v 1. polovici 19. storočia Petricsovci, Rososovci, Jármyovci a Halassyovci. V 19. storočí aj našu obec postihli nákazlivé choroby (začiatkom 19. storočia a v roku 1830 cholera epidémia). Po roku 1840 tu farár Ján Zaklukál založil miestnu dychovku, ktorej kapelníkom bol Jozef Benedikovics. Po roku 1838 tu bola postupne vykonaná komasácia (sceľovanie parciel). V roku 1848 štatistik Elek Fényes charakterizoval obec takto. „**Szemere, Slovenská dedina.** Od Nových Zámkov na 11/4 míle, so 712 kat., 1 kalv. a 50 židovskými obyvateľmi, s kat. farským kostolom. Chotár je kopcový, ale má skutočne dobrú černoziem, jeho plocha je 57584/10 jutár, z toho 5715/32 po poddanských pozemkoch 2228 jutár urbáriátu, 2851 j. majerov, 305 j. lesov, 131 jutár viníc. V obci je 6 remeselníkov, z nich 3 tkáči, 1 mlynár, 1 tesár. Zemeľpánmi sú Baloghovci, Jankovichovci, Halassyovci, Barlanghyovci, Rososovci, Szombathelyovci, Petricsovci a iní.” V roku 1848 vypukla maďarská revolúcia a do honvédskeho vojska narukovalo 12 miestnych obyvateľov, ktorí boli spolu s brancami z Hontianskej, Komárnianskej, Novohradskej a Ostrihomskej župy zaradení do 18. práporu Komárno-Vác. 26. apríla 1849 ustupujúce cisárske vojsko

Katastrálna mapa z r. 1896

rokom 31. V roku 1783 Semerovo postihlo zemetrasenie, ktorého epicentrum bolo v Komárne (podobne ako v roku 1763). Štatistik Andrej K. Vályi v roku 1799 opísal obec nasledovne. „Szemere, Maďarská dedina v Komárnianskej župe, zemeľpánom je viac panstiev, obyvatelia sú katolíkmí, leží na 11/2 míle od Pribety; má dobrý chotár, dosť pasienkov, obstočné lúky, vinohrady nie sú znamenité.”

V politicko-geografickej štatistike Uhorska z roku 1828 od autora L. Nagya sa uvádza niekoľko obcí s názvom

po prehratej bitke pri Veľkých Šarluhách (dnes Tekovské Lužany) tiahlo cez Semerovo do Nových Zámkov. Podľa Zaklukála v jeho farnosti zozbierali 3.000 mŕtvych vojakov, časť ich pochovali v cintorínoch, ale väčšinu v chotári a lesoch, kde telá našli. Kruto potlačená revolúcia priniesla jeden významný výdobytok, zrušenie poddanstva. Ale vojnové udalosti priniesli negatívny jav v podobe cholerovej epidémie v rokoch 1848–1849. V chotári obce po roku 1850 bolo založených viacero majerov, čo spôsobilo drobenie tunajšieho zemianskeho ma-

Historická pohľadnica

tového úradu, poštu riadil poštmajster. V roku 1893 (ale údaje sú staršie po roku 1880) bol najväčším zemepánom firma J. Klein a syn - 325 katastrálnych jutár (ďalej k. j.) (299 k. j. orná pôda /ďalej o. r./, 7 k. j. záhrada /ďalej z./, 7 k. j. lúky /ďalej lk./, 9 k. j. pasienky /ďalej p./, 1 k. j. lesy /ďalej ls./, 1 k. j. vinohrady /ďalej v./, 1 k. j. nepoužívateľná pôda /ďalej n. p./); manželka Alberta Kleina - 247 k. j. (225 k. j. o. r., 5 k. j. z., 3 k. j. lk., 1 k. j. p., 4 k. j. ls., 8 k. j. v., 1 k. j. n. p.); manželka Augustína Liphayho s deťmi - 255 k. j. (233 k. j. o. p., 3 k. j. z., 2 k. j. lk., 16 k. j. ls., 1 k. j. n. p.); Alexander Nagy (de Ráckeve) - 374 k. j. (313 k. j. o. p., 2 k. j. z., 11 k. j. lk., 18 k. j. p., 26 k. j. ls., 2 k. j. v., 2 k. j. n. p.); Šimon Neumann - 210 k. j. (202 k. j. o. p., 3 k. j. z., 2 k. j. lk., 1 k. j. p., 2 k. j. n. p.); Dionýz Paál - 298 k. j. (255 k. j. o. p., 2 k. j. z., 16 k. j. p., 23 k. j. ls., 2 k. j. n. p.); Eduard Rosos - 315 k. j. (270 k. j. o. p., 4 k. j. z., 11 k. j. p., 23 k. j. ls., 3 k. j. v., 4 k. j. n. p.); Viktor Szombathely - 251 k. j. (247 k. j. o. p., 1 k. j. z., 3 k. j. n. p.). Za dosť krátky čas do roku 1897 sa zemepáni čiastočne zmenili: Daniel Buchinger, kramár, majiteľa nájomca pôdy od manželky Martina Habára a pod. - 117 k. j. (113 k. j. o. p., 3 k. j. lk., 1 k. j. v.); Adolf Engel, zemepán a nájomca pôdy od vdovy Eduarda Rososa, A. Ficzu, Á. Mettingera - 309 k. j. (298 k. j. o. p., 1 k. j. z., 1 k. j. lk., 5 k. j. ls., 4 k. j. n. p.); Jozef Frommer, nájomca pôdy od Šimona Neumanna a pod. - 375 k. j. (343 k. j. o. p., 2 k. j. z., 6 k. j. lk., 24 k. j. ls.); manželka Alberta Kleina, obchodník s obilím a majiteľ pôdy - 354 k. j. (330 k. j. o. p., 4 k. j. z., 8 k. j. lk., 6 k. j. v., 1 k. j. p., 5 k. j. n. p.); Michal Nagy, majiteľ pôdy - 367 k. j. (291 k. j. o. p., 5 k. j. z., 2 k. j. lk., 8 k. j. p., 56 ls., 5 k. j. n. p.); Dionýz Paál, zemepán - 534 k. j. (492 k. j. o. p., 2 k. j. z., 1 k. j. lk., 2 k.

Historická pohľadnica

jetku (o nich podrobnejšie v kapitole Zaniknuté dvory a majere). V roku 1866 v obci vyčínala morová epidémia, ktorá si vyžiadala 60 životov miestnych obyvateľov (napr. v rodine zemana Sebestyána zomreli dvaja členovia, dvaja služobníci). Tieto choroby ale boli dosť obvyklým javom až do doby, kým sa nezlepšila hygiena ľudu všeobecne. Koncom 19. storočia boli tunajšími zemepánmi gróf Fridrich Zichy, Viktor a Anton Szombathyovci, Leopold a Alexander Kleinovci. Po roku 1890 bola v obci zriadená pokladňa poš-

j. p., 27 k. j. ls., 10 k. j. n. p.); Hardvig Schwitzer, nájomca pôdy od manželky Ludovíta Karabu, dedičov Márie Puchovskej - 207 k. j. (185 k. j. o. p., 2 k. j. z., 7 k. j. lk., 1 k. j. v., 1 k. j. p., 10 k. j. ls., 1 k. j. n. p.); Šimon Schwitzer, obchodník s obilím a nájomca pôdy od Jozefa Emanuela - 159 k. j. (156 k. j. o. p., 1 k. j. p., 2 k. j. n. p.). Do roku 1911 sa údaje opäť dosť zmenili, keď najväčším zemepánom bol Jozef Bachl 103 - k. j. (z toho 101 k. j. o. p., 2 k. j. n. p., nájom Rudolf Schwitzer z Nových Zámkov); Jozef Emánuel - 159 k. j. (156 k. j. o. p., 1 k. j. p., 2 k. j. n. p., nájom Rudolf

Schwitzer); Adolf Engel - 364 k. j. (337 k. j. o. p., 6 k. j. z., 8 k. j. lk., 5 k. j. v., 8 k. j. n. p.); Nándor a Leopold Kleinovci - 340 k. j. (318 k. j. o. p., 10 k. j. p., 7 k. j. l. s., 5 k. j. n. p.); Gizela Korsós a jej dedičia - 321 k. j. (284 k. j. o. p., 4 k. j. z., 4 k. j. lk., 25 k. j. ls., 4 k. j.

Obecný hlásnik Jozef Péteri st.

n. p., nájom Adolf Engel); Michal Nagy - 423 k. j. (342 k. j. o. p., 5 k. j. z., 4 k. j. lk., 7 k. j. p., 57 k. j. ls., 6 k. j. n. p., nájom Rudolf Schwitzer); Dionýz Paál s manželkou - 439 k. j. (401 k. j. o. p., 1 k. j. z., 1 k. j. p., 27 k. j. ls., 9 k. j. n. p.); dedičia Šimona Neumanna - 206 k. j. (199 k. j. o. p., 1 k. j. z., 2 k. j. ls., 4 k. j. n. p., nájom Július Schlesinger zo Semerova); Michal Steiner - 221 k. j. (214 k. j. o. p., 2 k. j. z., 1 k. j. p., 4 k. j. n. p.); Viktor Szombathely - 271 k. j. (264 k. j. o. p., 1 k. j. z., 5 k. j. n. p., nájom Adolf Engel); všetci zemepáni mali bydlisko nahlásené v Semerove. Semerovo bolo známe vysokou úrovňou chovu dobytky a remeslami. *V obci v roku 1905 bol založený Čitateľský krúžok* (väčšinou z maďarských kníh predčítaval obuvník Ján Bogdány), ktorý zanikol v roku 1918. Semerovo bolo dynamicky sa rozvíjajúcou obcou, kým v roku 1880 tu žilo 896 obyvateľov, do roku 1910 sa ich počet zvýšil na 1128.

V roku 1906 pisár notárskeho úradu **Elek Pamer** v obci založil **dobrovoľný hasičský zbor** a prvým veliteľom bol Ľudovít Trnka st.

Vypuknutie **I. svetovej vojny** (1914–1918) prinieslo pospolitému ľudu iba biedu a žiaľ. Na jej bojiskách padlo 26 miestnych obyvateľov v roku 1914: Pavol Belický, Eduard Ďurák, Ľudovít Trnka, v roku 1915: Kornel Filakovský, Ján Král, Rudolf Hajdany, Jozef Žihar, Imrich Prokopec, František Kecskés, Arpád Déň, Peter Macek, v roku 1916: Ondrej Dvorský, Maximilián Sorger, Štefan Vörös, Štefan Kamerda, Ján Husár, Jozef Witek, Ján Sedláček, Pavol Pišťanský, Pavol Ďuráč, Matej Kotlár, Ďuráč, v roku 1917: Ondrej Kečkéš, v roku 1918: Imrich Bórik, nezvestní na fronte zostali: Ján Kapusta, Štefan Kapusta. Domov sa vrátilo 40 ranených Semerovčanov a stali sa invalidmi.

Najväčšou zmenou v živote tunajšieho obyvateľstva bol **rok 1918** a vznik Československa. Semerovo sa stalo jeho súčasťou. Tento fakt s nadšením prijala väčšina obyvateľov, lebo boli Slováci. Ale ich každodenný život sa naďalej príliš nezmenil. V apríli 1919 v oblasti medzi Semerovom a Koltou sa strhla veľká bitka medzi Československými legionármi a vojakmi boľševickej maďarskej Červenej armády Bélu Kuna, ktorí boli odtiaľ zanedlho vytlačení. Väčšinu padlých pochovali v Kolte. V roku 1921 tu žilo 1284 obyvateľov (821 Slovákov, 430 Maďarov, 33 inej národnosti - hlavne Židia). Po roku 1920 boli v obci založené miestne organizácie rôznych politických strán - agrárnej (predseda Jozef Záhorský) a komunistickej (predseda Štefan Kalužák), inej strany, v tom čase to nebolo. Neskôr tu bola aj miestna organizácia MNP (Maďarská národná strana), ktorej predsedom bol Július Petrich. Za I. ČSR v obci boli najväčšími zemepánmi: Michal Nagy - 438 k. j. (354 k. j. o. p., 5,5 k. j. z., 5,5 lk k. j., 7 k. j. p., 60 k. j. ls., 6 k. j. n. p.); Schnábel a Kessler - 794,5 k. j. (756 k. j. o. p., 8 k. j. z., 10 k. j. lk., 5,5 k. j. v., 2 k. j. p., 3 k. j. ls., 10 k. j. n. p.); Vojtech a Ernest Bachlovci - 160 k. j. (156, k. j. o. p., 0,5 k. j. z., 1 k. j. p., 0,5 k. j.

Pohľadnica z roku 1950

ls., 2 k. j. n. p.); manželka Ladislava Guttmanna - 339 k. j. (319 k. j. o. p., 9 k. j. p., 7 k. j. ls., 4 k. j. n. p.); Dionýz Paál - 439 k. j. (404 k. j. o. p., 0,5 k. j. z., 1,5 k. j. p., 26 k. j. ls., 7 k. j. n. p.); Anton Szombathely - 438 k. j. (420 k. j. o. p., 1 k. j. z., 0,5 k. j. lk., 11 k. j. ls., 5,5 k. j. n. p.); malí a strední roľníci - 1235 k. j. (1079,5 k. j. o. p., 26,5 k. j. z., 46,5 k. j. lk., 1 k. j. v., 1,5 k. j. p., 45 k. j. ls., 36 k. j. n. p.); obecný kantor - 13 k. j. (11 k. j. o. p., 1,5 k. j. lk., 0,5 k. j. n. p.); rímskokatolícky farár - 55,5 k. j. (42 k. j. o. p., 1 k. j. z., 10 k. j. lk., 1 k. j. p., 1,5 k. j. n. p.); obec Semerovo - 152,5 k. j. (53 k. j. o. p., 2 k. j. z., 0,5 lk., 19,5 k. j. p., 2 k. j. ls., 75,5 k. j. n. p.). V roku 1924 sa v obci začala pozemková reforma.

Po roku 1924 sa do obce prisťahovali nové rodiny kolonistov z okolia Žiliny: Barinek, Tomašík, Katanák, Ondrejka, Holeša, Ďurkovský, Hudek, Jamečný a Martoník. Rýchlo sa asimilovali do nového prostredia. Na jar 1929 bol v obci veľký štrajk poľnohospodárskych robotníkov, ktorého výsledkom bolo zvýšenie ich dennej mzdy. Ale to už začínala veľká hospodárska kríza. Toho roku sa začala budovať spevnená cesta od hradskej až po zvonicu. V roku 1934 sa taká istá cesta budovala zo Semerova do Čiech. V roku 1936 v obci robotníci znova zorganizovali štrajk. Dokonca sa vyskytli prípady hanobenia Československej republiky, čo bolo policajne vyšetrované. *Po rozhodnutí Viedenskej arbitráže aj Semerovo bolo 2. novembra 1938 pripojené k Maďarsku.* Samozrejme, všeličo sa zmenilo, ale najťažšie obdobie Semerovčanov iba čakalo. Bol založený spolok Levente (Junák), ktorého hlavným inštruktorom bol Štefan Bozsi.

Vypukla **II. svetová vojna** (1939–1945), ktorá pospolitému ľudu znova priniesla iba súženie a žiaľ. Dokonca ešte vo väčšej miere ako predchádzajúci vojnový konflikt. V roku 1944 najväčšími zemepánmi tu boli dedičia vdovy Dionýza Paála (428 k. j., nájom Vid Belkó), manželka Štefana Cirana (310 k. j.), manželka dr. Andreja Aranyosyho (305 k. j., nájom Jozef Gerendás), vdova Antona Szombathelyho (133 k. j., nájom Ján Linhart), Fridrich Schubert (127 k. j., nájom Ján Linhart), Róbert Haás (115 k. j.), Anton Kubik (75 k. j.), Imrich Babinec (51 k. j.), maloletí Imrich a Ján Kesstlerovci (180 k. j., nájom Krajinský pozemkový úverový ústav), dedičia vdovy Jozefa Frommera (75 k. j.). Diplomovaným gazdom bol Fridrich Fruttiger, hospodársky správca, predsedom poľnohospodárskej komisie bol Július Hegeďüs, gazdami „Zlatého klasu“ boli Ľudovít Balha, Imrich Bohus, Peter Kalužák a Vojtech Kántor. V roku 1944 sa vlády uchopili Nyilašovci a do koncentračných táborov odviekli všetky židovské rodiny (Buchinger, Sorgel).

Ráno 27. marca sa vojská dostali na návršie nad Semerovom a priamy útok na Semerovo viedla paradesantná gvardejská divízia pod vedením pplk.

Výstrižok novín z roku 1940, na fotografii so šípkou I. Golha

Dokumenty Imricha Golhu z odboja

II. svetová vojna, v ktorej bojovali aj slovenskí partizáni z Nitrianskej paradesantnej brigády. *Dňa 28. marca 1945 sa pre Semerovčanov skončila II. svetová vojna*, príchodom II. Ukrajinského frontu pod velením maršála Malinovského. Ustupujúcou Nemeckou armádou bol zastrelený 23-ročný Viktor Haverlík. *Počas volieb do EÚ parlamentu (2004) pri orbe bola objavená v záhrade Štefánikových debňa s delostreleckými granátmi, ktorú v roku 1945 naši mládenci z recesie ukryli Nemcom. Táto udalosť stála životy niekoľkých z nich, strážnu službu vykonávajúcich nemeckých vojakov, ktorých hroby boli nájdené a exhumované nemeckým spolkom v roku 2002. Ich pozostatky boli zo Semerova odvezené.*

Semerovskí odbojáři

II. svetová vojna si z radov obyvateľstva vyžiadala krutú daň, 44 životov jej občanov. V roku 1943 zahynuli: Ján Chovan, **Pavel Žáčik**, (na fotografii je jeho pamätník na Dukle) v roku 1944 Jozef Jankulár, Viliam Sorger, v roku 1945: Ondrej Balaško, Ján Ďurkovič, Mikuláš Haládik, Viktor Haverlík, Imrich Lóška, nezvestní na fronte zostali: Michal Bórik, Štefan Bórik, Ján Bórik, Imrich Čengel, Štefan Dudáš, Štefan Ďuráč, Rudolf Ďurkovič, Pavol Fialka, Ľudovít Garai, Jozef Goldberger, Ján Haládik, Imrich Hatala, Mikuláš Hatala, Imrich Juhás, František Kantor, Vojtech Kantor, Jozef Kečkéš, Kotlár, Alexander Lamy, Štefan Lindovský, Štefan Mihálik, Ján Molnár, Štefan Otruba, Karol Pavlovič, Ján Pintér, Matej Rosenberg, Jozef Rosenberg, Alexander Róža, Ondrej Šorman, Pavol Trnka, Štefan Turza, Štefan Záhorský, Michal Zelenák, v koncentračnom tábore umučený Dávid a Berta Buchingerovci. Viacerí Semerovčania sa zúčastnili *protifašistického odboja*, za čo im boli udeľené vysoké vyznamenania: Imrich GOLHA (účastník Londýnskeho odboja, držiteľ medzinárodných a československých štátnych vyznamenaní), Imrich MIČAČ, Jozef MARTIŠEK, Mikuláš BABINEC, Jozef LÓŠKA, Štefan IVANIČ, Ján TOMAŠTÍK, Imrich ŠURÁNI, Pavel ĎURKOVSKÝ, Jozef KOVÁČ, Štefan KARDOS, Ján BÓRIK, Ján FICZA.

Po ukončení vojny v *máji 1945* sa Semerovo opäť stalo súčasťou *Československa*. V roku 1945 bola medzi deputátnikov rozdelená úroda. Po usporiadaní pomerov nastal čas prudkého rozvoja obce. V roku 1947 sa sem presídlilo 14 slovenských rodín z Novej Huty a Borumlaku z Rumunska (Peter Ondrušík, Štefan Šuba, Ondrej Vávra, Ondrej Bejdák, Ján Vons, Ján Živčák, Pavel Jánoščák, Štefan Kubinec, Pavel Stašák, Ján Bejdák, Karol Vávra, Jozef Vilček, Jozef Choleva) a 2 slovenské rodiny z Keszölcu z Maďarska (Pavel Házi-Hertík, vdova Katarína Hertíková). Naopak, do Maďarska

*Židovský cintorín ako pamiatka
na židovských spoluobčanov*

bol presídlený Július Petrics (starosta obce) a František Kántor (predseda strany „Magyar Életpárt“) a svoje veľkostatky opustili Schubert, Belko, Schlesinger, Linhart, národnú správu na Rottermannovom majetku vykonával Emil Hajdany, na Lapošine a Szombathelyho majeri Michal Hudeványi, na Aranyosyho majeri (celá Surovina) Jozef Belický a Mikuláš Trnka.

Na Surovine vznikla nová časť obce, začali sa stavať prvé rodinné domy. Vo februári 1948 sa uskutočnil v Československu komunistický prevrat a aj Semerovo sa začalo meniť na socialistickú

dedinu. To znamenalo veľký a krutý zásah do života obyvateľov. Začali sa rozoberať opustené majere a veľkostatky ako napr. Heleny Aranyossovej, Paálov, Rottermannov, Bachlov, Szombathelyho, ale aj opustené domy židovských spoluobčanov a synagóga.

Od **1. januára 1949** obec Semerovo patrí pod okres Nové Zámky, začal pravidelne premávať autobus, konfiškovaním majetku a pôdy sa založilo JRD. Bol zoštatnený Círanov veľkostatok a tu vznikol hospodársky dvor Štátneho majetku. V roku 1951 bola ukončená elektrifikácia obce. V obci v rokoch 1958–60 bola postavená nová budova MNV, teraz Obecný úrad. V roku 1959 bolo zahájené budovanie pevných komunikácií v obci. Zalesnenie Váraša sa uskutočnilo v rokoch 1960–63. V rokoch 1961–62 postavili budovu Požiarnej zbrojnice. V roku 1961 bola ukončená montáž miestneho rozhlasu a bola zrušená funkcia obecného bubníka. V rokoch 1962–64 bol regulovaný Branovský potok, a tak boli odvodnené podmočené priestory obce. V roku 1964 Jednota SD Nové Zámky uskutočnila rekonštrukciu Zichyovského kaštieľa, ktorý bol prebudovaný na obchody. Základná deväťročná škola s prekrásnym areálom bola postavená v rokoch 1964–66, v roku 1967 doplnený bol o štvorbytovku, telocvičňu a jedáleň. Stará škola bola upravená na materskú školu, ktorá sa sťahovala z budovy bývalej školy (dnes už zanikla, na jej mieste stoja dve 4-bytové jednotky Agrospolu). Z ďalších akcií spomeňme stavbu troch štvorbytoviek štátneho majetku (1966), nového kultúrneho domu (1968–71), doplneného o kino, rozšíreného o kuchyňu PD a teplovzdušné kúrenie hlavnej sály, výstavbu verejného osvetlenia (1969). Budova pošty s novým telefónnym automatom bola postavená v rokoch 1971–73. V tom čase v Semerove bývalo 1856 obyvateľov, čo je historicky najvyšší počet. Majere v chotári obce využívané poľnohospodárskymi podnikmi rýchlo schátrali a po roku 1960 takmer všetky bez stopy zanikli. V rokoch 1968–1976 z milodarov veriacich bola postavená nová budova rímskokatolíckej fary, v ktorej je kaplnka. V roku 1974 bol postavený nový hospodársky dvor JRD (dnes Agrospol) na Surovine. Toho roku bol postavený dom smútku, zmodernizované verejné osvetlenie a postavená budova predajne potravín s rozličným tovarom na Surovine.

9. mája 1975 bol v parku pred bývalým kaštieľom odhalený **pamätník padlým hrdinom v II. svetovej vojne**, podľa návrhu Imricha Hrabovského. Je to obelisk s onyxovým obložiením, na ústrednej tabuli je nápis a báseň Pavla Horova „*Spie-*

*Pamätník padlých hrdinov
v prvej a druhej svetovej vojne*

V roku 1977 zahájilo svoju činnosť profesionálne kultúrne zariadenie - družstevný klub Semerovo, ktoré zabezpečilo vystúpenia napr. divadla Andreja Bagara a Bábkového divadla z Nitry, spevákov V. Neckára, O. Szabovej, E. Mázikovej, D. Gruňa, J. Kocianovej, K. Duchoňa, M. Laiferovej, skupiny Modus s M. Gombitovou, M. Žbirkom, L. Lučeničom a J. Lehockým, ďalej M. Mlsnu, Slivkovcov, J. a P. Hečkovcov. DK sa podieľal na vydávaní mesačníka, Červená zástava obecných novín Dubník - Jasová - Semerovo. JRD Dubník od roku 1988 vlastnilo videokameru, videomagnetofón, ktorou je zdokumentovaný život obcí, patriacich do zlúčeného družstva, teda aj Semerova.

Detský bábkársky súbor Slniečko pri družstevnom klube a základnej škole preslávil Semerovo doma aj v zahraničí. V roku 1981 získal 1. miesto v Československu, v roku 1982 úspech zopakoval v rámci celoslovenskej súťaže, v rokoch 1980, 81, 82, 83 sa zúčastnil na Scénickej žatve v Martine so zápisom do Venca víťazov, zúčastnil sa na medzinárodnom festivale v Chrudimi v rokoch 1980 a 1984. Podrobnejšie v kapitole Školstvo.

V roku 1982 bola vykonaná prvá generálna oprava rímskokatolíckeho farského kostola. Nová dvojtriedna materská škola bola dobudovaná v akcii Z (v roku 1984). Boli vypracované projekty I. a II. etapy rozšírenia vodovodu (1986–93).

November 1989 znamenal koniec vlády komunistickej strany, začalo sa s demokratizačným procesom v spoločnosti. Celoštátne bola zrušená cenzúra, možnosť slobodne podnikáť a vyznávať akúkoľvek náboženskú vieru. Ale na druhej strane sa dosť zhoršili medziludské vzťahy, je nedostatok pracovných miest a financií všeobecne. Napriek tomu obec neustrnula, naopak, pokračovala v rozvoji a napredovaní.

SÚČASNOSŤ OBCE

PD Semerovo sa po roku 1990 osamostatnilo. V roku 1991 vzniká na Slovensku opäť samospráva, volená v priamych voľbách, na čele obce je starosta a obecné zastupiteľstvo. Obec je právnickou osobou a prevzala zo zákona majetok od štátu. Zákonom je zodpovedná za život a rozvoj obce, jej obyvateľov, školstvo, telovýchovu, hasičov, spoločenský život a kultúru vrátane knižnice.

Obecný úrad v rokoch 1990–92 bol opravený a v roku 1996 rozšírený prístavbou. V roku 1991 sa uskutočnila prvá úprava domu smútku.

V roku 1991 sa uskutočnilo celoštátne sčítanie ľudu: počet obyvateľov Semerova 1247, z toho 607 mužov, 646 žien, 1188 občanov slovenskej národnosti, 6 českých, 47 maďarskej. Obec mala 485 domácností, 374 popisných obývaných domov.

Jubilantka **Veronika Bóriková**, ktorá sa zapísala zlatými písmenami do histórie obce, dňa 27. novembra 1992 ako prvá obyvateľka Semerova sa dožila 100 rokov a bola slávnostne prijatá v obradnej miestnosti obecného úradu. Viď na fotografii. Zomrela 4. apríla 1993.

17. júla 1992 bola vyhlásená Zvrchovanosť Slovenska, 1. septembra 1992 schválená ústava Slovenskej republiky a **1. januára 1993 vznikla samostatná Slovenská republika**. Semerovčania tieto udalosti oslavovali veselicoú, vatrami, vznik samostatnej republiky aj ohňostrojom a spoločným celoobecným prípitkom.

Výstavba vodovodu I. a II. etapy a semerovského vodojemu sa budovala v rokoch 1990–94. V roku 1993 bola v obci vybudovaná *káblková televízia* s vlastným televíznym vysielaním na Infokanáli káblovej televízie a od novembra 1993 sa zasadania Obecného zastupiteľstva vysielaajú v priamom prenose s telefonickým spojením do rokovacej sály. V roku 1994 obec získala aj licencie od Rady SR pre televízne a rozhlasové vysielenie, platné licencie TKR/19, T 31, v roku 2001 bola licencia na retransmisiiu - nezmenené programy má pre Semerovo spol. s r.o. Termosat Rožňava, na televízne vysielenie MAGAZÍNU a VIDEOTEXTU INFOKANÁLU SEMEROVSKEJ TELEVÍZIE bola udelená licencia na vysielenie T/129 a v roku 2004 licencia T/158 platná pre Imricha Hrabovského do roku 2014.

Po privatizácii ŠM Semerovo (bývalý Círanov majer) 1. apríla 1994 bola založená firma POVER s.r.o. Semerovo, v súčasnosti Hydina Cífer a.s., stredisko Semerovo. V rokoch 1994–96 boli obnovené a upravené tri cintoríny (*židovský, nový a starý katolícky*). V rokoch 1992–97 sa uskutočnila plynofikácia obce v 3 etapách, plynifikovala sa kotolňa základnej školy. Obec prispela na opravu drevenej historickej sochy Madony (Panna Mária s Ježiškom) z polovice 17. storočia a dala vyrobiť odliatok tejto plastiky, ktorá je umiestnená na priečelí kostola. Bola vykonaná rekonštrukcia areálu FC v roku 1996 zničeného povodňou, GO elektrického vedenia na osade Červený majer. V rokoch 1995–96 boli opravené miestne komunikácie a chodníky. Lekáreň pri zvonici svoju činnosť zahájila v roku 2004. V ro-

koch 1998–99 bola vykonaná plynofikácia MKS, zdravotného strediska a materskej školy. Dom smútku sa prekryl sedlovou strechou s prístreškom.

Na stene zdravotného strediska, na parcele ktorého pôvodne stál dom židovskej rodiny Buchingerovcov, sa nachádza **pamätná tabuľa** s nápisom: „Na tomto mieste stál rodinný dom Buchingerovcov. Dávid a Berta Buchingerovci boli odvečení v roku 1944 a umučení v koncentračnom tábore. Na ich pamiatku darovali dedičia tento pozemok obci Semerovo. Nech je ich pamiatka požehnaná. Semerovo jún 1995”. Pamätná tabuľa bola slávnostne odhalená

v júni 1995, na ktorom sa zúčastnili aj členovia rodiny Buchingerovcov, ktorí pravidelne navštevujú rodisko svojich predkov, viď na fotografii. Naposledy dňa 6. júna 2005 to bola dcéra Alexandra Buchingera, Veronika Dvora Stein s manželom.

Absolútne najstaršou občiankou v histórii obce bola pani EMA BÓRIKOVÁ, narodená 28. februára 1896. Jej 100. výročie narodenia bolo oslávené dôstojne. Dňa 28. februára 1997 sa dožila neuveriteľných **101 rokov**, ale zomrela ráno o 6⁰⁰ hodine a nedožila sa slávnostného prijatia na obecnom úrade. Na poslednej rozlúčke jej bola udelená in memoriam Cena obce Semerovo za celoživotné dielo, ktoré prevzala rodina jubilantky.

7. júna 1997 boli odhalené **pamätníky národným buditelom a rímskokatolíckym kňazom: Jánovi Zaklukálovi, Antonovi Kršákovi, Štefanovi Chovancovi**.

V roku 1998 sa zahájila záchrana najvzácnejšej pamiatky obce, rímskej kamennej dosky.

Vydala sa brožúra Ing. Alexandra Reška: **Semerovo, stará zemianska obec**.

V rokoch 1997–99 sa zozbieralo veľa archívnych dokumentov z Primaciálneho archívu v Ostrihome a zdokumentovali sa originálne pergameny prvej a druhej písomnej zmienky o obci z rokov 1210 a 1247, ktoré boli použité v knihe: *Mgr. Melánie Kadlečíkovej 790 rokov od prvej písomnej zmienky o obci Semerovo* vydané v roku 2001. Obec má vlastné pohľadnice, letecké zábery na Semerovo, má svoje miesto v celoštátnom kalendári, na dvojstrane v celoštátne vydanéj knihe *Profily Mestá a obce Slovenska*. Obec dvakrát ročne v krajských denníkoch vydáva dvojstranu *Semerovský spravodaj*, má vlastné odznaky, samolepky, listové kalendáre. Symboly obce boli posvätené v rímskokatolíckom farskom kostole.

Na stene OcÚ je **pamätná tabuľa** milénia s nápisom. „*Vďační občania obce venujú pamiatke svojich predkov a šťastnej budúcnosti potomkov na prahu tretieho tisícročia. 31. 12. 1999–1. 1. 2000.*”

Najvýznamnejšími udalosťami v novodobej histórii obce bolo víťanie nového Milénia 2000 a vstup do nového tisícročia a 21. storočia, ktoré víťali Semerovčania spoločným polnočným prípitkom, ohňostrojom, vatrou a svojou veľkou účasťou.

Nová drevená **zvonica Veľkého Jubilea 2000 a 790. výročia obce** pri rímskokatolíckom kostole bola posvätená 13. augusta 2000. Podrobnejšie v kapitole Rímskokatolícka farnosť.

Zo stavby novej zvonice

Semerovčania spoločne zanechali posolstvo pre generácie v **22. a 23. storočí** v základnom kameni zvonice a v Oblastnom štátnom archíve v Nitre so sídlom v Ivanke pri Nitre. Text posolstva: „*Milé deti, mládež, občania Semerova a naši potomkovia. Nastal čas obhliadnuť sa späť, na 790 rokov písomne doložených dejín Semerova. Podrobnú odpoveď dá kniha, ktorá uzrie svetlo sveta začiatkom roka 2001 a bude vložená do pripravenej sklenenej dózy v základnom kameni zvonice. Generácie po nás v budúcich storočiach budú s úctou hovoriť o roku 2000 a o ľuďoch, teda o nás všetkých, ktorí sme mali šťastie prežiť prechod tisícročí. Od roku 1945 žijeme na Slovensku v mieri bez vojnového konfliktu, od roku 1989 v demokratickom zriadení, od roku 1990 demokraticky zvolenou samosprávou, s priamymi voľbami starostu a poslancov*

Obecného zastupiteľstva. Za posledných 55 rokov prešla naša obec obrovskou zmenou. Sme šťastní, že Obecné zastupiteľstvo a rímskokatolícka cirkev - farnosť Semerovo s podporou občanov a rodákov zanechala spoločné celoobecné svedectvo pre generácie v novom tisícročí. Ochraňujte a starajte sa o základný kameň zvonice, aby sa nezničil. Obsah strednej a pravej komory nevyberajte skôr ako na Silvestra roku 2100 a roku 2150 ľavú komoru. Posolstvo zverejňujeme aj v tejto našej knihe, ktorá bude uchovaná v najvýznamnejších knižniciach a v Štátnom oblastnom archíve v Ivanke pri Nitre, aby sa zachovala správa o iniciatíve Semerovčanov o uložení posolstva obyvateľom, dúfame, Semerova v nasledujúcich storočiach. My, všetci Semerovčania, spoločne na Silvestra ukladáme odkaz našej generácie s dokumentami o výstavbe zvonice, histórii a súčasnosti obce a jej ľuďoch do základného kameňa zvonice pri rímskokato-

Fotografie dokumentujú vkladanie posolstva pre 22. a 23. storočie

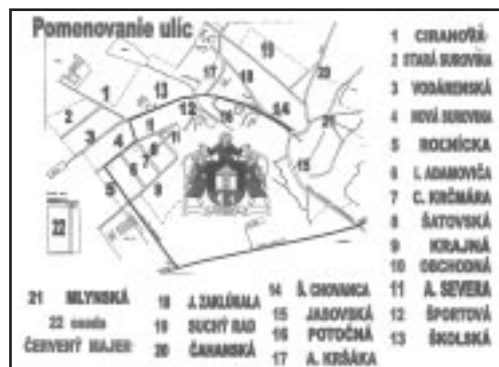
Fotografie z uvedenia knihy 790 rokov... na fotografiách zľava starosta, Mgr. M. Kadlecíková, Vdp. Dr. Šipoš, orchester Ľudových nástrojov a S. Slobodníková

líckom kostole pre 22. a 23. i ďalšie storočia so žiadosťou, aby ste prácu pre našu obec vykonávali vždy s láskou a zapáleným srdcom a bojovali „Spoločne za krajšie Semerovo.“

Semerovčania, rodáci a naši potomkovia! Hrdo na prelome tisícročí konštatujeme, že Semerovo je vyspelou a históriou zaujímavou obcou Slovenska. Prosíme a spoločne pri ukladaní dokladov sa modlíme za zachovanie dedičstva predkov, za snahu našich súčasných obyvateľov o ďalší rozvoj obce a za našich potomkov a obyvateľov Semerova v nasledujúcich storočiach za mier, zdravie, šťastie a snahu o jej ďalší rozvoj. Spoločne si želáme a modlíme sa, nech nás, ale aj Vás, sprevádza Božia láska a naša patrónka Nanebovzatá Panna Mária, ktorá Semerovo ochraňuje už minimálne 300 rokov. Nech obec obchádzajú pohromy, žiale a katastrofy. Doklady, ktoré, dúfame, nájdete o 100 rokov, preštudujte a doplňte o nové poznatky, vložte a uchovajte svoje svedectvo pre ďalšie storočia. Dovoľte, aby sme Vám všetkým, ktorí ste sa dostali k našim dokumentom, z úprimného srdca zablahoželali a vyslovili pranie, nech Vás v rokoch 22. a 23. storočia sprevádza svornosť, česťnosť, súdržnosť a vzájomná úcta, nech sú Vaše storočia naplnené porozumením, zdravím, šťastím, láskou a Božím požehnaním. Sme Vám, obyvateľom Semerova, vďační, že sme mali možnosť do viesť našu malú obec Semerovo a jej 1298 obyvateľov do nového storočia a tisícročia. Imrich Hrabovský, starosta obce, Jozef Ščepko, farár roku 2000, Dr. Stanislav Šipoš, farár roku 2001.” (V marci 2001 bola schránka vykradnutá, ale opäť dokumenty vložené v auguste 2001)

Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001: počet obyvateľov Semerova 1308, z toho 637 mužov, 671 žien, občanov slovenskej národnosti 1249, maďarskej 37, rómskej 7, českej 5, nemeckej 1, rímskokatolíci 1128, evanjelici 14, gréckokatolíci 5, svedkovia jehovovi 3, kalvíni 1, bez vyznania 157, domový a bytový fond 469, z toho trvale obývané 397.

Uskutočnila sa výstavba 5 b.j. nájomných bytov nadstavbou Zdravotného strediska (2003). Obec prijala najdôležitejší dokument „Územný plán obce Semerovo“, ktorý bol spracovaný v rokoch 2002–2004. **Nasledovalo pomenovanie ulíc:** CIRANOVA, STARÁ SUROVINA, VODÁRENSKÁ, NOVÁ SUROVINA, ROENÍCKA, IMRICH A ADAMOVIČA, CTIBORA KRČMÁRA, ŠATOVSKÁ, KRAJNÁ, OBCHODNÁ, ALEXANDRA SEVERA, ŠPORTOVÁ, ŠKOLSKÁ, ŠTEFANA CHOVANCA, JASOVSKÁ, POTOČNÁ, ANTONA KRŠÁKA, JÁNA ZAKLUKALA, SUCHÝ RAD, ČAHANSKÁ, MLYNSKÁ a osada ČERVENÝ MAJER.

Obec Semerovo je držiteľkou Osvedčenia v programe OBNOVA DEDINY.

Ozdobou snahy celej obce je úspech v súťaži Slovenskej agentúry životného prostredia pod záštitou Ministerstva životného prostredia SR, v spolupráci so Spolkom pre obnovu dediny o prestížnu cenu a reprezentanta Slovenska o európsku súťaž „Európska cena obnovy dediny“ DEDINA ROKA 2001”, v ktorej získala **ocene** nie ministra Životného prostredia SR

„za rozvoj ľudského potencionálu v oblasti práce s mladou generáciou pri budovaní kultúrno-historického povedomia občanov a otvorenej spoločnosti“, čím Semerovo potvrdilo správnosť cesty rozvoja európskej integrácie.

Významnou udalosťou v roku 2004 bol **30. apríl**, predvečer vstupu Slovenska do **Európskej únie**, ktorú si Semerovčania pripomenuli tradičným stavaním májky, vystúpením folklórneho súboru Mladost z Banskej Bystrice, veselicoú a ohňostrojom.

Obec má ďalej schválený **Plán rozvoja obce (2003)**, **Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja (2005)**, **Plán projektov a projektových zámerov na roky 2007–2013 (2006)**.

V roku 2005 sa uskutočnila generálna oprava priečelia rímskokatolíckeho kostola a zadováženie malého zvona do zvonice Veľkého Jubilea 2000. Text na zvone: **„Ku cti Archanjela Michala - prvého patróna našej obce venujú Semerovčania A.D. 2005**. Ďalej sa premiestnili pôvodné historické sochy sv. Jána Nepomuckého a sv. Floriána na nové miesta, posvätila sa **nová socha patrónky našej obce Panny Márie (Madony)** na námestí z dielne reštaurátora a sochára Radúza Saleja z Hlohovca. Text pod sochou: **Panna Mária, matka Božia, oroduj za nás. Vďační Semerovčania A.D. 2005** - podrobnejšie v kapitole časti Rímskokatolícka farnosť.

Cezhraničný partner obce Semerovo je obec Šatov z Českej republiky. Priateľstvo obcí SEMEROVO - ŠATOV sa datuje od **16. a 17. júla 1977** v Šatove, okres Znojmo (Česko) a je živé aj v súčasnosti. Zmluvu o priateľstve podpísali: Jozef

KUČERA, predseda TJ Tatran Šatov, a Štefan ROSENBERG, predseda TJ Družstevník Semerovo a tajomník MNV, čo dokumentuje fotografia. Sled priateľských návštev: 1978 SEMEROVO - ŠATOV, 1979 ŠATOV - SEMEROVO, 1980 SEMEROVO - ŠATOV, 1981 ŠATOV - SEMEROVO, 1982 SEMEROVO - ŠATOV, 1983 ŠATOV - SEMEROVO, 1984 SEMEROVO - ŠATOV, 1985 ŠATOV - SEMEROVO, 1986 SEMEROVO - ŠATOV, 1987 ŠATOV - SEMEROVO, 1992 SEMEROVO - ŠATOV, 1993 ŠA-

TOV - SEMEROVO, 1994 SEMEROVO - ŠATOVO, 1995 ŠATOVO - SEMEROVO, 1996 ŠATOVO - SEMEROVO povodeň v Semerove, 1997 SEMEROVO - ŠATOVO 20 rokov priateľstva, 1998 ŠATOVO - SEMEROVO, 2000 SEMEROVO - ŠATOVO 790. rokov Semerova, 2001 ŠATOVO - SEMEROVO 800. rokov ŠATOVA, 2002 SEMEROVO - ŠATOVO 25 rokov priateľstva, 2003 ŠATOVO - SEMEROVO 80 rokov TJ Tatranu Šatov, 2005 SEMEROVO - ŠATOVO 795. výročie obce Semerovo, 2007 ŠATOVO - SEMEROVO 30 rokov priateľstva. Okrem návštev sa od roku 1998 uskutočňuje udeľovanie „Ceny starostu obce Semerovo“ na „Medzinárodnej výstave vín v Šatove“, pre najúspešnejšieho domáceho pestovateľa. (Súťaž v Šatove je jedna z najväčších výstav vín v Českej republike s 980–810 súťažiacimi vzorkami vína.)

Folklorno-divadelný súbor Semerovčan pri Matici slovenskej oslávil na Fašiangových slávnostiach 2005 10. výročie svojho blahodárneho pôsobenia v obci. V súbore účinkujú štyri generácie L. Čelková, S. Slobodníková, Ing. M. Šemelák, D.

Danišová, E. Šimová, M. Šáteková, V. Bohošová, M. Juhászová, M. Ivaničová, A. Ficová, M. Szabová, M. Rozembergová, L. Žáčik, M. Kocán, P. a B. Bodzionyové, J. Skačan, S. Danišová, M. Košanová, P. Slobodníková, R. Miháliková, L. Bajla, J. Bánovský, T. Bohoš, B. Bednárik, M. Šima, M. Richter, A. Zavadzanová, M. Šemeláková, M. Skačanová a V. Štefániková.

Hasiči prijatí z príležitosti 90 rokov

11. februára 2006 sa uskutočnila slávnosť **100. výročia založenia Hasičského zboru v Semerove** za účasti *JUDr. Jozefa Minaríka, prezidenta Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR*, Ing. Miloslava Čeleša, Búcsiho, Jankovského, na ktorej bola DHZ Semerovo odvdzaná CENA OBCE SEMEROVO. V roku 1906 založil pisár notárskeho úradu Elek Pamer dobrovoľný hasičský zbor v obci a prvým veliteľom bol Ľudovít Trnka st., vo funkciách sa ďalej vystriedali: za I. ČSR František Farkas, potom Jozef Haládik st., Tibor Porubčan, Karol Bujdák, súčasným predsedom je Pavol Husár a veliteľom Marián Jakab. Členom Obecného hasič-

*Hasiči prijatí z príležitosti
100 rokov*

ského zboru Semerovo odovzdal starosta osobné dary: Pavol Rozemberg 57 rokov členstva (ďalej len číslo), Jozef Haládik 56, Štefan Péteri 48, Štefan Mokráš 35, Štefan Král 35, Ludovít Hatala 34, Pavol Husár 30, Karol Haládik 30, Jozef Kocán 30, Gejza Kuki 30, Ján Bartoš 30, Štefan Bujdák 29, Karol Gašparík 28, Ladislav Šemelák 28, Marián Jakab 22, Igor Hatala 17, Mária Husárová 14, Miroslav Tomašík 13, Marek Dvonč 10, Juraj Otruba 10, Juraj Péteri 8, Juraj Preložník 8, Pavol Mojžiš 8, Jozef Nagy 5, Mário Haládik 5, Juraj Mojžiš 5, Imrich Barus ml. 5, Dušan Ivanič 5, Jaroslav Haládik 5, Kristián

Nagy 3, Juraj Tomašík 1, nové členky Eva Jakabová a Mária Husárová ml. Najväčším úspechom okrem skutočnosti, že hasičský zbor funguje celých 100 rokov, je 2. miesto Semerovčanov na okresnej súťaži hasičských zborov v roku 2005.

Do obce zavítali v priebehu rokov 1990–2006 významné návštevy:

29. mája 1992 Alexander DUBČEK, predseda Federálneho zhromaždenia ČSFR, 9. septembra 1994, Doc. JUDr. Ivan GAŠPAROVIČ Csc., predseda NR SR, súčasný prezident Slovenskej republiky. Spomeňme niektoré ďalšie významné návštevy: JUDr. Vladimír MEČIAR Dr. h.c., dvojnásobný predseda vlády SR, Doc. JUDr. Róbert FICO Csc., súčasný predseda vlády SR a predseda strany SMER, J. E. Mons. Ján SOKOL, arcibiskup, metropolita bratislavsko-trnavský, J. E. Mons. Dominik HRUŠOVSKÝ, biskup, arcibiskup a nuncius v Bielorusku, J. E. Dominik TÓTH, biskup, generálny vikár, J. E. Štefan VRABLEC emeritný biskup, JUDr. Ľubomír Fogaš, podpredseda Vlády SR, Mgr. Oľga Keltošová, ministerka soc. vecí a rodiny SR, Ing. Jozef Zlocha, minister životného prostredia SR, Ing. Peter BACO (v súčasnosti poslanec EÚ) a Ing. Pavel Koncoš, ministri pôdohospodárstva SR, Ing. Miroslav Maxon, minister financií SR, PhDr. Eva GARAJOVÁ, poslankyňa NR SR, neskôr veľvyslankyňa SR pri Rade Európy v Štrassburgu, MUDr. Irena BELOHORSKÁ, (v súčasnosti poslankyňa EÚ,) poslanci NR SR: Doc. Ing. Mária Angelovičová, Michal

Fotografia zaznamenáva návštevu Doc. JUDr. Ivana GAŠPAROVIČA Csc., predsedu NR SR, v súčasnosti prezidenta SR, poslancov NR SR Ing. Petra BACA, MUDr. Ireny BELOHORSKEJ, v súčasnosti poslancov EP

Benčík, JUDr. Peter Brňák, Bc. Tibor Cabaj, Pavol Delinga, František Gaulíder, MUDr. Ivan Hudec, Ing. Ján Kovarčík, Milan Letko, Blažena Pavlovičová, Ján Smolec, Prof. Doc. MUDr. Peter Šťastný CSC., Ing. František Švec, prof. JUDr. Katarína Tóthová DrSc., Ján Tužinský, JUDr. Ing. Vlastimil Vicen, Mgr. Ivan Výboch, Ing. Marián Záhumenský, súčasný štátny tajomník ministerstva pôdohospodárstva, Doc. Ondrej Nemčok, štátny tajomník Ministerstva školstva SR, ďalej predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Doc. Ing. Milan BELICA PhD., predseda Matice Slovenskej Ing. Jozef Markuš, DrSc. Olympijská víťazka z LOH ATÉNY 2004, najlepšia športovkyňa SR 2004 Elena KALISKÁ navštívila obec 11. apríla 2005. Návšteva bronzových olympijských kajakárov Richarda RISZDORFERA a Erika VLČEKA, dvoch členov z komárňanského štvorkajaku, sa uskutočnila 26. októbra 2004.

Miestne kultúrne stredisko s obecnou knižnicou má 5500 zväzkov kníh v hodnote 240 tis. korún a 395 čitateľov. Stredisko usporiadalo koncerty a vystúpenia: M. Slivku, M. Velšicovej, P. Nagya, P. Hečka, Andera z Košíc, J. Zimu, M. Pavelekovej, R. Kazíka, strýca Izidora, manželov Benkovcov, Jadranky, L. Volejníckovej, M. Klimentovej, H. Vrtichovej, M. Laiferovej, S. Kaizera, S. Vitáloša, P. Stašáka, skupiny SENZUS, ľudovej hudby M. Dudíka, súboru Melódia, folklórnych súborov Gymnik, Zobor, Mladosť, každoročne detský maškarný karneval, fašiangové slávnosti s pochovávaním basy, stavenie mája, júnovú školskú akadémiu, vatru zvrchovanosti s futbalovým turnajom, hodové slávnosti na sviatok Nanebovzatia Panny Márie,

Skupina Modus s Mariškou Gombitovou, Lacom Lučeničom, Mirom Žbirkom a Jankom Lehockým v Semerove

Skupina Indigo a Peter Nagy

Deň ústavy a výročie SNP, organizovanie Európskeho Dňa rodičov a škôl, slávnosť sv. Mikuláša, vianočnú školskú akadémiu, Silvestrovský novoročný celoobecný prípitok pri vatre vzniku SR a ohňostroj, vydávanie dvoch čísiel obecných a školských spravodajov v krajskom týždenníku. Zo spoločenských organizácií sa nemalou mierou na spoločenskom dianí obce podieľajú hlavne: Miestne kultúrne stredisko s knižnicou (kinoprevádzku prerušili), Základná škola, Materská škola, Rodičovské združenie pri ZŠ - prijímateľka 2% dane z príjmu, Rodičovské združenie pri MŠ, Spolok invalidov, Poľovnícka spoločnosť, Futbalový klub, Rada školy pri ZŠ, Rada školy pri MŠ, Matica slovenská, Obecný hasičský zbor.

Obec vytvára priaznivé podmienky na ďalší rozvoj súkromne hospodáriacich roľníkov, rozvoj podnikateľských aktivít súkromných firiem, stáčarne vody, stavby penziónu, možno aquaparku, ubytovacích kapacít, reštauračných služieb, obnovy rybníka, všetko súkromnými spoločnosťami. Obec aj škola majú vlastné webové stránky, každoročne reklamné stránky v celoslovenskom Ces-

tovnom lexikóne a Cestovnom informátorovi. Z nových aktivít za pomoci súkromníkov, podnikateľov a investorov chce plniť Plán Rozvojových aktivít na roky 2007–2013.

PODNIKY, PODNIKATELIA

AGROSPOL Semerovo - družstvo

V roku 1949 bolo založené poľnohospodárske strojové družstvo a prvým predsedom sa stal Jozef Vöröš, neskôr Štefan Hrbatý a hospodárom bol Štefan Havlík. V septembri 1950 vyše dvadsiati dobrovoľní roľníci a poľnohospodárski robotníci zakladajú JRD na výmere 200 ha. Jeho prvým predsedom bol Ondrej Preložník. V roku 1951 stál na jeho čele Štefan Kardoš, neskôr Michal Solár, Imrich Šorman, Jozef Péteri ml. V roku 1952 sa zahájila výstavba nového hospodárskeho dvora JRD na Surovine. V roku 1960 malo JRD 272 členov a hospodáril na 1500 ha. Predsedom v tomto období bol Mikuláš Babinec, v rokoch 1971–1975 Imrich Bohoš a za jeho obdobia bol dostavaný nový hospodársky dvor na Surovine.

Od 1. januára 1976 bolo JRD začlenené do JRD Červená zástava Dubník o celkovej výmere 5100 ha. Družstevníctvo v týchto rokoch prekvitalo, čo vidieť nielen na úrodách, ale aj na skutočnosti, že boli organizované zájazdy napr. do Mongolska, Grécka, Kuby, Taškentu, Alma-Aty. Mali vlastné rekreačné chaty v Štúrove, Podbanskom, Bojniciach. V roku 1976 zahájili výstavbu bytoviek JRD 2x 4 b.j., 2x 6 b.j. Vedúcim strediska v Semerove bol Imrich Bohoš, Štefan Bohoš, Štefan Mokráš, Štefan Ivanič a Ing. Peter Balogh.

V dôsledku „nežnej revolúcie“ sa začal roku 1989 rozdeľovací proces zlúčeného JRD ČZ Dubník-Jasová-Semerovo a od 7. mája 1990 bol predsedom osamostatneného JRD Semerovo Ing. Ivan Gombár.

Od roku 1993 je predsedom Ing. Peter Balogh, podpredsedom Ing. Ladislav Varagya. PD bolo zaradené do TOP 100 poľnohospodárskych podnikov Slovenska 1996–1997, PD bolo sponzorom programu Slovenskej televízie „Gala Borisa Filana“ v Bratislave a je trvalým sponzorom základnej a materskej školy.

Cena obce Semerovo Poľnohospodárskemu družstvu bola udelená za vynikajúcu spoluprácu a reprezentáciu obce v roku 1998.

Agrospol hospodári na výmere 1200 ha, zaoberá sa rastlinnou a živočíšnou výrobou.

Hydina Cífer a.s., stredisko SEMEROVO

V bývalom Malom majeri, severozápadne od obce sa nachádza dom Ciranovcov, ktorý po roku 1920 postavil statkár Ján Svatík, na tú dobu modernú prízemnú obdĺžnikovú stavbu obytného domu a hospodársky dvor so sýpkou. Peniaze zarobil v Amerike, kam odišiel v roku 1890 a ako každý dobrý Slováč, ktorý chce žiť tam, kde sa narodil, prispel do svojho rodného kraja, kúpil si veľkostatok za deväťsto-sedemdesiat tisíc korún a začal hospodáriť. V roku 1934 jeho zať Štefan Ciran začal hospodáriť v Semerove, zamestnával štyri bírešovské rodiny a tabačiarov. Po roku 1938 maďarská vrchnosť jeho statok nezobrala, lebo bol americký i československý občan.

V Semerove vyrastal aj Juraj Ciran, ktorý nezatrpel na Semerovo a pri každej možnej príležitosti navštívi domovizeň aj napriek skutočnosti, že z nepochopiteľných dôvodov stratil slovenské občianstvo a všetok majetok. V roku 1948 musel zutekať z vlasti pre banálnu roztržku s komunistickým potentátom po športových hrách v Brezovej pod Bradlom. Do Semerova sa vracal spokojný, ale čakal ho ba-

Fotodokumentácia Juraja Cirana

*toh so slivovicou, štangľou salámy, chle-
bom, peniazmi a naliehaním mamy „zu-
tekaj"! Nasledovala jeho cesta do Plzne,
Nemecka s pobytom v utečeneckom tábo-
re a odtiaľ do Talianska, kde žil dva roky,
hral futbal za Neapol, bol medzinárodný
policajt a privyrábal si boxovaním. V ro-
ku 1950 prišiel do USA, kde žije dodnes
s rodinou a vnúčatami. Meno Juraj Ci-
ran bolo každý pondelok v štátnych novi-
nách USA a jeho mužstvo Slovak Athletic
Association Plug In bolo niekoľkonásob-
ným majstrom štátu Illinois a USA a troj-
násobný víťaz Putovného pohára USA!
Slovak Athletic Association Plug In je na-
trvalo zapísaný a vystavený v Múzeu
Science & Industry na Michigan & Cong-
res in Chicago. 17 rokov reprezentoval
Slovensko a Slovákov žijúcich v USA
vo futbale. Slávny bývalý občan hrával
futbal v Amerike napr. aj s reprezentan-
tom ČSR Bačkorom, spoluhráči boli aj
reprezentanti Portugalska, Škótska i Gi-
no Gardasanic reprezentant Talianska.
Počas ostatnej návštevy v roku 2003
po 55 rokoch svojej manželke Boženke,
dcére a vnučke ukázal rodinný majetok,
nenávratne poštátnený. Pri tejto príleži-
tosti daroval peniaze škole, futbalovému
klubu a kostolu. Vnuk Juraja CIRANA
reprezentoval USA na MS vo futbale v Ne-
mecku.*

Kúria Ciranovcov

V nasledujúcich riadkoch sa vrátme k histórii majera.

V roku 1949 bol Ciranov veľkostatok poštátnený a vznikol dvor ŠM Palárikovo, v roku 1962 firma Lesostav vybudovala terajšiu jeho podobu a rozmiestnenie hál. V tomto období patrila pod podnikové riaditeľstvo MŠ Mikuláš pod vedením I. Szaboa, P. Plašenka, Ing. J. Czucora a Ing. B. Ikrényiho. Ďalej sa v Semerove vybudovali tri štvorbytovky. Správcami semerovskej farmy boli: Žamboch, Toma, Jakubík, Vižďák, Göncöl. V roku 1978

sa vybudovali nové haly BIOS, v roku 1978 sušička Bábolna a v rokoch 1985–1988 tabakové sušičky Sirokkó.

Od roku 1992 sa ŠM Semerovo osamostatnilo (Semerovo - V. Lovce), riaditeľ Ing. Juraj Ernest. Zahájila sa plynofikácia podniku vybudovaním vysoko-tlakovkej prípojky plynu od osady Červený majer po objekty ŠM a stavba regulačky plynu z vysokého tlaku na stredný tlak s takou kapacitou, ktorá umožnila aj plynofikáciu obce.

Štátny majetok v Semerove bol prvým sprivatizovaným štátnym majetkom na Slovensku a 1. apríla 1994 bola založená spoločnosť POVER s.r.o. Semerovo, ktorej majiteľmi sa stali Ing. Imrich Vetter, Ing. Anton Priščák a Ing. Juraj Ernest. Cena obce Semerovo spoločnosti POVER s.r.o. bola udelená v roku 1999 za vynikajúcu spoluprácu.

Od 1. decembra 2001 sa stáva majiteľom POVERU a.s. HYDINA CÍFER a správcovia strediska Semerovo boli Ing. F. Upohlav, Ing. T. Jakab. Súčasný správca a sponzor obce je Ing. Branislav BEČÍK. Spoločnosť hospodári na výmere 362 ha, produkcia je 600 000 kusov hydiny v celkovej váhe 1050 tony hydinového mäsa.

Do koloritu obce patria aj súkromne hospodáriaci roľníci.

Ing. Ivan Gombár 144 ha, bývalý predseda PD Semerovo, úspešný podnikateľ v poľnohospodárskom sektore, 8-násobný ocenený agropodnikateľ v celoslovenskej súťaži TOP 100 AGRO a držiteľ druhého miesta v celoslovenskej súťaži CHO-TÁR roka 2005. Ďalšími SHR sú Jaroslav Balogh 59 ha, Ing. František Galbavý 58 ha, Eubica Havlíková 47 ha, Radovan Balogh 30 ha, Miloš Šorman 21 ha, Jaroslav Bórik 17 ha, najväčším vlastníkom pôdy je Ing. Ladislav Varagya, podpredseda Agrosopolu s výmerou väčšou ako 200 ha.

V poľnohospodárstve by rada podnikala spoločnosť ALTERIM s.r.o. Banská Bystrica v Semerove, ktorá plánuje realizovať výstavbu hydroponických skleníkov, RAB s.r.o. Dvory nad Žitavou, stredisko Semerovo plánuje prebudovať časti farmy Hydiny Cífer.

OBNOVA stavebná firma a predajňa stavebnín Jaroslava Košana Semerovo.

Firemné sídlo **Löwe Trans LKW servis**, budované ako gazdovský a rekreačno-atraktívny komplex Milady Čerešovej.

Navrhovaný a plánovaný **Veterný park** - veterné elektrárne spol. Power Engineering, s.r.o. Bratislava, závod **stáčarne vody** či **penzion** sú zatiaľ snom.

Výroba **včelích úlov Mariánom Kasákom st.** bola propagovaná aj na výstave Agrokomplex v Nitre, ďalej v obci funguje autodoprava, píla, autoopravárenské

dielne, montáže ÚK a vody, chladiari, výroba obalov PP, výroba nábytku, ALCIA - farby, laky, drogéria, SLOVJAN - textil, oblečenie, obuv, Jednota COOP, KARIBIK, reštauračné zariadenia.

V obci bývajú aj majitelia úspešných podnikov:

SLOVTOS s.r.o. Jasová a COOP servis group s.r.o. Nové Zámky.

Ďalšie služby pre našich občanov: obecné zdravotné stredisko pre trojzvod a lekáreň, obecný úrad, matrika, stavebný úrad, farský úrad, základná a materská škola, poštový úrad, advokátska kancelária, ubytovania v súkromí.

Z histórie bývalej TEHELNE

V roku 1932 jeden z kolonistov z okolia Žiliny Ján Holeša začal pri ceste do Kolty so stavbou tehelne, pretože zistil, že v jej okolí je dosť kvalitného materiálu na výrobu tehál. Výroba sa v nej začala v roku 1944. Bola to menšia tehelná, v ktorej sa kúril uhlím. Tehelná bola v roku 1949 poštátnená (z nepochopiteľných dôvodov potomkovia bývalých majiteľov neboli úspešní v reštitučnom konaní).

Tehelná od r. 1958 bola rozšírená a stala sa majetkom firmy Stavebné hmoty n. p. Nitra. Neskôr závod patrilo Nitrianskym tehelniam š.p. v Zlatých Moravciach, prvá etapa prestavby bola vykonaná v rokoch 1961–1966, keď sa tu začalo kúriť ropným olejom. V závode sa ročne vyrábalo 4 mil. ks. tehál. Druhá etapa prestavby tehelne bola vykonaná v rokoch 1974–1980 po zrušení tehelne v Nových Zámkoch. V tom čase 60 zamestnancov pod vedením Jozefa Gallu vyrábalo 11 miliónov kusov tehál. Neskôr riaditeľmi sa stali Jozef Mrkvica a Karol Hatala.

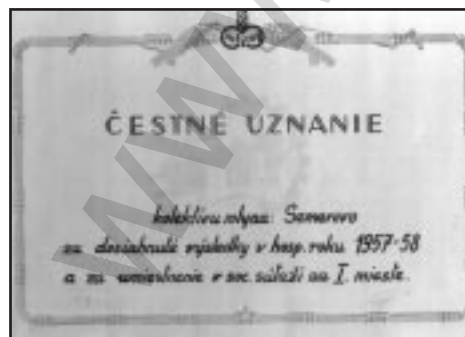
Neskôr sa výrobná kapacita závodu zvýšila na 12 mil. ks tehál ročne a patrila Západoslovenským tehelniam n. p. so sídlom v Pezinku, neskôr akciovej spoločnosti. Zvážanie surových tehál a vyvážanie vypálených tehál z dvoch kruhových pecí sa vykonávalo vysokozdvížnými vozíkmi. Bola vybudovaná prírodná sušiareň. Pôvodná tehelná sa prestavbou úplne zmenila a zmodernizovala na nepoznanie. Tehelná mala (a vlastne mala by aj dnes) bohaté zdroje kvalitných surovín (kvartérne spraše, íly a iliticko-montmorilonitické sedimenty), pleistocény ponstského veku. Tehelná mala moderné sociálne zariadenia a rekreačný areál na Duchonke. Karol Hatala, ako riaditeľ zá-

vodu odišiel do dôchodku a od 1. januára 1989 riaditeľom tehelne bol Otto Ivanič až do roku 1990. Vybudovali sa prírodné sušiarne. Od 1. januára 1993 si tehelňu prenajala spol. TEMAT s r.o., od 18. októbra 1994 bola tehelňa v konkurze. Na dražbe ju kúpila spoločnosť Autoperfect s.r.o. Banská Bystrica, ktorá tehelňu dňa 23. októbra 1996 ponechala napospas zlodejom a rabovaniu. Dňa 19. mája 1998 exekútor za nedoplatok 90.000 Sk tehelňu otvoril, začal sa písať smutný koniec tehelne, jej definitívne rozkradnutie, likvidácia a strata 50 pracovných miest v obci.

Z histórie bývalého MLYNA:

V obci dlho mlyn nebol, a preto Semerovčania chodili oblie mlieč do Šurian. Na popud farára Zaklukála dal zeman Rosos po roku 1840 na Čahanskom potoku postaviť drevený vodný mlyn s pevnými základmi. Je potrebné vedieť, že prevádzka mlynov do zrušenia poddanstva v roku 1848, bola výlučne výsadou zemepána, ktorý objekt dával do nájmu a nájomca platil odvody za množstvo zomletého obilia. Stavbu mlyna vykonával mlynár sám, drevo dával zemepán. Podobne rozoberanie pred zimou a oprava poškodených častí bola povinnosťou mlynára. Bola to výnosná činnosť, lebo múka, krúpy či krupica boli súčasťou každodenného jedálnička ľudu. Tento sprvu zemepanský mlyn, neskôr patriaci obci (či urbariátu) pod č. 120 mal 1 obytnú miestnosť, 1 kuchyňu a 1 komoru. Mlynárom v roku 1869 bol zeman Samuel Prechovszky, ktorý sa v roku 1844 narodil v Ivanke pri Nitre (manželka Cecília Massányi, narodená v roku 1839), syn Samuel narodený v roku 1869. Mlyn zanikol na začiatku 20. storočia. V roku 1902 Anton Turányi postavil drevený mlyn na potoku pod Malým majerom (neskôr Nový dvor). Turányi padol na fronte v Bosnii a vdova sa vydala za Mikuláša Lamyho. Mlyn v 30. rokoch 20. storočia vyhorel. Manželia sa rozhodli, že tento mlyn neobnovia, ale postavia novú stavbu, zrejme na mieste starého zemepanského mlyna na Mlynskej ulici. Technické zariadenia mlyna poháňal dieselový motor. Mlelo sa tu pre obce Semerovo, Kolta, Jasová až po Strekov. Za vojnových čias v rokoch 1939–1945 sa tu piekol chlieb pre vojakov armády, ktorí sa práve v obci alebo bližšom okolí nachádzali. V marci 1945 pri ústupe nemeckej armády bol v mlyne ubytovaný veliteľský štáb sovietskej armády. V roku 1951 bol mlyn poštátnený a prevzali ho Nitrianske pekárne a mlynárne,

ktoré jeho technológiu upravili na elektrický pohon. Od roku 1962 sa používal iba na šrotovanie, vyrábali sa tu krmné zmesi na báze solí. Nešetrné zaobchádzanie spôsobilo, že technologické zariadenie za necelé desaťročie bolo úplne opotrebované a preto bola jeho prevádzka zastavená. V roku 1972 bol mlyn už nefunkčný, vrátený rodine Lamyových. Tí sa ho v roku 1973 rozhodli asanovať, najdlhšie sa zachovala obytná časť.

Historické osobnosti Semerova

Anton Kršák, rímskokatolícky kňaz (nar. 1769 Námestovo), od r. 1793 pracoval v bernolákovskom hnutí ako člen Slovenského učeného tovarištva, bol predsedom súdnej tabule Komárňanskej stolice, 13 rokov bol kňazom v Semerove, zomrel v roku 1828.

Ján Zaklukál, rímskokatolícky kňaz (nar. 1807 v Keszölc, dnes Maďarsko), založil v obci elementárnu školu a v roku 1840 prvé združenie vlastníkov pôdy, publikoval v Spolku sv. Vojtecha v Trnave, 33 rokov bol kňazom v Semerove, zomrel v roku 1871.

Štefan Chovanec, rímskokatolícky kňaz (nar. 1840 Bohdanovce), spoluzakladateľ Matice slovenskej v Martine a Slovenského katolíckeho patronátneho gymnázia v Kláštore pod Znievom, od roku 1871 člen výboru Spolku sv. Vojtecha až do smrti v roku 1878, 7 rokov bol kňazom v Semerove.

Imrich Adamovich, rímskokatolícky kňaz (nar. 1843 Morvach - Chorvátsko), kňaz, archeológ, historik, 42 rokov bol kňazom v Semerove, zomrel v roku 1920 (o významných kňazoch viac kapitole: Rímskokatolícka farnosť)

Ctibor Krčmár (11. november 1924 Semerovo—25. júl 1994 Piešťany), akademický maliar. Po štúdiách v Bratislave a Prahe v roku 1952 získal absolútum. Potom sa usadil v Piešťanoch, kde tvoril až do svojej smrti. Venoval sa maľbe, grafike a modelovaniu. Vo svojich dielach námetovo čerpal z prostredia z okolia Piešťan, južného Slovenska a Kysúc. Bol odchovancom pražskej školy, ale našiel svoj osobitný výraz, prechádzajúc od realizmu k expresii. Viackrát vystavoval, v galérii v Nových Zámkoch sú jeho tri olejomalby.

Štatistika obce k 31. 12. 2005: počet obyvateľov 1381, narodených 13, prisťahovaných 53, zosnulých 18, odsťahovaných 31.

Obec si pripísala v roku 2005 vynikajúce úspechy:

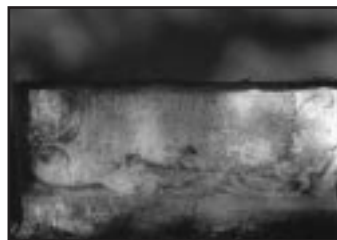
V súťaži Nadácie otvorenej spoločnosti: „**INFOčín 2005**“ v kategórii „Priateľský čin roka 2005“ - získala **1. miesto na Slovensku**.

Ďalší významný úspech celej obce v súťaži Slovenskej agentúry životného prostredia pod záštitou Ministerstva životného prostredia SR, v spolupráci so Spolkom pre obnovu dediny o prestížnu cenu a reprezentanta Slovenska o európsku súťaž „Európska cena obnovy dediny - DEDINA ROKA 2005“, v ktorej získala výborné **3. miesto na Slovensku**. V súťaži webových stránok „**Zlatý erb 2005**“ obec obsadila 10. miesto na Slovensku.

NAJVZÁCNEJŠIA PAMIAATKA OBCE

Rozhodne najvzácnjšou pamiatkou obce je tabuľa s torzom úradného nápisu z roku 229 po Kr., ktorá je osadená na stene tunajšieho kostola. Nakoľko sa jedná o raritu, o ktorej sa všeličo nepresného popísalo, uvádzam doslovný preklad prvého popisu tabule z roku 1903 od dr. Gábora Finályho (de Kend) (31. október 1871, Kolozsvár—16. apríl 1951, Budapešť). Finály bol archeológom a pedagógom,

ktorý sa zaoberal dejinami rímskych provincií Panónie a Dácie a bádal ich hmotnú kultúru. Zaoberal sa aj numizmatikou a systematickým výskumom Limesu Romanusu. Archeologicky prebádal Castrum ad Herculeum (v chotári obce Pilismarót). Vypracoval mapu Panónie a Dácie, zozbieral literatúru, vzťahujúcu sa na ich miestne názvy a cestné trasy. Jeho hlavným dielom je „Magyarország a rómaiak alatt. Forma partitum Imperii Romani intra fines regni Hungaricae“, 1912 (Uhorsko za Rimanov) a „Római utak a Dunántúlon“, 1915 (Rímske cesty v Zадunajsku). Spolu s otcom Henrikom (univerzitný profesor v Kolozsvári), matkou Annou Sebesi, bratmi Ľudovítom, Jurajom a Štefanom dostali 25. septembra 1895 od kráľa Františka Jozefa I. zemianstvo a predikát de Kend. Myslím si, že aspoň toľko bolo potrebné povedať o osobnosti, ktorá sa významne zapísala do dejín Semerova tým, že upozornila na mimoriadny význam rímskej tabule. Článok bol uverejnený v roku 1903 v časopise Archeológiai Értesítő (Archeologické rozhľady): „Pán ministerský odborový radca dr. Ödön Boncz (rodák z Dvorov nad Žitavou) ma minulého

roku informoval, že v obci, Semerovo v Komárňanskej župe je v stene kostola zamurovaný kameň s nápisom. Keď sa presvedčil, že sa jedná o rímsky cisársky nápis, dolupodpísaného (Finály), upozornil na tento zaujímavý nález. V septembri toho roku som odišiel do Semerova, aby som si zaznačil presné znenie nápisu. V obci ležiacej 14 km východne od Nových Zámkov, 29 km severne od Dunaja, je v súčasnosti kostol reštaurovaný. Napriek upozorneniu farára Imricha Adamovicha nedbalí murári tabuľu niekoľko dní pred mojím príchodom ovakovali. Ale farár srdečne vybavil, aby čerstvú omietku okamžite odstránili, a súčasne dbal aj na to, aby nebola znova ovakovaná. Kamenná doska je zamurovaná nad terénom v pristavenej časti starého kostola juhovýchodného nárožia jeho lode, ktorá bola postavená v roku 1831. Jej šírka je 128 cm, výška 47 cm, nápisová plocha na hornej a dolnej časti je orámovaná rímsou po stranách volútami a vonkajším smerom vytočenými polkruhmi. Dve stredné volúty majú listovú ornamentiku akrotérium. 4 1/2 cm vysoké písmená boli pôvodne v 6 riadkoch,

movicha nedbalí murári tabuľu niekoľko dní pred mojím príchodom ovakovali. Ale farár srdečne vybavil, aby čerstvú omietku okamžite odstránili, a súčasne dbal aj na to, aby nebola znova ovakovaná. Kamenná doska je zamurovaná nad terénom v pristavenej časti starého kostola juhovýchodného nárožia jeho lode, ktorá bola postavená v roku 1831. Jej šírka je 128 cm, výška 47 cm, nápisová plocha na hornej a dolnej časti je orámovaná rímsou po stranách volútami a vonkajším smerom vytočenými polkruhmi. Dve stredné volúty majú listovú ornamentiku akrotérium. 4 1/2 cm vysoké písmená boli pôvodne v 6 riadkoch,

dnes sú čitateľné iba v prvých 4 riadkoch: IMP. CAES. M. AVR. SEVE (RVS !!!!!!!!!!! PI (LIXAVGPONM/POTVIII oI. V 2. riadku medzi ARVS a. PI je viditeľné úmyselné zničenie časti nápisu, ostatné chýbajúce časti spôsobilo zvetrávanie kamene. Na základe úmyselného zničenia časti nápisu, jeho doplnenie a čítanie je nasledovné: Imp(erator) Caes(ar) M. AvR(elius) Severus [Alexandrus] Pi[us fe]lix Aug(ustus) Pon(tifex) M(ax)(imus) [Trib](unicia) Pot(estate) VIII.. Vo štvrtom riadku zo zreteľného malého o a I (P? L?, alebo podobné nezrozumiteľné písmeno I) je isté len to, že nepatrí cisárskemu titulu, v ktorom by ešte mali byť skratky IMP., COS. a P.P. Teda nápis patrí cisárovi „neblahej pamiatky“ Severovi Alexandrovi, 229 rokov po Kristovi. Jeho nálezisko je však neznáme. Semerovská farnosť je stará („Parochia antiqua“, Némethy, Series Parochiarum et Parochorum Archidiocesis Strigoniensis, 1894).

Roku 1332 sa spomína tunajší kňaz, ale nie sú údaje o čase stavby kostola. Nevieme, či v roku 1831 pri jeho rozšírení sňali zo steny starého kostola nápisový kameň, či bol vtedy prvýkrát zamurovaný a odkiaľ sa dostal do Semerova. Ale v záznamoch na farskom úrade v Semerove sa dozvedáme, že kamennú dosku našli vraj pri kopaní hrobu, farár Imrich Adamovich, ktorý sa zaoberal aj archeológiou rozpoznal, že sa jedná o vzácnosť. Požiadal o pomoc odborníkov, následne dal zamurovať kameň nad terénom do steny juhovýchodného nárožia lode kostola pristavaného k starému kostolu v roku 1831. Kto vie, nakoľko je tento záznam hodnoverný.

Tabuľu dobre poznali aj českí archeológovia Jan Eisner a Vojtěch Ondrouch, ktorí na Slovensku v období I. ČSR vykonali mnoho výskumov. Prikláňali sa k názoru, že tabuľa neznámeho určenia pochádza zo stavebnej, alebo reštauračnej činnosti cisára Alexandra Severa v strednom Podunajsku, ktorá bola skutočne intenzívna.

Po upresnení znenie nápisu:

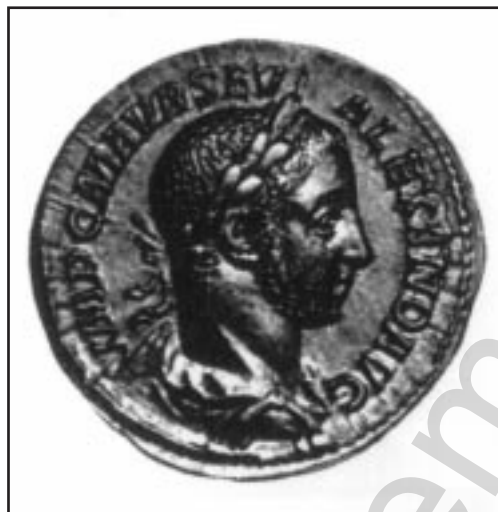
- (1) IMP(erator) CAES(ar) M(arcus) AUR(elius) SEVE-
- (2) RUS [[Alexander]] PI[us fe]-
- (3) LIX AUG(ustus) PONT(ifex) M[ax(imus) trib(unitia)]
- (4) POT(estate) VIII [c]ON[s(ul) III p(ater) p(atriae)]
- (5) .....
- (6)
- (7)

V slovenskom preklade text znamená: „VRCHNÝ VELITEĽ A CISÁR MARCUS AURELIUS SEVERUS ALEXANDER ZBOŽNÝ ŠTASTNÝ POŽEHNANÝ NAJVYŠŠÍ VELKŇAZ, TRIBÚNSKOU MOCOUBDARENÝ PO ÔSMY RAZ, KONZUL TRETÍ RAZ, OTEC VLASTI.....“

Treba povedať, že poslanie tabule sa uspokojujúco nepodarilo objasniť. Isté je len jedno. Neďaleko pri Dunaji sa tiahol gigantický opevňovací systém Limes Romanus, navyše na južnom brehu rieky sa rozprestieral významný rímsky tábor Brigetia a oproti v chotári Iže bol jeho predsunutý vojenský tábor „Leányvár“. Teda

v tom čase bol v Komárňanskej župe čulý ruch a hojné sú pamiatky z čias Rímskeho impéria na tomto území. Svedčia o tom aj ostatné diela venované rímskym pamiatkam „Nápisy hornej Panónie, ktoré sa chránia a opatrujú v zadunajskom Slovensku“ od autorov Jozefa Češku a Radislava Hoška z roku 1967, či dokumenty a v Archeologickom ústave Nitra pod č. P-33650, P-333651”. V publikácii „Rímske Lapidárium Komárno“ autorov Friederike Harla a Barnabása Lőrincza z roku 2002, kde uvádzajú, že v 2. riadku slovo Alexander po smrti cisára v roku 235 po Kr. z nápisu vymazali, nakoľko zavraždeného panovníka potrestal senát tzv. „vymazaním mena z nápisov“.

Marcus Aurelius Severus Alexander vládol v ranej a strednej cisárskej dobe starého Ríma medzi rokmi 222 až 235 po Kristovi. Nastúpil po zavraždení Caracallovho synovca Bassianna, nerestného cisára ako jeho bratranec roku

Minca Marca Aurelia Severa

222 po Kristovi., ako trinásťročný chlapec a vládu prevzala zaňho na niekoľko rokov jeho matka. Znášala sa síce so senátom, ktorému vrátila niektoré práva, ale neudržala na uzde vojakov, ktorí vládli chlapca z bojiska na bojisko od Eufratu po Labe. Cisár Alexander Severus musel chrániť Rímsku ríšu pred útokmi Novoperzskej ríše na východe a urýchlene sa presúval do stredného Podunajska. Vojaci ťažko znášali, že Alexander sa nepúšťa do odvážneho boja na severe proti germánskym kmeňom, ale radšej sa venuje pretekom konských záprahov, rozmarnostiam a významným reformám v posilňovaní samosprávy v Ríme. Okolo roku 233 cisár vyhlásil vojnu germánskym kmeňom

a bola mu osudná. Roku 235 ho zavraždil vodca sprisahancov Gaius Julius Verus Maximinus, zvaný Thrax, ktorý sa sám dal zvoliť za rímskeho cisára. Alexandrom Severom vymrela posledná významná dynastia cisárov starého Ríma, ktorá vládla celých 42 rokov. Dostala sa k moci násilím a násilím o moc aj prišla. Aspoň toľko v skratke zo života cisára Alexandra Severa, ktorého pamiatka zdobí Semerovo.

Obecné zastupiteľstvo v roku 1998 rozhodlo kameň vyňať zo zamokrenej steny rímskokatolíckeho kostola v snahe záchrany vzácnej pamiatky. Reštaurovaním bol so súhlasom Pamiatkovej správy Nové Zámky a Rímskokatolíckej cirkvi - farnosti Semerovo poverený Roman Greškovič z Komárna. Kameň bol po prvýkrát vyňatý zo steny, vysušený, konzervovaný a fotograficky zdokumentovaný.

Kamenná doska bola vložená na nové suché miesto v stene kostola dňa 19. novembra 1998. Bola ďalej reštaurovaná a **slávnostne odhalená 29. augusta 1999**. Je voľne dostupná verejnosti. Kópia kameňa a prvej historickej fotografie rímskej pamiatky je vystavená vo vestibule obecného úradu.

RÍMSKOKATOLÍCKA FARNOSŤ

Prvý zemepanský **kostolík** bol postavený v 9. storočí na vrchu Váraš ako súčasť kniežacieho hradiska z 8. storočia. Neskôr hradisko dobyli a usídlili sa tu Starí Maďari, opevnenie sa stalo sídlom rodu Szemere. Neskôr hradisko bolo zosilnené opevnením, napriek tomu ho Tatári dobyli a vyplienili. Odvtedy na vrchu Váraš zemepáni nesídlili. Zanikol aj kostolík, ktorého zvyšky základov odhalili archeologické výskumy. Hodnota lokality bola známa už na konci 19. storočia, kde historik, profesor komárňanského gymnázia a benediktínsky presbyter Rudolf Gyulai umiestnil pôvodnú dedinu na kopci Váraš (slovensky Hradište).

Semerovo sa v roku 1210 spomína ako mocná bašta kresťanstva s názvom **Ecclesia Sanctus Michaelis de villa Scemera**. Teda v tom čase tu kostol **sv. Michala** už stál, bol dominantou osady a nachádzal sa v jeho blízkosti. Dokonca

kostol osobne vysvätil arcibiskup Ján a aj to potvrdzuje význam osídlenia. Nebol to panský kostol, lebo nemal apsidu, triumfálny oblúk, panskú emporu a neoddelená svätyňa bola rovnako široká ako loď. Stavba mala rovný strop, valenú klenbu dostala až po tatárskom zničení pod vplyvom benediktínov z neďalekej osady Pustý kostol (Kérszálás) a bola pristavaná svätyňa (podľa Mencla). V časoch tureckej nadvlády bol kostol vyrabovaný a prestavaný na tureckú sýpku. Začas,

po roku 1552, sa v opravenom kostole konali protestantské bohoslužby. **Po kolonizácii obce bol na starých základoch v roku 1712 postavený nový barokový rímskokatolícky kostol Nanebovstúpenia Panny Márie.** Bola predĺžená loď, a tým sa kapacita stavby zvýšila. V roku 1733 v cirkevných záznamoch ostrihomskej diecézy sa opisuje schátralý kostol, ktorému bola obnovená strecha, klenby, vymenená veža (jednalo sa o zvonnicu) a okolo zriadený cintorín. Mal malú skromnú prípravovňu (sakristiu), nedostatočné zariadenie, na bohoslužby mal slávnostnú kazulu, ďalej cibórium, pluvíál, pred Blahoslaveným boli lampáše, procesiové zástavy. Poznamenávame, že strecha a dvere boli zo slamy, strop bol trámový. Taký istý opis je z roku 1737. Okolo roku 1755 bola strecha pokrytá šindľom a nové dvere boli vyrobené z dubového dreva. Loď a svätyňa dostali klenby. Potvrdzujú to záznamy z roku 1770, v ktorých sa už kostol opisuje ako v dobrom stave. Patrónom bola rodina Csúzyovcov a viacerí komposesorátnici. V rokoch 1777 bol kostol obnovený, boli v ňom oltáre Najsvätejšej Trojice a sv. Michala archanjela z roku 1751, dva evanjeliáre (jeden maďarský pre zemanov a druhý slovenský pre poddaných). Podľa vizitácie z roku 1780 loď od svätyne oddeľuje víťazný oblúk a drevená balustráda.

Kostol mal sivomodrý chór pre hudobníkov, kazateľnicu (na rezonančnej strieške bola plastika sv. Michala archanjela), hlavný oltár s obrazom Nanebovzatia Panny Márie (so sochami sv. Juraja, sv. Tadeáša a sv. Mikuláša a na vrchole s obrazom Najsvätejšej Trojice), druhý oltár Panny Márie (sochy sv. Františka, sv. Barbory, sv. Petra a sv. Michala), medennú krstiteľnicu a zodpovedajúce zariadenie bohoslužobnými nádobami.

Fotografie dokumentujú odvážne plány Semerovčanov na stavbu nového kostola z roku 1930

Ďalšia obnova kostola bola ukončená v roku 1789, keď 28. augusta toho roku bola stavba vysvätená. Kostol v roku 1812 bol klasicisticky upravený. Po roku 1840 bol v kostole umiestnený nový oltár, obnovená maľba, opravený a vyzdobený organ a veriaci zakúpili viacero bohoslužobných nádob a púťových zástav. V roku 1857 bola zásluhou Martina Ficzu opravená strecha kostola a v roku 1863 bol obnovený jeho interié. Stavba v roku 1982 bola komplexne opäť opravená, bolo namontované elektrické kúrenie, opravená strecha, vykonaná výmalba fasád a interiéru (bohužiaľ boli odstránené viaceré architektonické detaily, kazateľnica so sochou sv. Michala, sochy niektorých svätých). V roku 1993 obec zakúpila pre kostol nový elektrofonický organ. Obnova kostola bola vykonaná aj v roku 1997. V roku 2000 bol odcudzený elektrický organ, časť zariadenia a svietniky, v roku 2001 vykradli kostol opäť, odcudzili historický kalich z prelomu 18. a 19. storočia a svietniky. V roku 2005 sa zahájila ostatná rekonštrukcia priečelia kostola do pôvodnej podoby.

Kostol je jednoloďový priestor so segmentovým uzáverom presbytéria, ktoré je zaklenuté českou plackou. Loď má rovný strop. Steny a stropy interiéru kostola sú pokryté iluzívnou ornamentálnou maľbou z roku 1972. Kostol vežu nemá, ale či ju pôvodne mal, nie je známe. Priečelie je zakončené barokovým vykrajovaným

štítom. Nad kamenným portálom vstupu do objektu je nika s kópiou barokovej ľudovej plastiky Madony. Pôvodná drevená socha z polovice 18. storočia je na farskom úrade. Fasády kostola sú členené iba oknami s polkruhovým zakončením a výraznou korunnou rímou, boli pri posledných úpravách zbavené väčšiny architektonických detailov (lizénové rámy, okenné šambrány s polkruhovým zakončením, podokenné rímky).

V západnej časti lode nad vstupom do lode je konvexno-konkávny organový chór, ktorý bol v roku 1955 rozšírený. Zariadenie kostola je novšie. Hlavný oltár má po stranách sochy Božského Srdca Ježišovho a Máriinho Nepoškvrneného Srdca. Kostol má sochu Ježiša Krista privezenú z Nitry. Na bočnom neogotickom oltári je súsošie Piety, dole sú zlátené plastiky cherubínov z pôvodného oltára z polovice 18. storočia. Z pôvodného oltára sa ešte zachoval barokový štít v akantovom ráme a dve maľované postavy z 18. storočia. Z polovice 18. storočia pochádza krstiteľnica a časť ostatného zariadenia kostola. Steny lode zdobia 14 obrazov zastavení Krížovej cesty, ktoré pochádzajú z obce Zohor. V kostole sa ešte nachádza socha sv. Jozefa a Lurdská jaskyňa so sochou Lurdskej Panny Márie. Tá kedysi bola osadená na bočnom oltári. Najstarším pozostatkom zariadenia starého kostola je gotická svätenička z hrubo opracovaného kameňa.

Tunajšia farnosť bola zriadená spolu so stavbou kostola. Prvý známy farár je *Ján*, ktorý tu pôsobil v rokoch 1332–október 1337 ako kňaz v Tenevere (Cemere), teraz v Semerove zapísaný ako prísažný dixit, ale nebol zdravý a chradol. Potom mená tunajších farárov nie sú známe. Podľa Canonica Visitatio arcibiskupa Mikuláša Oláha z rokov 1561–1562 katolícky farár v obci už nebol, a tak tu mohlo zakoreniť protestantské náboženské vyznanie, ktoré sa v roku 1567 rozdelilo na kalvínsku a evanjelickú a. v. cirkev. V Semerove už od roku 1552 pôsobili protestantskí kňazi, veriaci sa oddelení ako kalvíni. Farnosť patrila do Komjatického kalvínskeho dištriktu ako matkocirkev, ktorá nemala fíliu. Okolo roku 1650 bol tu kazateľom *Ján Búcsi*, v roku 1674 tu pôsobil *Štefan Marosi*. Pôvodne bol katolíckym farárom, ale prestúpil na kalvínske náboženstvo. Arcibiskup Juraj Szelepcsényi ho vyzval, aby prestúpil späť na katolícku vieru, čo Marosi odmietol, a preto bol 5. marca 1674 uväznený. V októbri 1674 je tu zapísaný *Daniel Farkasdy*, predtým bol protestantom, ale stal sa katolíkom. V roku 1685 tu pôsobil *Štefan Jakubík*, o ktorom sa nezachovali žiadne správy. Od 3. júna 1698 do roku 1702 slovo Božie tu hlásal licenciát *Štefan Vrabelszky*, bol z obce vyhostený. Od 26. októbra 1702 do roku 1704 bol tunajším farárom *Pavol Jancsovics*, predtým v roku 1700 bol farárom v Cserede, v roku 1704 už pôsobil v obci Drégelypalánk. Potom 28. júla 1704 sem nastúpil licenciát *Martin Grachó*, v roku 1702 pôsobil v obci Sipék, potom v Semerove do r. 1705, v roku 1710 je v obci Bacúr a nakoniec v roku 1727 v Badíne. 15. novembra 1705 sem z Čaty prišiel *Štefan Tapolcsányi*, keď

predtým pôsobil v Čúzi (1702), Šoporni a Tekovských Lužanoch, potom chcel späť získať od kalvínov faru v Szécsényi, ale stal sa exulantom, v roku 1706 odišiel do Zbehov a nakoniec pôsobil v Horných Salibách. 30. apríla 1713 sem prišiel *Ján Novomeszky*, bol rehoľným kňazom, ktorý prišiel z Hrnčiaroviec. Študoval na Pázmáneu v Trnave, v roku 1726 odišiel do Hradišťa, kde dal obnoviť rozrúbený kostol, dal namaľovať oltárny obraz, vyhotoviť zvonicu a postavil kaplnku sv. Bartolomeja. V rokoch 1713–1720 fara nebola obsadená, nespomína sa ani v zozname z roku 1717 a o tunajšom farárovi sa nezmieňuje ani Zaklukál. 13. apríla 1720 z Chorvátskeho Grobu sem prišiel *Ján Berek* (narodený v roku 1662), prísny farár bažiaci po bohatstve (podľa Zaklukála), pôsobiaci na mnohých miestach (zrejme kvôli povahe) - Krásnohorské Podhradie, Kameňany, Dvory nad Žitavou, Parkan (dnes Štúrovo), Ľubá, Obid, Kamenný Most, Trávnica, znova Dvory nad Žitavou, Blatné a Chorvátsky Grob. Zo Semerova bol v roku 1720 vyhnaný. 19. septembra 1720 sem nastúpil *Juraj Gódor*, pôvodom zo Slepčian, ktorý prišiel z Dolného Ohaja. Od roku 1725 začal viesť tunajšiu matriku, keď prešetril dáta starších obyvateľov, a tých tiež zapísal do novozaloženej evidencie. 15. februára 1730 tu zomrel a v obci bol pri rodičoch pochovaný. 19. februára 1730 bol sem preložený starý farár *Ján Ignác Vanyó*, rodák zo Zlatých Moraviec. Pôsobil v Budíne (o jeho živote sa zachovalo málo správ), v roku 1729 prevzal farnosť Kamenica nad Hornom (filia Malá nad Hronom). Za jeho pôsobenia v roku 1733 bola opísaná aj budova fary, ktorá bola riadne postavená, niekedy ale patrila kalvínom. V roku 1735 tu zomrel a bol aj pochovaný. 29. apríl 1735 z Lekéru (dnes časť Hronova) sem prišiel *Imrich Kotucs*, rodák z Bošian. Vizitácia z roku 1737 konštatuje podobné skutočnosti ako v roku 1733. 27. decembra 1751 tu zomrel a je aj pochovaný. Ako výpomoc starnúcemu farárovi 16. apríla 1751 prišiel *Alexius Balogh*, kaplán z Galanty. V roku 1752 odišiel do Pribety, kde prevzal novozriadenú farnosť.

22. septembra 1752 farnosť prevzal *Andrej Czeglányi*, prišiel z Čifárov, kde bol kaplánom seminára Stehaneum. Dal obnoviť tunajší kostol a jeho interiér dal zaklenúť. 9. decembra 1758 bol preložený do Jasovej. 9. februára 1759 farnosť prevzal *Štefan Kacs Kovics* (alebo Szkacs Kovics), ktorý prišiel z Rykynčíc, predtým pôsobil v Dolných Rišňovciach. 3. marca 1760 tu zomrel na podagru a bol pochovaný. 21. november 1760 sem nastúpil *Ignác Arady*, prišiel z Čifárov. Do kostola dal zakúpiť strieborný kalich. 23. júna 1773 bol preložený do Trstíc, kde v auguste 1777 zomrel. *Ján František Csonka* (pôvodom zeman z Dolného Ohaja), kaplán z Drégelypalánku, už ako farár bol sem preložený 18. júla 1773. V roku 1777 dal obnoviť kostol. V januári 1778 odišiel do Jelšoviec. 1778 sem prišiel *Jozef Markovics*, rodák z Hlohovca. Do Semerova prišiel z Kľačian a Lukáčoviec, predtým pôsobil v Križovanoch nad Dudváhom (na týchto miestach bol kaplánom), za jeho

účinkovania bola pri kostole kongregácia sv. Františka Serafínskeho pod vedením váženého občana Jána Babineca. Dal kompletne obnoviť kostol, v roku 1780 tu bola vykonaná kanonická vizitácia (stav farskej budovy sa uvádza ako biedny), roku 1782 odišiel do Hronského sv. Beňadika, kde bol kooperátorom konventualistov, roku 1796 sa stal farárom v Kolte. 1782 sem z Dvorov nad Žitavou prišiel **Juraj Baluch**, miestny rodák (narodil sa v sedliackom dome neďaleko kostola), medzi farníkmi nebol obľúbený, a preto 25. septembra 1796 odišiel do Dolných Strhárov. *František Pokorný* (rodák z Trnavy), sem prišiel výmenou za Balucha z Dolných Strhárov. 5. marca 1798 tu zomrel a bol aj pochovaný. 14. marec 1798 z Bešeňova (predtým kaplán v Dolnom Jatove) sem prišiel *František Szedláky*. Dal obnoviť schátralú budovu fary. Roku 1812 odišiel za administrátora do Nagybajcsu (Hevešská župa) a odtiaľ do Prešova, kde 15. septembra 1815 zomrel. *Alojz Rakovszky* (de Nagyrákó), pôvodom turčiansky zeman, ktorý bol kaplán vo Svätom Petri a sem bol preložený roku 1812. 26. septembra 1815 sa vrátil do Svätého Petra, zomrel v Bátovciach 26. decembra 1846. 10. október 1815 farnosť prevzala významná osobnosť, **Anton Kršák**, (aj Krssak), ktorý sa narodil 5. júla 1769 v Námestove. Teológiu študoval v rokoch 1791–1795 v Trnave, ako kaplán pôsobil v Malých Opatovciach, od roku 1797 v Skýcove najprv ako kaplán, potom farár. Už v roku 1793 sa ako člen Slovenského učeného tovarištva v spoločnom stánku v Trnave zapojil do bernolákovského hnutia. Bol osobným priateľom básnika Jána Hollého. Roku 1815 sa stal kňazom v Semerove. Od tohto roku bol prísediacim súdnej tabule Komárňanskej župy. Zomrel náhle 14. decembra 1828, rozlúčku

nad jeho hrobom v Semerove mal kňaz Jozef Hoblik. 22. januára 1829 prevzal farnosť *Anton Kamaszy*, keď sem prišiel z Veľkej Lehoty. 7. januára 1831 tu zomrel a bol aj pochovaný. 6. februára 1831 bol sem z Tekovského Hrádku preložený *Jozef Kárász* (narodil sa 7. augusta 1787 v Krásnohorskom Podhradí). Svojou iniciatívou pre drobných osadníkov vydobyl od zemepánov fľačky polí a lúk. 5. júna 1838 bol preložený do Veľkého Lapáša a neskôr do Dolného Badína, odtiaľ na dôchodok sa utiahol do Tekovských Nemiec, kde 31. augusta 1855 zomrel. 3. júla 1838 do Semerova prichádza **Ján Ivan Zaklukál**, ktorý sa narodil 23. mája 1807 Kesztlöc (dnes Maďarsko). Filozofiu a teológiu vyštudoval v Trnave, za kňaza bol vysvätený 10. júna 1830. Ako kaplán nastúpil do Komárna, ale ťažko ochorel, a vtedy pôsobil v kostole sv. Ignáca v Ostrihome. Od roku 1831 bol administrátorom vo Visegráde. V tomto roku prešiel za administrátora do Unína a 10. novembra 1835 prevzal farnosť Veľký Lapáš. 3. júla 1838 prišiel do Semerova, keď si vymenil miesto s Jozefom Kárászom. Zaklukál bol priateľom jassovského farára Juraja Holčeka. Zaklukál v Semerove založil **elementárnu školu, prvé združenie vlastníkov pôdy a miestnu dychovku**. Jeho „**Historia Ecclesiae Parochiae Semeriensis**“ je neoceniteľný zdroj informácií o obci Semerovo. Napísal mnoho politických a spoločenských článkov vynikajúcej úrovne, ktoré publikoval hlavne v Spolku sv. Vojtecha a Trnave. V rokoch 1833 a 1837 tlačou

mu vyšlo dvojzväzkové dielo „Nagyböjti Szent-beszédek“ (Veľkopôstne kázne). Farský vinohrad dal rozdeliť medzi farníkov, ktorí ho obrábali za štvrtinový podiel. Jednoznačne najvýznamnejší farár pôsobiaci v obci, vykonal tu kus obrovskej práce. V roku 1857 bola obnovená strecha fary a jej hospodárskych budov zásluhou Martina Ficzu. V roku 1868 v susednom dome vypukol požiar a veľmi poškodená bola aj budova fary. Potom z milodarov veriacich bola stavba opravená. Medzi pospolitým ľudom bol populárny a hovorilo sa, že keď niečo nevieš, opýtaj

sa pána farára Zaklukála. 7. júla 1871 zomrel na týfus a bol pochovaný v miestnom cintoríne. 21. septembra 1871 na uvoľnené miesto nastúpil **Štefan Chovanec**, ktorý sa narodil 23. júna 1840 v Bohdanovciach pri Trnave. Gymnázium a filozofiu vyštudoval v Trnave, teológiu vo Viedni a za kňaza bol vysvätený 26. septembra 1867. Angažoval sa v národných veciach, veľa si dopisoval s J. K. Viktorínom. Potom bol profesorom na arcibiskupskom gymnázium v Trnave. Pomáhal rozširovať a propagovať slovenskú literatúru (básne Hollého, Slovenské pohľady, ročenku Nitra a iné). Vlastné práce publikoval v časopise Cyril a Method. **Bol spoluzakladateľom Matice slovenskej a prvého slovenského gymnázia v Kláštore pod Znievom.** Od roku 1871 bol vo výbore Spolku sv. Vojtecha a bol aj vo výbore zvolenom v roku 1872. Od 21. septembra 1871 bol farárom v Semerove. 18. marca 1878 zomrel na chronický zápal žalúdka a v obci

bol pochovaný. Oznámenie o jeho úmrtí priniesli viaceré slovenské časopisy a noviny (Národné noviny, Obzor, Katolícke noviny a iné). 2. júla 1878 farnosť prevzal **Imrich Adamovich**, ktorý sa narodil 5. marca 1843 v Morvachu (dnes Chorvátsko). Štúdiá ukončil v seminári v Ostrihome a za kňaza bol vysvätený 2. augusta 1868. Do Semerova prišiel ako kaplán, v roku 1871 bol kaplánom farnosti sv. Leopolda v Budapešti. V roku 1878 sem prišiel ako riadny farár a pôsobil tu do svojej smrti. Adamovich bol **druhotinárom, cirkevným notárom, archeológom a historikom.** Preskúmal vrch Váraš a okolie tunajšieho kostola. Kázal aj po slovensky. Pred zničením zachránil rímsku pamiatku. Zomrel 28. november 1920 a je pochovaný v miestnom cintoríne. V období od 1. decembra 1920 do 31. marca

1921 tu zastupoval kaplán z Dvorov nad Žitavou *Michal Weber*. 1. apríla 1921 sem nastúpil farár *Michal Berényi*. U pospolitého ľudu si sympatie nezískal, lebo odmietal kázať slovensky, čo si v zmenených politických podmienkach väčšina občanov rozhodne žiadala. Dokonca veriaci po ňom hádzali kamene. Preto 14. decembra 1928 nakoniec na nahliedanie bol Berényi preložený do Číárov. 15. decembra 1928 bol sem z Čúzu preložený *Jozef Garaj*. 23. novembra 1929 za 108.000 korún bola zakúpená kúria Rososovcov na účely fary (viď kapitolu Majetky zemanov a ich sídla). Starú farskú budovu za 60.000 korún odkúpila rodina Anny Ölveczkej, nar. Pápesovej, a Štefan Ujček s manželkou

Máriou Irenou, nar. Pápesovou. Garaj v roku 1938 odišiel do Gbeliec. Stará fara bola prízemná stavba na pôdoryse s tvarom L, v ktorej boli 4 obytné miestnosti, pristavaná kaplnka (viď nižšie), kuchyňa, komora, dreváreň a sýpka. Vo dvore stála budova maštali (dve časti) s kočiarňou (farár mal vždy kočisa, aby bol mobilný), pivnica a plevník. Nižšie bol byt kočisa (izba a pitvor) a vedľa malé obydlie zvonára (boli v nej 4 malé miestnosti). V rokoch 1938–1956 tu pôsobil farár **Anton Kubík**, ktorý kázal slovensky aj v rokoch 1938–1945, po ňom v rokoch 1956–1965 **dr. Gašpar Radošínský** (rodák z Ostrova pri Piešťanoch), v rokoch 1965–1968 **Vojtech Balko**, rodák zo Slepčian (odišiel do Bukovej), v rokoch 1968–február 1975 **Jozef Masarovič**. Začal so stavbou novej farskej budovy (bola stavaná svojpomocne), a potom odišiel do Santovky. Farnosť krátky čas z Kolty spravoval **Ondrej Válek**. V rokoch 1975–1990 farnosť viedol **Viliam František Vaľa CCG, P.**, generálny predstavený, rodák z Malej Lodine, kaplán z Marianky. Dokončil stavbu fary postavenú z milodarov veriacich obce. V jej priestoroch bola zriadená kaplnka, rekonštruoval kostol, musel zrušiť jeho klenbu v lodi nakoľko bola zničená, odstránil kazateľnicu, zrušil pôvodný zničený organ, zostala len časť píšťalovej skrine. Odišiel do Bratislavy na farnosť sv. Alžbety s tzv. Modrým kostolíkom a odtiaľ do Mariánky, do Kongregácie Tešiteľov, kde oslávil zlaté výročie kňazstva, teraz služby Božie vykonáva v Pastierskom centre vo Viedni. V rokoch 1990–1995 slovo Božie tu hlásal **Alojz Gubala** z Piešťan, dal predĺžiť chór v kostole, založil detský orchester, organizoval spevokol, jasličkové slávnosti

a jeho zásluhou tu pôsobí organistka **Anežka Šimová** (aj v súčasnosti). V Semerove oslávil strieborné výročie kňazstva, podieľal sa na duchovnom raste budúceho novokňaza, za pomoci obce dal zhotoviť kópiu historickej sochy Madony, bol preložený do Križovan nad Dudváhom, teraz pôsobí v Borskom sv. Jure. V rokoch 1995–2001 tu pôsobil **Jozef Ščepko**, rodák z Podolia, zrušil rozšírený chór, zahájil opravy vonkajšej fasády kostola, na prelome 20. a 21. storočia uložil so starostom a občanmi do-

kumenty pre nasledujúce generácie v 22. a 23. storočí, pri vysviacke zvonice a stredného zvona koncelebroval sv. omšu s J.E.Mons. Jánom Sokolom, arcibiskupom, metropolitom. Farskú budovu prikryl sedlovou strechou.

Od 1. júla 2001 je duchovným pastierom **PaedDr. Mgr. Stanislav Šipoš**, dekan-farár, školský dekan a školský inšpektor, rodák z Tehly, ktorý po príchode podpísal *dokument o prevzatí zvonice „Veľkého jubilea“, uviedol do života knihu „790 rokov od prvej...“, koncelebroval primičnú omšu p. M. Kráľa, obraz patrónky farnosti dostal dôstojný rám, zadovážil nový obojstranný stôl a kancel, oslávil strieborné výročie kňazstva, koncelebroval sv. omše s novozámockým dekanom Vdp. Zoltánom Ďurčom pri požehnaní Veľkého erbu obce, obnoveného priečelia kostola a posvätení malého zvona, prevzal dary - nový oltárny sv. kríž, svietniky, dva ornáty, obnovený svätostánok, zreštaurovaný zostatok organovej skrine, požehnal nové alebo obnovené sväté kríže: missijný, hlavný, historický z roku 1828 na starom cintoríne a Pri kríži.*

Rímskokatolícka cirkev v Semerove má aj ďalší významný zápis do histórie, kňazskú vysviacku pátra **Piusa Mariana Kráľa (čestného občana našej obce)** 18. mája 2002 v Marianke a Primičnú svätú omšu v Semerove 19. mája 2002. Se-

merovo má tak opäť kňaza, rodáka, po vyše 200 rokoch. (Rodičia Tibor a Alena a starí rodičia Kráľovi a Mikulcovi pochádzajú zo Semerova, novokňaz vyrastal v Semerove a Nových Zámkoch).

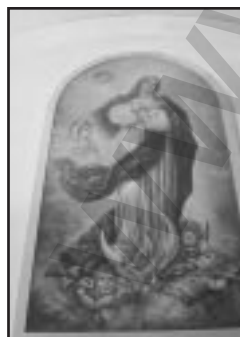
Ďalší novokňaz, *páter Tadeáš Alexander Horváth* mal 30. júna 2002 Primície v Bratislave, je synom našich chalupárov manželov Vladimíra a Evy Horváthových z Bratislavy.

Pôvodná drevená zvonica pri kostole bola postavená po roku 1712 a bol v nej zavesený jeden 60 funtový zvon uliaty v dielni zvonolejára Jána Nuspickhera v Budíne a bol zasvätený sv. Jozefovi a Ukrižovanému Kristovi. V roku 1780 tu už boli zavesené tri zvony (760, 40 a 37 funtový). Osud zvonov a zvonice je neznámy. Potom bola pred kostolom postavená malá **zvonica**, v ktorej bol zavesený malý dvojfuntový zvon. Ten okolo roku 1840 kúpila manželka dôstojníka Farkasa. Na námestí obce stojí **murovaná zvonica** v roku 1838 postavená z milodarov veriacich, dnes je majetkom obce. Pri oprave v roku 1982 boli z fasád stavby odstránené všetky architektonické detaily. Ďalšie opravy zvonice boli vykonané v rokoch 1997–2004, keď bol obnovený jej pôvodný výzor. **Veľký a malý zvon je z roku 1925, uliaty v dielni Vojtěcha Hilera v Brne, z darov veriacich za pôsobenia kňaza Jána Berényiho.** Stredný zvon **venovala v roku 1884 Anna Luby pre veriacich a obec Semerovo, uliaty bol v dielni**

Františka Walsera v Budapešti. Uvedené údaje sú na týchto zvonoch, ktoré v roku 2003 boli elektrifikované.

Nová drevená zvonica Veľkého Jubilea 2000 a 790. výročia obce pri kostole bola posvätená na sviatok Nanebovzatia Panny Márie 13. augusta 2000, svätiteľom bol J. E. Mons. Ján SOKOL, metropolita, arcibiskup bratislavsko-trnavský. Zvonica je spoločným dielom Obecného zastupiteľstva, rímskokatolíckej cirkvi-farnosti, občanov, rodákov a veriacich. Zvonice projektoval Ing. arch. N. Dúbravský z Nitry podľa historickej skutočnosti, že v roku 1712 stála pri kostole drevená zvonica s tromi zvonmi. Montáž a výrobu zvonice vykonala spol. Intermont Ing. Milana Reguliho zo Žiliny, zvon o váhe 135 kg. v spol. KOVEX Beluša. Elektrifikáciu zvona vykonala firma Elmont Albína Iváka z Ružomberka, základy a definitívnu úpravu okolia previedla spoločnosť Obnova Jaroslava Košana zo Semerova. Text na zvone: „*Ku ctí Panny Márie Nanebovzatej venujú s vďačnosťou veriaci a občania obce v roku Veľkého Jubilea 2000 a 790. výročia obce.*” Stavba zvonice

a stredný zvon má hodnotu: 664 tisíc Sk. Na zvonice prispelo 349 rodín, 4 spoločenské organizácie a 4 podnikateľské subjekty. Semerovčania verejne prijali záväzok do nasledovného desaťročia, v roku 2005 odliat a osadiť do zvonice malý zvon a v roku 2010 z príležitosti 800. výročia prvej písomnej správy o obci veľký zvon.

V základnom kameni zvonice je uložená odizolovaná krabica, v ktorej sú uložené dokumenty „Posolstvo pre generácie v 22. a v 23. storočí”, tie isté dokumenty sú uložené aj v Oblastnom archíve Nitra.

V roku 2005 sa uskutočnila verejná zbierka na generálnu opravu priečelia rímskokatolíckeho kostola a zadováže-

nie malého zvona sv. Archanjela MICHALA. Jeho posvätenie sa uskutočnilo 25. septembra 2005, svätiteľom bol novozámocký dekan Vdp. Zoltán Ďurčo. Text na zvone: „*Ku cti Archanjela Michala, prvého patróna našej obce, venujú Semerovčania A.D. 2005*“. Zvon bol odliaty vo firme Felczin-skich v Poľsku o váhe 80 kg. Dar občanov, podnikateľov a obce na opravu priečelia a malý zvon je 208 tisíc Sk. Do zbierky sa zapojilo 144 rodín darcov, štyria podnikatelia a obec.

Obec zdobí viacero sakrálnych pamätníkov a ich dobrý stav svedčí o úprimnom vzťahu Semerovčanov k rímskokatolíckej cirkvi a zachovania histórie pre nasledujúce generácie. Pri zvonici na námestí stála kamenná socha **sv. Jána Nepomuckého**, ktorá bola postavená v roku 1836 Štefanom Rososom a v roku 1838 ju spolu so zvonnicou posvätil ordinár Kőváry. Socha osadená na štvorcovom podstavci, prešla viacerými renováciami. V roku 2004 ju vandali temer úplne zničili, ale bola zachránená. V roku 2005 so súhlasom Obecného zastupiteľstva bola premiestnená na miesto sv. kríža pri vstupe do cintorína. Socha **sv. Floriána** bola postavená v rokoch 1836–38 vo dvore bývalej školy-fary z vďaky pred ochranou farnosti pred požiarmi. Bola reštaurovaná a premiestnená z bývalej farskej záhrady pred budovu obecného polyfunkčného domu. Na námestí je na štvorcovom podstavci osadená zväčšenina sochy **Panny Márie s Ježiškom** z dielne reštaurátora a sochára Radúza Saleja z Hlohovca. Pôvodná baroková ľudová drevená socha **Panny Márie s Ježiškom** z polovice 17. storočia je v úschove rímskokatolíckej fary, kópia zdobí priečelie kostola. Posvätenie obnovených sôch a novej sochy **Panny Marie s Ježiškom** sa uskutočnilo 14. augusta 2005 a žehnajúcim bol Vdp. Dr. S. Šipoš. Pri ceste do Jasovej, stojí nový prícestný **drevený kríž** s liatinovým korpusom požehnaný 13. 8. 2006. Táto časť obce sa dodnes nazýva „Pri kríži“. V chotári pred vchodom do zaniknutého Szombathelyovho majera stojí **kamenný kríž**, ktorý bol v roku 1879 postavený na chválu a velebu mena Boha rodinou Szombathelyovcov. Pred vchodom do zaniknutého Paálovského majera pod mohutnými gaštanmi stojí **železobetónový kríž** s liatinovým korpusom postavený na začiatku 20. storočia. Za obcou smerom do Čiech stojí **Božia muka** zo začiatku 20. storočia, ktorú tvorí drevený Máriin domček osadený na drevenom tráme. Pri ceste pred majerom Chrást stojí **drevený kríž**, ktorý v roku 1833 dal postaviť miestny obyvateľ Andruška a na jeho údržbu venoval 10 zlatých. Pri priečelí kostola stál drevený **misijný kríž** s nápisom SV. MISIE R. 1947. Vplyvom času spráchnivel, a preto bol v roku 1999 posvätený nový kríž a umiestnený na pôvodné miesto. Kríž v roku 2005 bol premiestnený na nové miesto pri vchode do kostola. Nakoľko pôvodný *kríž* na rímskokatolíckom kostole zhrdzavel, bol v roku 1999 vymenený za nový antikorový kríž, ktorý vyrobila dielňa spoločnosti COOP servis s.r.o. Jozefa Obrubu za spolupráce Dušana Bagalu. Oba kríže boli posvätené 15. augusta 1999. V starej časti cintorína pred hrobom Imricha Adamovicha s liatinovou ohradou stojí **drevený kríž** s liatinovým korpusom z roku 1824. Bol obnovený, konzervovaný a osadený v roku 2005 a slúži ako ústredný kríž starého cintorína. Obnovený kríž a hrob bol posvätený v roku 2005. Drevený **ústredný**

kríž cintorína s liatinovým korpusom bol postavený v roku 1917. Kvôli spráchniveniu bol vymenený v roku 2005 a posvätený 13. augusta 2005. Na mieste druhého dreveného *ústredného kríža* z roku 1938 pri vstupe do cintorína je osadená socha sv. Jána Nepomuckého.

Farská kaplnka. V roku 1810 bola pristavená farárom Szedlákym farská *kaplnka Panny Márie* (časť dnešného domu Ölveckých a Ujčekovcov). Za farára Zaklu-

kála bol doplnený jej inventár. Podľa vizitácie z roku 1846 v kaplnke bol oltár zasvätený Panne Márii a v roku 1806 ho konsekroval generálny vikár N. Görgey. V zime sa v nej konali bohoslužby, lebo cesta do kostola bola v tom čase neschodná. Rodina Luby dala v roku 1868 postaviť farskú *kaplnku sv. Jána Krstiteľa*, lebo starú budovu fary poškodil požiar. Do kaplnky bol toho roku z milodarov veriacich zakúpený organ. Kaplnka zanikla v roku 1929, keď sa farský úrad presťahoval do Rososovskej kúrie.

Aj v nej bola *kaplnka*, kde sa do 70. rokov 20. storočia odbavovali cirkevné sobáše a sv. omše.

Kaplnka bola zriadená a vysvätená aj v súčasnej fare. V obci na Dvorskej ulici stál aj **špitál** (xenodochium-chudobinec), ktorý vydržovala obec, a naň dohliadal farár. Mal jednu miestnosť a kuchyňu. V roku 1846 tu býval jeden žobrák a vdova. V roku 1869 tu býval jeden slepec a jednonohý invalid a dve deti. Schátralá budova zanikla okolo roku 1940.

Oproti zvonice stála **synagóga** postavená na konci 19. storočia prestavbou časti kúrie Farkasovcov. Bola to jednoduchá obdĺžniková stavba s rozmermi asi 10 x 25 metrov. Stavba mala vyššie položené okná s polkruhovým zakončením, nad vchodom na štíte bola šesťcípá Dávidova hviezda. Po roku 1945 v obci židovská komunita zanikla, budova postupne spustla a občania ju rozobrali.

ŠKOLSTVO

225 rokov majú historické záznamy o školstve v Semerove, ktoré bolo a je pýchou obce a neoddeliteľnou súčasťou histórie a súčasnosti. *Po vydaní nariadenia o reorganizácii školstva Ratio educationis cisárovnou Máriou Teréziou*

22. augusta 1777 s vyučovaním v Semerove sa začalo v roku 1780. Istá pedagogická činnosť sa tu vykonávala určite už skôr (robili ju aj farári, ak nebolo učiteľa), ale z obdobia pred rokom 1780 sa nijaký záznam nezachoval. Toto nariadenie malo prispieť k zvýšeniu vzdelania ľudu ako základného bohatstva štátu. Nariadenie bolo schválené po desiatich rokoch jeho príprav. Reforma vytvorila jednotnú školskú sústavu od základných

škôl až po univerzitu. Systém obsahoval študijný a disciplinárny poriadok, normy pre telesnú, rozumovú a mravnú výchovu. Školy sa delili na ľudové a latinské. Tri typy ľudových škôl poskytovali základné vzdelanie, štvrtý typ slúžil na vzdelávanie učiteľov týchto škôl. Latinské školy mali tri stupne. Prvým boli gramatické triedy, druhým dve humanitné triedy, ktoré spolu tvorili gymnázium. Tretím stupňom boli akadémie, v ktorých mala dokončiť štúdium hlavne šľachtická mládež. Vrchný dozor nad školami mal štát. Udržiavať školskú budovu v náležitom stave a platiť učiteľa bola povinnosť obce. Samozrejme, že v našom prípade sa jednalo o katolícku školu. Bol to skutočný začiatok organizovaného vyučovania v Uhorsku. Nakoľko na základe vyššie spomenutého nariadenia v obci mal byť stály učiteľ, **v Semerove od roku 1780 ako prvý pôsobil Jozef Rövid**, ktorý mal vtedy 24 rokov. Ovládal jazyk slovenský a maďarský. Okrem vyučovania mal na starosti zvoniť pred búrkou a v čase vinobrania, spievať na pohreboch, obrábať svoje polia, lúky a pod. Jeho príjmy boli presne určené. Sedliaci odovzdávali pánovi učiteľovi polovicu prešpurskej merice zbožia a 75 denárov, želiari 2 denáre a sedliaci polovičnej usadlosti štvrtinu prešpurskej merice. Od obce dostával desať vozov dreva na kúrenie. Na veľké sviatky dostával dve holby vína, za zvonenie pred búrkou dostal tri snopy obilia, za spev pri pohrebe dvadsaťpäť denárov. Za vyučovanie každého chlapca mal 25 denárov.

V roku 1811 vystriedal ho *Ján Peikr*, v roku 1830 sem nastúpil *Matej Kossányi*, ktorý bol zároveň aj obecným notárom. Od roku 1831 tu vyučoval *Ján Csűszeky*, za ktorého sa predsa len školské pomery čiastočne usporiadali. V roku 1838 deti na vyučovanie chodili do jednej izby fary. Farári sa srdečne ujali tejto povinnosti učiť deti, a tak medzi pospolitým ľudom šírili vzdelanie, a tým aj kultúru. A o to im v prvom rade šlo. Zriadenie školy v obci Semerovo je doložené v roku 1838 a vyučovať sa v nej začalo v roku 1840. Zriadená bola v jarmočnom dome (v parku za zvonickou). Bola to schátralá tmavá stavba, ktorá stála v záhumní druhej školy. Jej opravu financoval zeman Eduard Halassy a vykonal ju murársky majster N. Michaelis. Kratší čas tu pôsobil učiteľ *Jozef Prokopetz* a po ňom *N. Filakovszky*. Na konci 50. rokov 19. storočia bola postavená nová budova elementárnej školy, v ktorej bol aj byt učiteľa-kantora. *V roku 1854 dal zeman Ignác Sebestyén z košiaru upraviť novú elementárnu školu* s bytom učiteľa-kantora, keďže stará už nevyhovovala. V budove boli 3 izby, 1 kuchyňa, 1 komora, 1 pivnica a 1 maštál. Stalo sa tak z iniciatívy farára Jána Zaklukála. Sebestyén škole poskytol patronát s ročnou sumou 200 zlatých denárov na udržiavanie budovy a plat učiteľa. Ten dostal od obce role, lebo vy-

Fotografie z archívu školy

Fotografie z archívu školy

budova bola rozšírená prístavbou, v tomto stave sa zachovala dodnes. Je to prízemná stavba na pôdoryse s tvarom L, ktorá má sedemosové priečelie. Fasády budovy členia bosované lizény a obdĺžnikové okná v šambránach s podokennou rímsovou. Za zvonnicou v pôvodnej škole bol v roku 1918 umiestnený *byt učiteľa-kantora*. (zbúraný bol po roku 1945). V rokoch 1929–1932 učiteľia-kantori Viktor Lorman a Štefan Žemľa viedli spor o kantorské miesto. Preto Žemľa bol preložený, ale od 1. septembra 1932 sa kantorom stal **nový učiteľ Štefan Ujček** (Pápesov zať, manželka Mária Irena Pápesová). Ako ďalší učiteľia tu pôsobili Šimon Blaho, Elena Lierisová, Elvira Konrádová, Gabriela Nagyová, Karol Havliš, Mária Hajdanyová, František Zechart, Rudolf Hečko, Jozef Ozábal a Jana Hečková. Po novembri 1938 zo Semerova muselo odísť 7 učiteľov a riaditeľ Ujček. Slovenskú školu vystriedala maďarská, ako riaditeľ nastúpil *F. Molnár* a učiteľský zbor v zložení - učiteľky M. Nagy, I. Nagy, M.

Na fotografii Štefan Ujček a Jozef Kučera

Kovács, I. Kiss, G. Fabián, učiteľia L. Leszenszky a Jozef Dráfy st. (bol aj kantorom). Správcom školy bol J. Énekes. Na žiadosť Semerovčanov boli 1. septembra 1942 otvorené dve slovenské triedy, v ktorých vyučovali Ilona Szilágyi a Jozef Dráfy st. V školskom roku 1944/45 sa vo vyšších triedach nevyučovalo, v školskej budove boli ubytovaní nemeckí vojaci. V januári 1945 sa škola zas stala poľnou nemocnicou. Samozrejme po vojnových udalostiach bola školská budova v zlom stave.

konával aj funkciu organistu. V roku 1847 sem nastúpil *Jozef Vaskovics*, v roku 1852 *Alojz Novochrazky*, od roku 1855 bol v obci učiteľom a kantorom *Jozef Benedikovics* (aj kapelník miestnej dychovky), potom *Ján Zachey ml.* (J. Zachey st. bol miestnym organistom, ktorý sem prišiel s farárom Zaklukálom). Za jeho pôsobenia v rokoch 1895–1896 bola celá budova spolu s učebňou úplne prestavaná tak, aby lepšie zodpovedala nárokom vtedajšej pedagogie. Zariadenie učebne bolo dostatočné. Od roku 1893 tu na miesto učiteľa-kantora nastúpil *Štefan Pápes*, rodák z Levíc, ktorý sa oženil s dcérou Jozefa Zacheya.

V roku 1911 bola *cirkevná škola poštátnená*, z iniciatívy učiteľa Pápesa sa začalo so stavbou novej budovy školy (č. 335), ale dokončená bola až v roku 1916, keď sa v nej začalo vyučovanie. Táto stavba mala päťosové priečelie. V roku 1926

Fotografie z archívu školy

V roku 1945 sa začalo vyučovať v budove opatrovne (viď nižšie).

Od 1. mája školskú agendu prebrala učiteľka Hajdanyová a do 24. septembra 1945 učila sama. Až potom k nej pribudla Anna Mikulcová z Jablonky nad Oravou a ako riaditeľ znova nastúpil **Štefan Ujček**. Do konca mesiaca učiteľský zbor posilnili Ľudmila Verčeková, Mária Kubelová, Lukáč Zelienka, Anna Jedličková, Anastázia Pokojná, Emerencia Juračková, Aurélia Králiková, Magdaléna Ličková a Július Macko. Ujček dal opraviť školskú budovu, v ktorej sa začalo vyučovať 16. januára 1946.

27. marca 1947 prichádza do školy ako učiteľka **Ľudmila Ďurišová** z Komjatíc, ktorá sa neskôr vydala za Štefana Ujčeka. Dňa 25. septembra 1949 bolo založené združenie rodičov a priateľov školy, ktoré funguje dodnes. Dňom 1. september 1953 vzniká opäť v Semerove osemročná stredná škola, ktorá mala 12 tried so 100% smennosťou vyučovania. V roku 1955 bola vykonaná generálna oprava školskej budovy. V roku 1962 sa **Ľudmila Ujčeková** stáva riaditeľkou školy až do 31. júla 1988. V rokoch 1964–1966 bola postavená nová budova základnej školy. Zásľuhu na výstavbe mali funkcionári obce, vedenia školy a **poslanec Národného zhromaždenia pán Jozef Mjartan**. 1. septembra 1966 sa slávnostne zahajoval školský rok v novom školskom pavilóne, bolo zriadených 11 tried s 312 žiakmi. Učiteľský zbor: Ľudmila Ujčeková - riaditeľka, A. Boháčik - zástupca riaditeľa, O. Boháčiková, I. Leváková, A. Vrebová, J. Kocán, A. Bubelová, J. Dráfy, J. Jurica, T. Róth, G. Vavrovičová, M. Belokostolská, A. Eliášová, K. Navrátilová a J. Podholecká, v pomáhajúcim pánom učiteľom bol Š. Ujček. V areáli školy stojí dvojpodlažná budova s 9 triedami a kabinetmi, samostatný pavilón telocvične a školskej jedálne s družinou, pekný park, komplex dopĺňa športový areál s futbalovým ihriskom a 200 metrov dlhou bežecovou dráhou, vyasfaltované hádzanárske ihrisko, basketbalové a volejbalové ihrisko.

1. septembra 1968 bol zavedený 5-dňový vyučovací cyklus. Jednoznačným prvým úspechom v histórii školy bolo vystúpenie 12 chlapcov na Spartakiáde v Prahe pod vedením učiteľa A. Boháčika v roku 1975.

23. júl 1983 bol dňom poslednej rozlúčky so Štefanom Ujčekom s dlhoročným učiteľom, riaditeľom školy, zakladateľom telovýchovnej jednoty, spotrebného družstva Jednota a MO Matice slovenskej v Semerove.

Detský bábkársky súbor Slniečko pri Družstevnom klube a základnej škole preslávil Semerovo doma aj v zahraničí.

V roku 1981 získal 1. miesto v Československu, v roku 1982 úspech zopakoval v rámci celoslovenskej súťaže, v rokoch 1980, 1981, 1982, 1983 sa zúčastnil na Scénickej žatve v Martine so zápisom do Venca víťazov, zúčastnil sa na medzinárodnom festivale v Chrudimi v rokoch 1980 a 1984. Pracoval pod vedením manželov V. a I.

Hrabovských v spolupráci s režisérom Bábkového divadla v Nitre J. Hižnayom a scénografom divadla Andreja Bagara v Nitre F. Pergerom. Za desať rokov uviedol

hry, v ktorých účinkovali žiaci ZŠ a dosiahli tieto mimoriadne úspechy: 1978/79 Penčo Mančev - MACKO ZÁDRAPKO krajská súťaž Šaľa 2. miesto. 1979/80 Melánia Jakubisková - NEBOJSA, počet vystúpení 34, Šaľa - 1. miesto, 29. LCH medzinárodný festival Chrudim, Slniečko členom svetovej organizácie UNIMA, Scénická žatva Martin, VIII. bábkársky majáles Budapešť. 1980/81 Mišo Kováč Adamov GAŠPARKO, počet vystúpení 24 x Gašparko, 9 x Nebojsa a Gašparko spojené predstavenie, Šaľa - 1. miesto, Československá súťaž Žilina: 1. miesto - Hlavná cena a Diplom MK SR za pedagogickú prácu v súbore, 13. Kaplické divadelné leto KAPLICE s hrami: Nebojsa a Gašparko, Scénická žatva Martin - druhýkrát so Zápisom do venca víťazov. 1981/82 Louis Pergaud - GOMBÍKOVÁ VOJNA počet vystúpení 31, Šaľa 1. miesto, Celoslovenská súťaž Bábkárská

Žilina - 1. miesto Hlavná cena MK SR, Scénická žatva Martin - tretíkrát. 1982/83 MARIANNA GRZNÁROVÁ - MÁTKO A KUBKO počet vystúpení 34, Šaľa - 1. miesto, Celoslovenský seminár Bábkárska Žilina, Štúrova Modra, Kremnické GAGY, Scénická žatva Martin, 4 účasť na festivale za sebou, zájazd v MLR - Vác.

1983/84 Rudyard Kipling - MAUGLÍ vystúpení 39, nahrávanie HR TN STV, federálne TN, Šaľa - 1. miesto, Bábkárska Žilina celoslovenský festival - Cena za tvorivý dramaturgický čin, 33. Medzinárodná bábkárska Chrudim - účasť: 2-krát. 1984/85 a 1985/86 ERNEST BRYLL - KATARZYNA GARTNEROVÁ - JÁNOŠÍK alebo NA SKLE MALOVANÉ počet predstavení 59, Šaľa - 1. miesto, Štúrova Modra, natáčanie v STV Bratislava, Kultúrne leto Bratislava. 1986/87, 1987/88, Ruská ľudová rozprávka - VASILISA PREKRÁSNA počet predstavení 29, Šaľa - 1. miesto = 7. víťazstvo na krajskej súťaži, XII. Bábkárska Žilina, celoslovenská súťaž - 4. účasť na celoslovenskej súťaži, Cena Osvetového ústavu Bratislava - neof. druhé miesto. Na protest proti nezmyselným útokom, sabotovanie účasti na zahraničných zájazdoch - Monaco, Bulharsko atď. ukončil súbor v roku 1988 svoju existenciu po 264 predstaveniach, v ktorých účinkovali a šírili

slávu Semerova títo členovia súboru: J. Balogh, R. Baloghová, A. Balážová, G. Barusová, M. a Š. Bujdákovi, D. Bujdaková, R. Bužíková, I. Farkašová, M. Fialková, J. Fialková, M. Garajová, M. Garai, A. Guliš, J. a A. Hatalové, M. Hatala, J. Heverová, A. Husár, I. Ivaničová, M., K. a G. Kečkéšovi, M. a R. Kasákovci, Š. Klimák, P. Kozák, M. Leváková, T. a D. Miháličkovci, E. a M. Kocerové, P. Molnár, N. Mokrášová, S. Péteri, V. Preložníková, L. Rozenberg, S. Skačanová, E. a D. Šebíkové, O. a E. Šemelákovci, M. Šemelák, M. a D. Šormanovci, J. Trnka, D. Ujváriová, V. Vadkertiová, J., M. a M. Zavadzanovci.

V roku 1988 mala škola 183 žiakov, celoštátne úspechy: vo výtvarnej súťaži *JRD očami detí* sa stal víťazom žiak 1. ročníka M. Szabó a K. Holbová obsadila 3. miesto, MO a FO R. Kollár po prvýkrát úspešný v krajskom kole - toho času úspešný matematický superexpert Slovenska. Od 1. augusta 1988 prebrala zodpovednosť za **vedenie školy PaedDr. Vlasta Hra-**

bovská, rod. Rosenbergová, ktorá so svojím 13 - členným kolektívom zabezpečuje výchovu a vzdelávanie dodnes. Pedagogický zbor: zástupca - J. Kocán, učiteľia Z. Vindišová, PaedDr. M. Velčická, PaedDr. J. Mičková, M. Deutschová, J. Zábrazný, H. Jakubeková, M. Halášová, M. Gábrišová. ŠKD - Š. Ujváriová, O. Miková a J. Krochtová. Školský rok sa zahajoval okresným metodickým dňom.

Dňa 19. januára 1990 pedagogický zbor zvolil súčasné vedenie školy, v máji sa uskutočnila prvá slávnostná školská akadémia. *Zástupkyňou riaditeľky školy sa stáva Mgr. Zdenka Vindišová*, ktorá túto funkciu zastáva aj v súčasnosti.

Z celoštátnych úspechov ďalej vyberáme: šk. r. 1993/94 J. Slobodníková, účastníčka celoštátneho finále *Zorničkin slávik* v Bardejove a celoštátneho finále Miss a Boy, šk. rok 1995/96 a 1996/97: *Prečo mám rád Slovensko, prečo mám rád Slovenčinu* (ďalej len *Prečo...*) úspešný B. Peterka, šk. r. 1997/98 D. Lakatošová zvíťazila v televíznej súťaži *„Majster N hľadá talenty, Prečo...“* K. Velčická, P. Slobodníková a T. Chovanová.

Dňa 15. mája 1998 otvorili v základnej škole, ktorá mala 168 žiakov zo Semerova a z obce Čechy, celoštátny projekt *„Región v škole, škola v regióne“*, s mottom „Je šťastím, ak nám cestu do budúcnosti pomáha objavovať aj naša minulosť“, hlavným cieľom je vybudovanie systému, opierajúceho sa o informácie o regióne v čo najširšom rozsahu, informácie o kultúrnych, historických, geografických, sociologických podmienkach a zvláštnostiach regiónu, v ktorom žije. Základná škola a materská škola sa zúčastnili celoštátnej výstavy a seminára regionálnej výchovy v júni 1999 v L. Mikuláši s vlastnými expozíciami.

Ďalšie celoštátne úspechy: šk. r. 1998/99: MAX 4. ročník 7. a 9. miesto L. Bajteková, N. Cagaňová, M. Kečkéš, M. Bajla, *Prečo...* L. Žáčik, T. Balogh, M. Bagalová, A.

Slovenská televízia v škole

*Eurokomisár Ján Fígel
pri autogramiáde
pre našich žiakov*

Kolektív pedagógov ZŠ

Od 1. januára 2002 - Základná škola Semerovo č. 110, 941 32 SEMEROVO, má právnú subjektivitu. Od 1. decembra 2002 je ZŠ členom Národnej siete škôl podporujúcich zdravie v Slovenskej republike. Škola plní podmienky Projektu INFOVEK od roku 2002, je školiacim centrom Infoveku s certifikátom Microsoft IT Academy, v učebni sú PC z projektu Infovek, Slovak Telecom, obce Semerovo a E-Slovakiu. Učebňa je napojená na internet. Každý žiak má vlastné zošity s erbom a logom školy, od roku 2000 vydávané spoločnosťou COLUMBUS Slovakia s.r.o. Nitra.

Šk. rok 2002/2003 celoslovenské úspechy: *Prečo...* L. Hanáková a L. Havlíková, *MAKS*: M. Bajla, M. Kečkéš, *Cesta a ja* - žiaci 4. ročníka, *Živá príroda*: žiaci 1., 4., 7., 9. ročníka.

Šk. r. 2003/2004 I. miesto „*RADOŠŤ V RODINE*“ V. Tanková, I. miesto „*Súťažíme s hviezdíčkou ORION*“ žiaci 2. ročníka, III. miesto „*Vidíš, akí sme šikovní*“ M. Bartoš, III. miesto „*Mama, otec, chcem žiť v Európe*“ žiaci 5. a 6. ročníka, Čestné uznanie „*Hviezdy matematického neba*“ *MAKS* D. Garai, M. Orbis, *Prečo...* M. Bajla, „*RADOŠŤ V RODINE*“ M. Filip, D. Kečkéšová, K. Jagerčíková, za medailové umiestnenia a úspechy v tanečnom športe na súťažiach v Rakúsku, na Slovensku, postup na majstrovstvá Európy v skupinovej zostave M. Kečkéš a L. Jagerčíková z tanečného štúdia KELER.

Od 28. januára 2004 je škola spoločným školským obvodom obcí Semerovo a Čechy. Starostovia obcí spoločne oceňujú úspešných v súťažiach na celoslovenskej úrovni.

Fotografie z projektu Socrates

Šk.r. 2004/2005: **Za mimoriadne úspechy na medzinárodnej výstave „Fórum pedagogiky 2004“, „Environmentálnych výučbových programov 2004“, „SOCRATES - Creative Classrooms 2004“, „Microsoft IT Academy a ŠCI“ boli ocenení:** PaedDr. V. Hrabovská, Mgr. Z. Vindišová, Ing. M. Baloghová, V. Bednáriková, D. Čerháková, L. Dzurejová, Mgr. M. Kiripolská, Mgr. R. Kiripolský, Mgr. D. Lukáč. V celoslovenských súťažiach uspeli: „BÁSEŇ 2004“ I. miesto S. Pekaríková a čestné uznanie E. Sengeveinová a R. Balogh, „EURÓPA V ŠKOLE“ za účasť D. Kečkéšová, S. Gašparíková, K. Jagerčíková, A. Kiripolský, M. Bagalová, *Majstrovstvá SR v spoločenských choreografiách* A. Jakabová TK KELLER za účasť.

Šk. rok 2005/2006 - najvýznamnejším je medzinárodný úspech so schváleným projektom SOCRATES/COMENIUS 1 - partnerstvo škôl s dotáciou 4900 Euro. Koordinujúcou inštitúciou je: St. Patrik Primary School - Gortin, Spojené Kráľovstvo - Sever-

né Írsko. Partnerskými školami sú: Základná škola Semerovo, SR, Scoil na Croise Naofa, Kilmachthomas, Írsko, CP Nuestra Senora de la Antigua, Cebolla, Španielsko, Szkola Podstanova 3, Nisko, Poľsko. Na vianočnej slávnostnej akadémii 2005 venovanej výročiam obce a školy sa zúčastnili hostia z partnerskej školy a mesta NISKO z Poľska vedená primátorom Mgr. M. Kowalikom a riaditeľkou školy Mgr. T. Sułkowskou.

Najlepších žiakov za celoslovenské úspechy ocenili spoločne starostovia obcí Čechy a Semerovo: Cenu starostu obce Semerovo pre najlepšiu žiačku získala Elena Sengeveinová z 9. ročníka, Mimoriadnu cenu starostu obce za vzdelávacie aktivity Miloš Bajla a Andrej Kiripolský z 9. ročníka, Ocenenie celému pedagogickému zboru za mimoriadne vzdelávacie aktivity a reprezentácie obcí v školskom roku, za úspech na medzinárodnej výtvarnej súťaži Ochraňuj matku zem v Poľsku Veronika Kontrová a Andrea Baloghová, za účasť v medzinárodnej literárnej súťaži Zlaté pero Vilencia 2006 Marek Filip, Martina Kozáková, Natália Rakušanová, Tomáš Gulis, všetci zo 4. ročníka a Noema Pekaríková zo 6. ročníka, Oľga Gubricová z 8. ročníka. Členke tanečného súboru Keller za III. miesto na Slovensku v spoločenských choreografiách Alexandre Jakabovej.

Ďalej škola získala granty *Infovek - otvorená škola, Digitálne štúrovstvo MDPT SR, Otvorená škola - šport, projekt Zdravie na školách*. V roku 2006 bola zaradená škola do celoštátneho projektu *Škola budúcnosti*, zúčastnila sa medzinárodnej výstavy *Fórum pedagogiky 2006*, po odstúpení partnerských škôl z Gortinu a Kilmachthomasu sa naša škola stala koordinátorom projektu Socrates/Comenius 1 a očakáva návštevu partnerských škôl z Cebolly a Niska v októbri 2006 v Semerove.

V školskom vestibule je etnografická a historická výstava, pomáhajúca pri vyučovaní a zvyšuje vzťah detí k rodnej obci.

Pedagogický zbor v školskom roku 2006/2007:

riaditeľka PaedDr. Vlasta Hrabovská, zástupkyňa riaditeľky školy Mgr. Zdenka Vindišová, I. ročník Mgr. Miroslava Kiripolská, II. ročník Mgr. Ingeborg Reháková, III. ročník Mgr. Dagmar Čerháková, IV. ročník PaedDr. Mária Velčická, V. ročník Ing. Mária Baloghová, VI. ročník Mgr. Helena Boldižárová, VII. ročník Mgr. Dušan Lukáč, VIII. ročník Mgr. Richard Kiripolský, IX. ročník Lýdia Dzurejová, náboženská výchova PaedDr. Stanislav Šipoš, dekan-farár, učiteľka a vychovávateľka ŠKD Ing. Petra Šemeláková. Na materskej dovolenke Mgr. Viktória Bednáriková, Mgr. Dana Mrázová a Mgr. Klára Vrbová.

MATERSKÁ ŠKOLA

Opatrovňa (ovoda) pre deti predškolského veku bola zriadená už na prelome 19. a 20. storočia v najstaršej budove obce pri r. k. fare (zbúraná v roku 1976). V nej sa začalo školské vyučovanie a až v januári 1946 sa sem mohla nasťahovať materská škola. Po úprave v budove starej školy od 1966 bola umiestnená materská škola (od roku 1984 bola budova prázdna, potom po predaji súkromníkovi je v nej firma na výrobu včelích úľov). Od 1. septembra 1984 je materská škola v novej budove, ktorá vyhovuje po všetkých stránkach pedagogie a hygieny, nová škola má kapacitu 60 detí, upravený areál

Historický záber z Materskej škôlky

a je v nej umiestnená aj Obecná knižnica. Budova bola postavená brigádnicke v akcii Z, neskôr bola kotolňa splynofikovaná. Zmodernizovaná dvojposchodová budova má aj malú telocvičňu. Ako riaditeľky materskej školy sa vystriedali: Alžbeta Burdelová, Julianna Kliská, Klára Franíková, Alena Chovancová (vydatá Rubinská), Marta Kollárová, Etela Furugliášová, Mária Pernická, Alžbeta Havranová, Tatiana Matejičková, Vlasta Skačanová. V budove bola nainštalovaná „Izba

starej matere” aj z dôvodu malého počtu detí. Od roku 1998 je riaditeľkou *Gabriela Kečkéšová*, ktorá v roku 2004 bola voľbou Rady školy potvrdená na ďalšie funkčné obdobie. Ďalšími učiteľkami sú Monika Bábinová a Henrieta Kajanová. Materská škola v ničom nezaostáva za veľkou školou, zapája sa do celoslovenského projektu Zdravá škola, pripravuje okresné metodické dni, každoročne organizuje výstavu ovocia a zeleniny, Európsky deň rodičov a škôl, formou dňa otvorených dverí, pečenie perníkov s členkami SZI, slávnosti Mikuláš, Vianočná besiedka, karneval, Fašiangy, Deň matiek, posedenie s členkami SZI, návštevy cirkusu, plavárne, telocvične, deň detí, poznávacie výlety a slávnostné rozlúčky predškôlkov, zapájajú sa do výtvarných súťaží organiza-

ných časopisom Vrabček, súťaže o detské ihrisko zbieraním kupónov z Nitrianskych novín. Materská škola má vypracované nasledovné projekty: Krok za krokom - prvky Školy dokorán, Podpora zdravia ústnej dutiny - v spolupráci so stomatológom, Ochrana človeka a prírody, Envirček - oboznamovanie sa s prírodou. Momentálne materskú školu navštevuje 31 detí.

V súpise domácností a domácich zvierat z roku 1869 sa spomína, že **židovské** deti v obci mali svoje osobitné vyučovanie v dome krajčírskoho majstra Jozefa Hochfelda (v dome č. 52 na Dlhej ulici). Malá izba slúžila ako škola, v ktorej vyučoval a býval Vilhelm Salamon. Neskôr tieto deti chodili do židovskej školy v Dubníku.

SAMOSPRÁVA OBCE

Cisár Jozef II. zriaďoval urbariáty a obvodné magistráty (notariát), aby sa zlepšila súčinnosť ústredných inštitúcií s miestnymi samosprávami, teda občanmi. Takto mal byť aj uľahčený život pospolitého ľudu, ktorý za vybavovaním rôznych záležitostí nemusel chodiť do okresných či župných miest. *Obvodný notariát* mal byť pôvodne umiestnený v *Semerove*. Ale na príhovor koltianskeho zeme-pána a člena župnej rady v Komárne Ignáca Kürthyho bol úrad zriadený v Kolte. Až teser po storočí v roku 1868 bola v strede obce postavená budova *notariátu* (aj obecného úradu) na Kostolnej ulici, a tak sa obec úplne osamostatnila aj politicky. V roku 1869 bol tunajším notárom *Ján Novohradský* pochádzajúci z Ghymeša (dnes Jelenec), ktorý v budove býval. V prízemnej budove na pôdoryse s tvarom L so štvorosovým priečelím a otvorenou pilierovou chodbou vo dvore, bola od roku 1895 pošta, lebo tunajší notariát bol zrušený a opäť prenesený do Kolty (až do roku 1903). Roku 1925 bol notariát v Semerove tretíkrát zrušený a prenesený do Kolty. Obvodným notárom bol v tom čase Eugen Renglovič. *V roku 1939 bol úrad obnovený zrejme na príhovor starostu Júliusa Petricha (politického funkcionára)*. V roku 1945 notárom sa stal *N. Marcibál*, v roku 1947 *Anton Pápay* a v roku 1950 *Karol Kollár*. Nakoľko pošta v starom notariáte bola stále, úrad spolu s MNV bol umiestnený v bývalom obytnom dome Schnábelovcov (viď vyššie) v areáli ich majera. V roku 1951 boli miestne notariáty zrušené. Po roku 1957 bolo tu dočasne umiestnené MNV, lebo v budove bývalého notariátu bola stále pošta.

Richtár bol predstaviteľom mestskej alebo obecnej samosprávy. Pojem pochádza z nemčiny (Richter), latinským ekvivalentom je iudex, čo poukazuje na dvojitú funkciu - predstaviteľa samosprávy a súčasne sudcu (odtiaľ maďarské pomenovanie bíró). V staršom období a do konca 13. storočia sa aj mestský richtár označoval pojmom vilicus, neskôr sa aj toto označenie vzťahovalo iba na člena

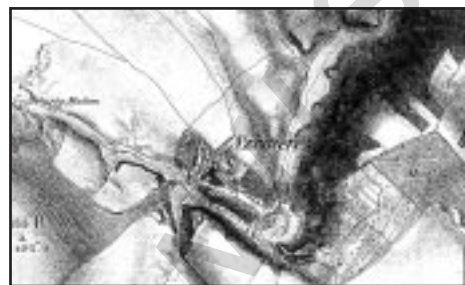
obecnej samosprávy na dedine. Dedinskí richtári (vilicus, vesník) boli volení obecnou samosprávou a za výkon svojej funkcie sa zodpovedali zemepánovi. Okrem vlastnej samosprávy obce a vykonávania nižšieho súdnictva mali spolu s drábmami zemepána na starosti plynulé odvádzanie poddanských dávok, deviatku či desiatku, ako aj štátnych daní. Od 16. storočia v dôsledku zblížovania právnych typov stredovekej dediny s funkciou richtára aj pojmovovo splynula funkcia vesníka. Zo starších období sa meno tunajšieho vesníka nezachovalo.

Historické pečate obce

Historická pohľadnica

Katastrálna mapa 1890

Poznáme mená **obecnej samosprávy** z 2. polovice 18. storočia - v roku 1767 richtárom bol *Ďuro Rapavi*; v roku 1774 richtárom bol *Ján Redvanský*, podrichtárom *Ján Babinec* a prisažný (neskôr ich bolo aj viac) *Ján Krupa* (ďalej mená uvádzame v tomto poradí); 1775 *Ján Babinec*, *Ján Krupa*, *Ján Duchon* a *Štefan Gajdoš*; 1776 *Ján Duchon*, *Ján Krupa*, *Ján Babinec*; 1777 *Adam Krupa*, *Ján Babinec*, *Ján Duchon*; 1778 *Fero Gajdoš*, *Ján Krupa*, *Ján Babinec* a *Ján Duchon*; 1779 *Jozef Hrvoll*, *Ján Krupa*, *Ján Babinec* a *Ján Duchon*, podobne aj v roku 1780; 1781 *Jozef Babinec*, *Jozef Kráľ*, *Jano Haládik*, *Ján Bórik* a *František Krško*, podobne aj v roku 1782; 1783 *Janek Krupa*, *Ján Krupa*, *František Híreš*, *Ján Abrahám* a *Ján Haládik*; 1784 *Jozef Babinec*, *Jozef Kráľ*, *Ján Haládik*, *Ján Bórik* a *František Krško*; 1785 *František Krško*, *Ján Krupa*, *Ján Bórik*, *Jozef Babinec* a *Štefan Hlavatý*; 1786 *Štefan Belický*, *Ján Bórik*, *František Krško* a *Ján Duben*. Z týchto riadkov vyplýva, že temer každý rok sa mená členov samosprávy dosť menili. V podstate z týchto rodín boli volení členovia samosprávy aj neskôr, lebo museli to byť váženejší obyvatelia. Teda nemohol to byť hocikto. V roku 1846 richtárom bol *Štefan Balogh* a podrichtárom *Ján Bórik*. V zemianskych obciach sa volila samospráva z radov obyvateľov, ale richtára a svoje zastupovanie mali zemanovia samostatné. Muselo to byť tak, hlavne v čase začiatku komasácie, alebo iných záležitostiach, pri ktorých by obyvateľstvo

rozhodne s niektorými rozhodnutiami zemepánov nesúhlasilo.

Po roku 1868 sa do obecnej rady dostávajú aj niektorí miestni roľníci, ktorí mali istú úctu u zemepánskych rodín. V súpise z roku 1869 bol obecný úrad v Kostolnej ulici pod č. 13. Tunajšími richtármi neskôr boli 1880 *Imrich Babinec*

st. (aj po roku 1880), potom do roku 1918 Laurinec Markovič. Medzi ľuďom boli obľúbení, lebo sa ich vedeli zastať.

Za I. ČSR *starostami* boli - v roku 1919 *Štefan Bajla*, potom *Ján Balogh*, v roku 1929 komunista *Jozef Belický*, neskôr *Štefan Števár* a *Štefan Ujček*. Od roku 1936 obec viedla správna komisia na čele s komisárom Štefanom Ujčekom. Po pripojení obce k Maďarsku od novembra 1938 sa starostom stal *Július Petrich (de Hanusfalva)*, potomok starého zemianskeho rodu, ktorý v okolí (hlavne v Dubníku) majetky vlastnil už v 18. storočí.

V máji 1945 po opätovnom pripojení obce k Československu sa predsedom revolučného národného výboru a veliteľom miestnych milícií stal *Imrich Babinec*. Národný výbor bol umiestnený v dome Schnábelovcov (dnes bar Tijana). V roku 1946 predsedom miestneho národného výboru bol *Jozef Belický*, v roku 1947 ho vystriedal *Jozef Vörös*. Nakoľko sa Vörös v roku 1948 stal *poslancom Slovenskej národnej rady*, do funkcie predsedu MNV bol zvolený *Ján Mokráš*, v roku 1949 *Štefan Kalužák*,

v roku 1951 *Štefan Mokráš*. V roku 1951 sa MNV presťahovalo do domu Bajlovcov (oproti dnešného OcÚ) a v roku 1953 premiestnené do bývalého domu statkára Jankovicha. Po roku 1948 o samospráve možno hovoriť iba nostalgicky, lebo vždy viac bola riadená centralisticky a ani voľby do Pléna MNV neboli v súlade s demokratickými ideami. V roku 1949 vznikol *Zbor pre občianske záležitosti t.č. Združenie Človek človeku*, ktorého tradície pretrvávajú. V roku 1954 predsedom MNV sa stal *Jozef Haládik*, za ktorého na mieste bývalého notariátu bola v rokoch 1958–1960 postavená nová budova MNV.

V roku 1964 predsedom MNV sa stal *Jozef Bórik*, za jeho pôsobenia bola ošarpaná stará budova MNV z nepálených tehál v roku 1966 zbúraná. Jozef Bórik pracoval 25 rokov v rôznych funkciách v prospech obce a v roku 2000 bol ocenený *Cenou obce Semerovo*. V roku 1964 boli zvolení nasledovní poslanci MNV: Predseda Jozef Bórik, tajomník Jozef Haládik, za členov Rady MNV: Š. Bohoš, J. Kocán, L. Ujčeková, F. Regás, L. Dudáš, Š. Klimák, M. Krúpová.

Po voľbách v roku 1971 sa stáva plnoplatená funkcia tajomníka MNV a stal sa ním *Štefan Rosenberg*, ktorý bol vo funkcii 13 rokov, až do roku 1984. Predsedom MNV bol *Jozef Péteri*. V roku 1975 bola vykonaná generálna oprava novej budovy MNV a prestavená reprezentačná sobášna miestnosť (drevené reliéfy sú dielom akademického sochára A. Ilečku). V roku 1981 novým predsedom MNV sa stal *Imrich Slobodník*, od roku 1984 bola tajomníčkou MNV *Oľga Lamyová* a predsedom *Mikuláš Fialka až do roku 1989*.

V roku 1971 boli zvolení nasledovní poslanci MNV: J. Babin, M. Baloghová, A. Boháčik, I. a Š. Bohoš, L. Dudáš, J. Dzurej, Š. Havlík, M. Ivaničová, Š. Ivanič, Š. Klimák, P. Lisický, Ž. Mellenová, Š. Rosenberg st., I. Slobodník, M. Solár, J. Tóth, L. Ujčeková, E. Vadkerti, E. Zavadzanová.

V roku 1976 boli zvolení nasledovní poslanci MNV: M. Baloghová, V. Balogh, A. Bohošová, Š. Bohoš, L. Dudáš, F. Guliš, V. Haládková, V. Hrabovská, P. Husár, J. a Š. Ivanič, Š. Kardoš, Š. Klimák, I. Klučková, E. Král, M. Rosenbergová, Š. Rozemberg st., V. Skačanová, J. Dzurej, Š. Šátek, Ing. I. Toma, L. Ujčeková, D. Vetter, I. Vetter, V. Rosenbergová.

V roku 1981 boli zvolení nasledovní poslanci MNV: M. Baloghová, Š. a V. Balogh, A. Bohošová, Š. Bujdák, L. Dudáš, F. Guliš, L. Fialka, J. Haládk, J. Halala, I. Hrabovský, M. Husárová, A. Ivaničová, Š. Ivanič, Š. Mokráš, M. Norovská, Š. Pípa, M. Rosenbergová, J. Rozemberg, O. Lamyová, L. Ujčeková, V. Útla, U. Varník, D. Vetter, Š. Šátek.

V roku 1986 boli zvolení nasledovní poslanci MNV: Š. Balogh, A. Bohošová, Š. Bujdák, Z. Chovan, Ing. P. Čelko, L. Fialka, F. Guliš, E. Gašparíková, M. Husárová, Š. Ivanič, I. Slobodník, A. Ivaničová, M. Rosenbergová, J. Šebík, Š. Péteri, U. Várník, L. Ujčeková, I. Hrabovský, V. Preložníková, I. Šemelák

November 1989 znamenal koniec vlády komunistickej strany a od 1. apríla 1990 na základe celoobecnej ankety po nežnej revolúcii s mottom „**Spoločne za krajšie Semerovo**“ sa na čelo obce postavili tajomník MNV Imrich Hrabovský a predseda MNV *Ján Šima*. 16. marca 1990 boli zvolení nasledovní poslanci MNV, ktorí sa ujali svojej funkcie dňa 1. 4. 1990 P. a J. Baláž, A. Bohošová, Ing. P. Čelko, J. Šebík, E. Gašparíková, M. Kasák, J. Košan, M. Šemelák, JUDr. H. Kontrová, A. Haládková, D. Litavská, V. Lisická.

27. júla 1990 vstúpila obec do Združenia miest a obcí na Slovensku.

V dňoch 23.–24. novembra 1990 sa uskutočnili *prvé demokratické voľby samosprávy*. V priamych voľbách bol za *starostu obce* zvolený *Imrich Hrabovský* a 15-členné obecné zastupiteľstvo, ktoré zvolilo *Jána Šimu* za zástupcu starostu, poslancový zbor tvorili: Ing. P. Čelko, J. Šebík, Dr. J. Mičeková - Z. Chovan, Ing. I. Vetter - J. Baláž, PaedDr. V. Hrabovská, Dr. H. Kontrová, J. Kocán - Š. Ujvári, I. Balogh, M. Kasák, D. Bagala, Š. Péteri.

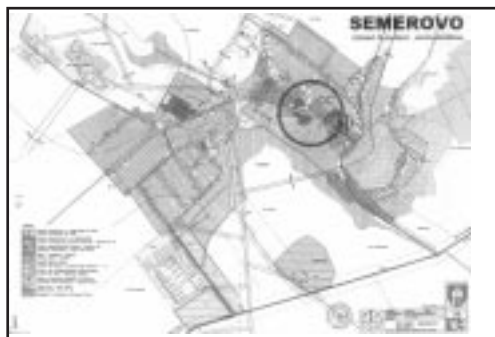
Obecné zastupiteľstvo schválilo svoj najdôležitejší dokument ŠTATÚT OBCE, podľa ktorého sa riadi a usmerňuje chod obce a určuje pravidlá fungovania samosprávy, možnosti udeľovania ocenení, určuje záväzky v práci v prospech obyvateľov. Samospráva sa riadi najdôležitejším zákonom Ústavou SR a zákonom O obecnom zriadení. Pokračuje v plnení povinnosti vedenia obecnej kroniky, má fotoalbum zo života obce, videodokumentáciu, plní úlohy ZPOZ - Človek človeku pri organizovaní spoločenských podujatí.

Od vzniku samosprávy v roku 1991 prispieva obec zo svojho rozpočtu ako hlavný sponzor a prevádzkovateľ do Obecného hasičského zboru, futbalového klubu, základnej a materskej školy, Miestneho kultúrneho strediska, Obecného zdravotného strediska, Zväzu invalidov, Matice slovenskej, Rímskokatolíckej cirkvi a Poľovníckej spoločnosti.

Od roku 1993 má obec *káblovú televíziu* s vlastným televíznym vysielaním *Magazínu a Videotextu na Infokanáli semerovskej televízie*. Od novembra 1993 sa zasadania *Obecného zastupiteľstva* *vysielajú vždy v priamom prenose s telefo-*

Veterné elektrárne v Semerove?

Územný plán obce

Semerovský spravodaj

nickým spojením do rokovacej sály a od roku 1994 Semerovo vlastní aj licencie od Rady SR pre televízne a rozhlasové vysielanie na nezmenené a vlastné vysielanie.

V roku 1994 v komunálnych voľbách bolo zvolené 11-členné Obecné zastupiteľstvo, starosta a zástupca starostu zostali bezo zmeny. Poslanci: Ing. P. Čelko, J. Šebík, Ing. I. Vetter, PaedDr. V. Hrabovská, JUDr. H. Kontrová, D. Bagala, M. Lobodáš, A. Píповá, Š. Bohoš, M. Šemelák, J. Tóth.

V roku 1998 voľby do orgánov samosprávy zvolili 11-členné obecné zastupiteľstvo, zástupkyňou bola zvolená JUDr. Helena Kontrová a poslanci - J. Šima, Ing. P. Čelko, J. Šebík, Ing. I. Vetter, PaedDr. V. Hrabovská, Ing. P. Balogh, Ing. M. Šemelák, MUDr. J. Miček, A. Šurániová, M. Lobodáš.

V roku 2002 voľby do orgánov samosprávy zvolili 9-členné obecné zastupiteľstvo. Obec sa stala členom Euroregiónu Váh - Dunaj - Ipel'.

Súčasný poslanecký zbor: Imrich HRABOVSKÝ, starosta obce, Ing. Peter ČELKO, zástupca starostu, člen obecnej rady, predseda komisie finančno-rozpočtovej a rozvoja obce, JUDr. Helena KONTROVÁ, členka obecnej rady, predsedníčka sociálnej komisie a komisie verejného poriadku, Ing. Marek ŠEMELÁK, člen obecnej rady, predseda komisie vzdelávania, kultúry a športu, Dušan BAGALA, poslanec, člen komisie sociálnej a verejného poriadku, Ľudmila DZUREJOVÁ, poslankyňa, členka komisie vzdelávania, kultúry a športu, Milan LOBODÁŠ, poslanec, člen komisie vzdelávania, kultúry a športu, Ján ŠEBÍK, poslanec, člen komisie finančno-rozpočtovej a rozvoja obce, Eva ŠIMOVÁ, poslankyňa, členka komisie sociálnej a verejného poriadku, Anna ŠURÁNIOVÁ, poslankyňa, členka komisie finančno-rozpočtovej a rozvoja obce. Obecná kontrolórka Oľga LAMYOVÁ plní funkciu od 2. septembra 2004. Zmeny v orgánoch obce vo štvrtom volebnom období: Veronika ŠTEFÁNIKOVÁ, obecná kontrolórka do 31. mája 2004, Ing. Peter BALOGH, poslanec do 6. septembra 2005.

SYMBOLY OBCE SEMEROVO

13. februára 1998 obecné zastupiteľstvo schválilo (číslo uznesenia OU - II/23/1998 - A - 4b) obecné symboly a erb, ktoré výtvarne stvárnila Dragica Vrteľová. Podkladom boli pečate uložené v štátnom oblastnom archíve v Šali.

Sú na nich symboly poľnohospodárskej obce - lemeš a čerieslo, ktoré sú v obdĺžniku po bokoch s volútami. Nad obdĺžnikom je názov SEMER.

Erb obce v spodnej časti neskorogotického štítu na červenom poli tvorí strieborný lemeš a čerieslo. V hornej časti štítu na modrom poli je kostol so zlatými lizénovými rámami a vykrajovaným štítom, polia medzi nimi sú strieborné. Stredná časť je modrá, v ktorej je zlatá nika a portál vchodu do kostola. Kostol bol v erbe navrhnutý kvôli prvej písomnej zmienke o obci z roku 1210, kde sa výslovne spomína kostol sv. Michala. Samozrejme, nejedná sa o pôvodný výzor kostola, ktorý nepoznáme, ale jeho dnešný stav. Tento štít je v našej heraldickej tvorbe najobvyklejší a striedanie kovov (striebra a zlata) je v súlade s heraldickými pravidlami.

Vlajka obce pozostáva z ôsmich pozdĺžnych pruhov v striedaní farieb červenej, bielej, modrej, žltej, bielej, modrej, bielej a červenej. Vlajka má pomer strán 2:3 a je ukončená tromi cípmi (charakteristika obcí), ktoré siahajú do tretiny jej výšky.

Pečať obce vychádza z erbu, keď v okrúhlom poli je erb obce a kruhopisom OBEC SEMEROVO. Pečať má priemer 35 mm, čo je tiež v súlade s domácimi obvyklosťami a predpismi o používaní pečiatok s obecnými symbolmi.

Zástava obce sa od vlajky odlišuje tým, že kým vlajka sa na stožiar vztyčuje pomocou lanka (teda je pripravená iba na hornej časti) a voľne plápolá, zástava je vždy pevne spojená so žrdou alebo stožiarom.

Krátka zástava obce je tiež pruhová, no svojou dlhšou stranou je pripojená k tyči. Je vhodná najmä na hromadnú vlajkovú výzdobu obce.

Koruhva obce predstavuje zvislý typ obecnej zástavy, pri ktorej je text pripojený k priečnemu ráhnu, spolu s ktorým sa vztyčuje na stožiar. Farby sú zoradené zľava doprava.

Znaková zástava obce má temer štvorcový tvar, jej výška sa však v skutočnosti proporčne rovná výške erbu a podobne šírka oboch je rovnaká. Erb so symbolmi sú tu však rozvinuté do celej plochy textilu.

Kombinovaná, alebo „veľká“ koruhva obce predstavuje spojenie koruhvy so znakovou zástavou, ktorá sa pridáva k priečnemu ráhnu do hornej časti zástavy.

Štandarda starostu obce má medzi ostatnými symbolmi osobitné postavenie. Je vlajkou starostu, jedným zo symbolov jeho úradu. Podobá sa znakovkej zástave, ale je doplnená o lem vo farbách obce. Rozdiel je tiež v tom, že kým znaková zástava môže byť zhotovená v mnohých kusoch, štandarda je spravidla iba jedna, vyhotovená luxusnejšou technikou.

Z obecnej pečate možno odvodiť *okružle pečiatky obce*, ktorých pečatné pole sa nelíši od obecnej pečate, ale kruhopis sa mení podľa toho, či ide o pečiatku starostu alebo obecného zastupiteľstva.

Tieto symboly boli schválené heraldickou komisiou SR pod signatúrou - HR/S - 154/97 z 22. decembra 1997.

Symboly obce boli posvätené na nedeľnej svätej omši dňa 13. apríla 1998 miestnym farárom, Vdp. Jozefom Ščepkom.

Semerovo vlastní slávnostnú erbovú listinu, ktorú 20. októbra 1998 vydala Heraldická komisia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, a sú na nej podpisy PhDr. Petra Kartousa, CSc., predsedu Heraldickej komisie MV SR a PhDr. Ladislava Vrtela, CSc., vládneho radcu pre heraldickú tvorbu a člena Medzinárodnej heraldickej komisie.

30. júna 2005 obecné zastupiteľstvo schválilo (číslo uznesenia IV/19/2005 - A - 1 - 19c./300605) **návrh Veľkého erbu obce Semerovo podľa návrhu akademickej maliarky Dragici Vrtelovej a splnomocňuje Dragicu Vrtelovú zastupovaním obce SEMEROVO pred Heraldickou komisiou SR.**

Veľký erb obce vychádza zo zasvätenia kostola Nanebovzatia Panny Márie. Panna Mária je zobrazená v modrom rúchu s rozovretými rukami v sprievode dvoch anjelov, tento výjav sa takto tradične zobrazoval. Anjeli sú nosičmi erbu, v červenom rúchu so svätožiarami. Panna Mária je centrálne postavená, čo zodpovedá novej postave a zároveň sa celá pozornosť sústreďuje na ňu a na erb obce. (Anjeli - vychádza sa z prvej písomnej zmienky o obci, prvým pat-

rónom kostola bol sv. archanjel Michal). Veľký erb obce bol posvätený na nedeľnej svätej omši dňa 18. augusta 2005 novozámockým dekanom Vdp. Zoltánom Ďurčom.

Heraldický register MV SR listom č. SVS-2004-2005/1304 zo dňa 27. septembra 2005, podpísaný PhDr. Petrom Kartousom CSc. riaditeľom odboru, oznámil, že pri doplnení registrovaného erbu o vedľajší prvok, akým je aj Veľký erb, nová registrácia nie je potrebná a platí registrácia Erbu obce Semerovo pod signatúrou S-154/1997.

CAMBIUM COMPOSSESSORUM

V „Historií Ecclesiae Parochiae Semeriensis“ vedenej farárom Jánom Zaklukálom na strane 41, 42 a 45 je mimoriadne hodnotný zápis o tunajšom družstve, preto sa ním budeme zaoberať podrobnejšie (v 50. rokoch ho viedol kronikár Ján Mravík). Päť rokov pred založením družstva v Sobotišti, už v roku 1840 bolo v Semerove založené poľnohospodárske družstvo Cambium ComposseSSorum (Súručenstvo spoluvlastníkov). Zakladateľom bol farár Ján Zaklukál a semerovský kantor Karol Zachey st. (rodák z Banskej Štiavnice). Bol to gazdovský svojpomocný

tišek /4x/, Mokráš /2x/, Preložník /3x/, Slobodník /4x/, Trnka /3x/, Úzky /3x/, Žáčik /4x/) a 65 želiarskych rodín (Barus /4x/, Bednárik /5x/, Chovan /4x/, Ivanič /3x/, Komanek /5x/, Kotilla /3x/, Kuchta /6x/, Rozemberg /7x/, Šátek /8x/, Šlechta /7x/, Vetter /4x/, Čvirík /2x/, Strapek /3x/, Mučinka /1x/, Novotný /2x/, Vodička).

spolok a vytvorili ho sedliaci a želiari, ktorí v 18. storočí kolonizovali obec po povstaní Františka II. Rákócziho (1703–1711). Tí sem prišli z dnešného moravsko-slovenského pohraničia v rokoch 1711–1725 za zemepána baróna Františka Szluhu a pôsobenia farára Andreja Czeglányiho. Bolo to 48 sedliackych rodín (Babina /2x/, Bajla, Belický /2x/, Bohoš /2x/, Bórik /3x/, Fialka /2x/, Haladik, Habala /2x/, Havlík /2x/, Kalužák, Klimák /2x/, Kráľ /2x/, Krúpa /3x/, Martišek /4x/, Mokráš /2x/, Preložník /3x/, Slobodník /4x/, Trnka /3x/, Úzky /3x/, Žáčik /4x/) a 65 želiarskych rodín (Barus /4x/, Bednárik /5x/, Chovan /4x/, Ivanič /3x/, Komanek /5x/, Kotilla /3x/, Kuchta /6x/, Rozemberg /7x/, Šátek /8x/, Šlechta /7x/, Vetter /4x/, Čvirík /2x/, Strapek /3x/, Mučinka /1x/, Novotný /2x/, Vodička).

Pôdna základina „gazdovského spolku“ v tomto komasačnom období vznikla z alodiálno-zemianskej pôdy vdovy Anny Luby, rod. Kecskeméthy, ktorá podieľ svojich majetkov odovzdala kolonistom do naturálnej renty. V tej dobe už mnohí poddaní boli preradení do vrstvy slobodníkov (libertínov) a dokonca niektorí želiari sa dostali do radov poddanských sedliakov, v ojedinelých prípadoch aj medzi libertínov. Ale niektoré želiarske rodiny naopak upadli do vrstvy podželiarov. Základinu družstva vytvorilo 48 spomenutých sedliakov a niektorí želiari. Družstvo malo svoje stanovy, ktoré vypracovali Zachey a Zaklukál, schválil ich župný úrad v Komárne a zemianka Anna Luby-Kecskeméthy. Zaklukál opisuje, ako družstvo fungovalo. Tu obyvatelia spoločne hospodárili, nakupovali náradie a dobytok. Odmeňovalo sa podľa zaužívaných poddanských rovášov. Družstvo malo svoju spoločnú pokladnicu, ktorej fond tvorili ročné podiely členov vo výške 1 až 4 zlatky. Pokladňa okrem členom požičiavala aj želiarom (Barus, Ivanič, Šátek, Komanek, Rosenberg, Vetter, Vodička a ďalší) za 5% úrok. V roku 1844 malo družstvo v malej budove vážnice pri zvonici vlastný obchod a viedol ho želiar Kuchta, miestne zvaný „sklepár“. Tu sa hlavne predávala soľ, ocot, vosk, gombíky, ihly, korenie, stuhy, mašle (šujtáše) a iné domáce potreby. Podľa kanonickej vizitácie z roku 1846 družstvo prosperovalo, teda bolo vedené vzorne. Zemianka Anna Luby síce zomrela na svojom majetku v Jasovej, ale podľa poslednej vôle bola pochovaná v Semerove. Veľkú časť svojich finančných prostriedkov venovala ako „fundáciu“ semerovskej farnosti. Organizácia do roku 1848 prosperovala, po zániku poddanstva už upadala a po roku 1850 zanikla, podľa Zaklukála kvôli „porevolučnej inflácii peňazí“. Strieborné a zlaté mince boli nahradené papierovými bankovkami (štátovky), ktorých hodnotu ale pospolitý ľud neuznal. Inventár družstva a jeho finančnú hotovosť v pokladnici si členovia rozdelili medzi sebou. Zvyšok nerozdelenej finančnej základiny vo výške

lo 48 spomenutých sedliakov a niektorí želiari. Družstvo malo svoje stanovy, ktoré vypracovali Zachey a Zaklukál, schválil ich župný úrad v Komárne a zemianka Anna Luby-Kecskeméthy. Zaklukál opisuje, ako družstvo fungovalo. Tu obyvatelia spoločne hospodárili, nakupovali náradie a dobytok. Odmeňovalo sa podľa zaužívaných poddanských rovášov. Družstvo malo svoju spoločnú pokladnicu, ktorej fond tvorili ročné podiely členov vo výške 1 až 4 zlatky. Pokladňa okrem členom požičiavala aj želiarom (Barus, Ivanič, Šátek, Komanek, Rosenberg, Vetter, Vodička a ďalší) za 5% úrok. V roku 1844 malo družstvo v malej budove vážnice pri zvonici vlastný obchod a viedol ho želiar Kuchta, miestne zvaný „sklepár“. Tu sa hlavne predávala soľ, ocot, vosk, gombíky, ihly, korenie, stuhy, mašle (šujtáše) a iné domáce potreby. Podľa kanonickej vizitácie z roku 1846 družstvo prosperovalo, teda bolo vedené vzorne. Zemianka Anna Luby síce zomrela na svojom majetku v Jasovej, ale podľa poslednej vôle bola pochovaná v Semerove. Veľkú časť svojich finančných prostriedkov venovala ako „fundáciu“ semerovskej farnosti. Organizácia do roku 1848 prosperovala, po zániku poddanstva už upadala a po roku 1850 zanikla, podľa Zaklukála kvôli „porevolučnej inflácii peňazí“. Strieborné a zlaté mince boli nahradené papierovými bankovkami (štátovky), ktorých hodnotu ale pospolitý ľud neuznal. Inventár družstva a jeho finančnú hotovosť v pokladnici si členovia rozdelili medzi sebou. Zvyšok nerozdelenej finančnej základiny vo výške

80 zlatých venovali tunajšej farnosti na opravu kostola a zvonice. Podľa Mravíka je zrejme, že Samo Jurkovič dobre poznal toto družstvo a jeho stanovy využil pri založení podobného družstva v Sobotišti. Bohužiaľ v súčasnosti je tento zápis o tunajšom družstve na neznámom mieste.

V roku 1932 z iniciatívy miestneho farára Jozefa Garaja a učiteľov Štefana Pápeša a Štefana Ujčeka obec od Viktora Schnábela odkúpila starý kaštieľ, ktorý bol prestavaný pre potreby tunajšieho zakladajúceho sa *Potravného družstva*. Bolo to v podstate pokračovanie Zaklukálovho Cambium Compossessorum. Samozrejme, družstvo vstúpilo do zväzku Spotrebného a úverového družstva Hanza so sídlom v Galante. V roku 1933 bol základ družstva založený z podielov miestnych občanov a kaštieľ slúžil jeho potrebám (obchod, kultúrna sála, sídlo družstva). Organizácia pomáhala sem prišlým slovenským kolonistom pri splácaní skupovanej rozparcelovanej pôdy. Družstvo ale pomáhalo aj tunajšiemu obyvateľstvu v časoch hospodárskej krízy a tiež bolo dôležitou inštitúciou rozvoja obce. Členom vedenia družstva a jeho pokladníkom bol statkár Viktor Bórik. Organizácia tu v roku 1938 mala 160 členov, teda sa jej darilo. Oznamy sa uverejňovali v časopise „Hanza Szövetkezeti Újság”. V roku 1939 bolo družstvo včlenené do Spotrebného

a úverového družstva HANGYA so sídlom v Budapešti a jeho predsedom sa stal Július Petrich, dozornú radu tvorili Jozef Belický a Mikuláš Trocha. 17. decembra 1939 bolo Potravné družstvo reorganizované a prijalo názov „Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet Komáromszemere”. Ustanovilo sa na 6 základných princípoch,

ktoré uvádzame v doslovnom znení: „A) Pestovať život družstevný poučovaním o zariadeniach, ktoré sú prospešné hospodárstvu, roľníctvu a robotníctvu a slúžil k ich hmotnému i mravnému povzneseniu. B) Kupovať tovar každého druhu, menovite všetky články, ktoré sú potrebné pre hospodárstvo a domácnosť, ďalej sa zaoberá odpredajom liehových nápojov v uzavretých lahvách v malom a to všetko v otvorenom obchode výlučne len pre členov. C) Prevádzkať povolené výčapy a hostinské živnosti, trafiky a predaj

poštových cenín, známok, kolkov a zmeniek pre členov a nečlenov. D) Odoberať od členov ich produkty k ďalšiemu speňaženiu. E) Prevádzkať a udržiavať výhradne pre členov také zariadenia, ktoré slúžia výlučne na prospech členov (triery, šro-

tovníky, pečenie chleba a pod.). F) Tvorit a spravovať úspory z tovarového nákupu členov a tieto pre členov v tovare vracať." Každý člen ručil za záväzky družstva okrem upísaných podielov ešte ich päťnásobnou výškou. Členský podiel činil 7 pengő. Správa pozostávala najmenej z troch a najviac z piatich členov, ktorí boli valným zhromaždením volení na tri roky. Úradné spisy podpisoval predseda družstva, podpredseda a jeden člen, prípadne dvaja členovia správy. V tom čase sa už oznamy uverejňovali v časopise „Budapesti Közlöny” (Budapeštiansky obzor). V roku 1941 členovia správnej rady boli Štefan Kalužák, Anton Turányi, Pavol Szabó, a Martin Hatala, ktorého vystriedal František Énekes. V roku 1943 vedenie družstva tvorili Štefan Kalužák a Jozef Martoník, dozornú radu Ján Vetter a Jozef Fiala. Je potrebné podotknúť, že všetky dokumenty týkajúce sa družstva do roku 1945 boli následkom vojnových udalostí zničené,

a tak o predchádzajúcich udalostiach sa dozvedáme sprostredkované z dokumentu zo dňa 28. septembra 1948. Družstvo sa od mája 1945 dostalo pod národnú správu, správcom bol Štefan Kalužák. 25. februára 1947 bol obnovený zápis vo firmnom registri. Na valnom zhromaždení dňa 23. novembra 1947 sa 89 členov a 113 podielnikov uznieslo o vystúpení zo zväzku Hanza tovarovej centrály v Galante, prístupenie za člena NUPODu (Nákupná ústredňa potravných družstiev) v Bratislave, prijali sa noví členovia, volili sa členovia správy a dozorného výboru. Členmi správy sa stali Štefan Ujček, Štefan Holeša, Jozef Belický, Ondrej Ujvári a Pavol Haládik. Členmi dozorného výboru sa stali Pavol Szabó, Martin Ďurkovský, Ján Mokráš, Martin Hatala, Pavol Baláž a Ladislav Balogh. Neskôr bolo vykonaných viacero revízií, zo dňa 11. júla 1948 sa dozvedáme, že družstvo viedla päťčlenná správa a šesťčlenný dozorný výbor. Organizácia mala 182 členov s 253 podielmi á 50.-Kčs. Nakoľko sa v evidencii a účtovníctve našli vážne nedostatky, bolo vedenie družstva odvolané a zvolené nové. Členovia správy boli Štefan Kalužák, Jozef Krupa, Ján Szabó, Štefan Klimák a Jozef Bohoš. Členovia dozorného výboru boli František Baláž, František Kečkéš, Anton Rosenberg, Michal Stolár, Ján Bórik a Pavol Šátek. Dňa 28. septembra 1948 boli stanovy doplnené o bod - G) Činnosť pod bodom B) uvedenú v prípade potreby môže prevádzať i s nečlenmi v rámci obmedzenia podľa § 4. vládneho nariadenia 116/35 Sb.z. a n. Dňa 3. septembra bolo družstvo včlenené (oficiálne to vraj bola fúzia) do Jednoty s. d. Nové Zámky. Majetky pôvodného družstva sú dodnes vlastníctvom jeho pretransformovaného nástupcu.

V obci v rokoch 1939-1945 fungovala miestna organizácia *Úverového družstva FUTURA* so sídlom v Budapešti, ktorého predsedom bol zemepán Koloman Janekovich (de Jeszenicze). Jeho sídlo tiež bolo v kaštieli Potravného družstva.

SÍDLO MOCNÉHO STREDOVEKÉHO RODU SZEMERE

Kapitola je doplnením skutočností, ktoré starosta uviedol v „Predslove“ zo vzácnej knihy **„Les Szemere descendants du conquérant Huba...“** v preklade **„Szemerovci - potomkovia dobyvateľa HUBU, jedného zo zakladateľov Uhorska v r. 889“** od autora Gasparda A. Zarándyho.

Erby rodu Szemere

Hrdo môžeme povedať, že rod SZEMEROVCOV zdokumentovaný v citovanej knihe dáva na známosť, že Semerovo bolo v čase dobyvačných vojen v rokoch 884 - 900 osídlené Slovanmi. Pevnosť „Hradisko - Váraš - Zemera, v Hornom Uhorsku dobyl bojovník Huba, jeden zo siedmich zakladateľov Uhorska, odtiaľto organizoval nájazdy a dobyl Nitru.

Kolískou rodu Szemere (Scemura, Scemere, Zemere) bol ľavý breh rieky Žitava, **obec Semerovo** (maďarské meno obce bolo Szemere). V okolí stála obec Hoba - Váraš, ktorá podľa diela kronikára Anonyma „Gesta Hungarorum“ z 13. storočia zachováva pamiatku jedného z vojvodcov z čias Zábora vlasti. Hobu (či Hubu) Árpád ustanovil za nitrianskeho špána a daroval mu zem od vŕd Žitavy až po les „Törzsök“ (pravdepodobne v okolí mesta Vrable). Ale rod neprevzal meno od Hobu, ale sa volal Szemere. Pravdepodobne sa nezmýlime, keď tvrdíme, že sa nejedná o Szemereho, ktorý okolo roku 1175 bol šintavským hradným pánom. Listiny nám nezačovali súvislejšie údaje o rode. Ale je isté, že ich pôvodné sídlo bolo na vrchu Váraš s panským kostolíkom, ktorý zanikol za tatárskeho vpádu v rokoch 1241–1242.

Slovanský pôvod mena Zemera alebo Szemera je zrejmý. Jestvujú dva výklady pôvodu mena: 1. odvodené od číslovky sedem 2. pochádza z podst. mena semeno.

Rodina Szemerovcov žila v Hornom Uhorsku, ktoré bolo v období dobyvateľských vojen osídlené Slovanmi.

Huba bol jedným zo 7 vojvodov - dobyvateľov, od neho pochádza rod Szemera. V Anonymovej kronike z obdobia Belu IV. sa uvádza, že pod vedením Árpáda, ktorý zjednotil všetkých sedem kmeňov, (vodcami kmeňov boli Elöd, Kund, Ond. Tas, Huba, Töhötöm a Árpád - vodcovia kmeňov si prisahali pokrvné bratstvo - čo sa dodnes považuje za prvý maďarský zákon), prišli od Dnestra do Karpatskej kotliny, podrobili si Slovanov a dobyli ich územie od Karpát a Moravy po Dunaj, Sávu a Jadran až k Alpám a na východe po Moldavu. 7 rokov bojovali o novú zem, kde

sa usídlili. Zo začiatku mali menšie izolované usadlosti, chovali dobytok, ovce, kozy.

V čase Arpádovcov ešte nejestvovali priezviská, používali sa len krstné mená, ktoré sa dedili z pokolenia na pokolenie. Neskôr na rozlíšenie rodov sa začali tvoriť a používať priezviská, zvyčajne podľa sídla. Tak sa neskôr rod Hubu stal rodom Szemerovských.

Huba dobyl územie medzi Ipľom, Hronom, Žitavou, Nitrou a Váhom. Dobyvatelia sa zo začiatku nestretali s odporom Slovanov, neskôr si ich podporili a urobili z nich svojich sluhov (zrejme z vďaky za pohostinnosť a milé prijatie - pozn. E.G.!!!)

Szemerovskí sa usadili v Komárňanskej župe, v okrese Udvard, neskôr ich potomkovia žili v Novohrade, v Honte, Zemplíne, v Above, v Šoproni, v Győri a inde. Najstaršia a najvýznamnejšia vetva žila medzi Žitavou a Váhom.

Arpád menoval Hubu nitrianskym vojvodom a daroval mu zem medzi Žitavou, Váhom až po Nitru. Hubovci sa usadili na brehu rieky Žitava. Neskôr vlastnili aj časť medzi Tisou a Hornádom.

Je dokázané, že v r. 1263 vlastnili obec Szemera, v 1281 obec Guta, Kört a Lót. (v 13. stor. rod Lóty, Čúzy a Kürty - pochádzajú tiež z rodu Szemerovci z Lótu boli prví, ktorí opustili meno S. a nazvali sa Lótyovcami).

Szemerovci žili v tomto kraji ešte v r. 1495, pretože sa v tomto roku istý Bartolomej oženil s Helenou Szemera, ktorá mu do vena priniesla obce Szemera, Kamoča, Köved a Nyárad.

Pred r. 1526 (pred bitkou pri Moháči) patrili Szemerovcom v Kom. župe tieto osady:

Buzád, Csehi, Csúz, Für, Guta, Huba, Jászfalu, Kakar, Kamocsa, Káva, Kiskolta, Kolta, Komlós, Kopankút, Köved, Kürt, Nyárad, Petend, Pilis, Szemera, Szék, Udvard.

Tieto miesta boli najstaršími sídlami Szemerovcov. Osady dostali S. do daru od Belu VI. Z tohto rodu neskôr pochádzali Csúzyovci, Kürtiovci, Udvardyovci, Nyáradiovci..., všetci však pochádzali z rodu Szemera.

V r. 1495 vymreli po meči Hubovci - Szemerovci, v 16. stor. Csúzyovci, pred r. 1600 Lótyovci, zostali

len Szemerovci v Above a na Zemplíne. Títo majú dodnes potomkov.

Veľa listín a dokumentov, ktoré sa týkali rodu S., zhoreli pri požiari katedrály a knižnice vo Veszpréme v r. 1276 a tiež pri požiari na hrade Čičava r. 1528.

Szemerovci patrili 3 stáročia k protestantom, z generácie na generáciu sa dedila rodinná szemerovská biblia, majstrovské dielo dokončené a vydané v r. 1661 v Ko-

ložvári (Cluj). Dodnes je zachovalá, zažltnuté a obchytné listy sú svedectvom, že si jej majitelia v nej často listovali. Veľkú umeleckú hodnotu jej dodáva obal, ktorý je majstrovským dielom z kože čerešňovej farby, zdobený striebrom. Posledným vlastníkom biblie bol Ladislav Szemerovský, ktorý žil v 17. stor. v Košiciach a bojoval pod Rákócziho zástavou. Biblia zostala v dome S., ktorý neskôr patrila Károlyovcom a Barkóczyovcom. V 17. stor. pri konfiškácii majetku ju zachránili ako najcennejší poklad. Bol to symbol rodiny. (nedozvedela som sa, kde je dnes - pozn. E.G.)

Najznámejšie osobnosti rodu Huba a Szemera.

Huba dobyvateľ, Mudrc Semere (okolo r. 896), Štefan Szemere, bojovník v čase 7-ročnej vojny, Pavol Szemere, husár, ofícier kavalérie počas poľského povstania proti Rusku, Kristína Semerovská publikovala poéziu pod pseudonymom Vilma Képlaky, Pavol Szemere, jej manžel, tiež básnik, ktorý sa zaoberal aj reformou maďarčiny, Ladislav Sz., generál v rakúskej kavalérii, Michal Sz. žil na kráľovskom dvore v Poľsku ako chrabrý vojak, Bartolomej Sz., štátnik a minister, Attila, jeho syn, poslanec a český básnik, Kliment Sz., priateľ a dôverník kráľa Mateja, veliteľ na Vyšehrade, hrdinsky padol v bitke pri Moháči, Michal Sz., syn Leustacha, bol vychovaný na kráľovskom dvore Belu VI., bol jeho priateľom a dôverníkom, pri bitke pri Sajó okolo r. 1255 bol smrteľne zranený tatarským šípom, na pamiatku tejto udalosti vytvorili druhý rodinný erb (armáles), Mikuláš Sz., nar. 1855, hrdý príslušník maď. národa, presvedčený, že „našu vlasť, ktorú sme si kedysi vybojovali so zbraňou v ruke, musíme aj so zbraňou v ruke brániť a chrániť. Zorganizoval preto v Uhorsku pre mladých Maďarov streľbu na terč, v Pešti organizoval medzinárodné preteky v streľbe, venoval obrovské sumy peňazí na výstavbu štadiónov a škols. zariadení v Pešti. Mal jediný cieľ: aby jeho rasa a jeho národ rozkvitali... (a kvitnú dodnes! - pozn. E.G.)

Všetci Szemerovci, či už spisovatelia, vojaci, štátnici boli hrdinovia a uhorskí vlastenci, bojovali a zomierali za práva svojho národa.

ERBY. Szemerovci používali v stredoveku dva symboly (erby, pečate, armálesy)

1. podoba dobyvateľa. 2. noha prepichnutá šípom (na pamiatku Michala - viď vyššie). Tieto symboly rodiny Szemerovcov figurujú na šper-

Vzácná Biblia rodu Szemere

koch, sochách, iných rodinných umeleckých pamiatkach. Niekedy sú tieto symboly podopreté orlom, zástavou, alebo ich podopiera postava ženy.

Postava Hubu dobyvateľa na koni je napr. na bronzovej pečati z r. 1400, podobne aj na zlatom pečatnom prsteni zo 14. stor. z obdobia Anjouovcov, ktorí vládli v Uhorsku od r. 1310-1382. To sú 2 najstaršie pečate s podobižňou Hubu dobyvateľa.

Bartolomej Szemera zomrel v exile v Paríži v r. 1869, svojim mladým synom s odkazom: „nezabudnite, že váš predok Huba bol jeden z najvýznamnejších bojovníkov za svoju vlasť... Kde odpočíva? Nikto nevie, ale nie je to dôležité, pretože vlasť - Uhorsko, za ktoré bojoval, jestvuje a prosperuje... Čujte, čo vám chce povedať mojimi ústami, čo si máte pod kožu krvou zapísať: ... ctite si svoju vlasť...”

V prílohe knihy sú niektoré umelecké diela a fotografie z rod. zbierok rodiny Semerovských. Z iných prameňov sa dozvedáme o rode Szemere nasledovné:

Peter, Martin, Sena II., Tomáš III. a Godus pred rokom 1247 namiesto osady Tomášovce pri Lučenci dostali Strháre pri Modrom Kameni. Tie roku 1247 s výnimkou desiatku v rukách Pázmána predali Alexandrovi I. a Lestákovi (príležitostne aj Saulovi). Pázmán s touto transakciou súhlasil. Alexander a Lesták podľa popluží získaných v Strhároch sa ich ešte toho roku zbavili, ležali totiž veľmi ďaleko od pôvodných rodových majetkov. Dali ich kráľovi a zaň dostali Köved (ležal v chotári obce Guta /dnes Kolárovo/) patriaci hradu Bana v severnej časti Komárňanskej župy. Kráľ im dokonca zaplatil ešte 60 mariek. Po získaní majetku Köved členovia rodu Szemere sa ešte vždy neobjavovali v Komárňanskej župe. Alexander I. okolo roku 1247 býval v Lóte (Lovce), pôvodne v Komárňanskej župe, potom v Tekovskej župe. Lesták zas býval v osade Szemere (Semerovo).

Obaja svedčili v prospech Koppána Balyána vo veci štyroch kavianskych (Kava je dnes samotou) libertínov. V roku 1281 Bartolomej ako bezdetný človek sa snažil plniť dobročinné účely, keďže najbližší brat Ivánka II. s tým súhlasil, gutiansky majetok spolu s dvoma rybníkmi daroval ostrihomskému arcibiskupovi.

Išpán I. Szemere roku 1290 býval v Čúzi a bol sudcom medzi zaťom Pétrom Kálászym a jeho švagrinou. Za dva roky sa kvôli kusu pôvodného rodového majetku rozhýbali temer všetci členovia rodu. Nakoľko Šalamún nemal syna-dediča, jeho majetok prešiel na synov Öszénya. Ale tí museli vyplatiť veno Šalamúnovej vdove a jej dcére dcérsku štvrtinu. Preto dali vdove a jej dcére časť starých rodových majetkov v Kürte (dnes Strekov). Proti tomu protestovali Gregor (syn Szemereho I.), synovia Alexandra I., Izdemér (syn Lestákov) a Ivan (Dionýzov syn), lebo nechceli medzi seba vziať cudzieho. Vysúdili, že synovia Öszénya pred vicepalatínom museli toto obdarovanie stiahnuť a vdovu s dcérou vydostiť kusom kúpeného kúrtského majetku, nie vklineného medzi starými rodovými majetkami.

Árpádov vnuk, syn Benedikta, Tomáš IV. pred rokom 1339 zomrel tiež bez dediča, ako predtým Šalamún v roku 1339. Jeho majetok v Lóte (pravdepodobne totožný s Alexandrovým, ktorý sa spomína v roku 1247) prešiel na Alexandrových synov, Mikuláša II. (začal užívať priezvisko de Csúz /Csúzy/), Jakuba I., Szemereho a Beňadika II. Tento potom dali Bedesovi Kövedimu výmenou za časť zeme Nyék, dnes v chotári obce Čechy, alebo Nyék (dnes Jasová) ležiacom v susedstve Čúzu. Poplužia Lótu, ktoré sa dostali do cudzích rúk (hoci podľa jeho manželky patriacich rodu Szemere). Dionýzov syn Ivan, svokor Bedesa Kövediho ho získal späť za tých 16 mariek, ktoré požičal zaťovi v núdzi. Tieto potom ostrihomská svätá stolica prisúdila Jakubovi II. (Deziderov príbuzný) za veno a dcérsku štvrtinu. Ale Dezider, odvolávajúc sa na zákony rodu, tento majetok za 16 mariek získal pre seba. Veľká bola nevôľa Ivanových synov Dezidera, Alexandra II., Andreja, Jána II. a Tomáša IV., napriek tomu Valentín Lóthy, Martonosov syn, žiadal, aby jeho, podobne ako všetky lótske, tajdské (Tothd), kúrtské a szemerské majetky v rukách Ivanových synov, boli vydané na nové triedne delenie. Až keď sa konal súboj, zmierliví ľudia ich pomerili. Ivanovi synovia by sa ukludnili, keby Valentín Lóthy, stojac na zemi pod holým Božím nebom, nebol by prisahal, že od toho úplne blízkeho príbuzného Ivanovho syna za všetkých piatich majetkov mu náleží nie tretina, ale polovica. Ak odovzdajú polovicu, tak potom si môže polovicu nákupnej ceny lótskeho majetku prisvojiť. Nuž takéto to boli časy. Hádky o majetok boli veľmi časté. Ako je to zrejme z horeuvedených riadkov, pôvodné majetky rodu Szemere - Kürt, Nyék (dnes Jasová), Čúz, Szemere, Tajd, Hoba a Lót ležali vedľa seba a tvorili celistvý majetok s temer súvislými dedinami.

ZEMIANSKE MAJETKY A ICH SÍDLA

Semerovo bolo kedysi typickou zemianskou obcou, kde si zemanovia stavali svoje sídla. Treba poznamenať, že v okolí podobnú históriu majú obce Dubník, Jasová a čiastočne Kolta. Najdôležitejším je rod Csúzy, ktorý históriu Semerova rozhodujúcim spôsobom ovplyvňoval dlhé stáročia.

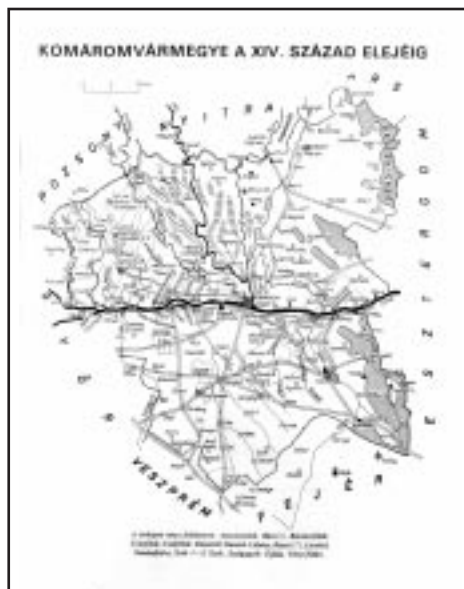
Predkom rodu *Csúzyovcov* (de Csúz) bol vyššie spomenutý Alexander I., spomínaný v roku 1247. Od neho je rodokmeň rodu až do dnešných dní nepretržitý.

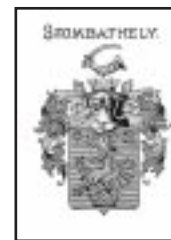
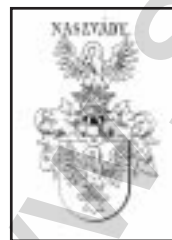
Magister Benedikt, székesfehérvársky kanonik, ako to dosvedčuje listina, pomáhal kráľovi Ladislavovi do slávnostného šatu, preto v roku 1277 spolu s bratom magistrom Pavlom dostal obec Čúz v Komárňanskej župe. Priezvisko Csúzy (de Csúz) ako prví začali od roku 1292 užívať v obci Lót (v tom čase ešte v Komárňanskej župe) žijúci Alexandrovi synovia Mikuláš, Szemere, Jakub, Beňadik a Pavol. Ján bol v roku 1327 vodcom uhorskej armády proti Benátčanom. V roku 1416 si v obci, pri pôvodne zaniknutej osade pod kostolom, dal Mikuláš Csúzy postaviť menšiu *gotickú kúriu*. Jeho dcéra Dorota sa vydala za Barlu Bossányiho, a preto sa v obci neusadila. Ďalšie osudy stavby nie sú známe, v najlepšom prípade mohla slúžiť ako dočasné sídlo a za tureckých vojen v 2. polovici 16. storočia spolu s obcou zanikla. 15. augusta 1539 Ján Csúzy a dcéry jeho zosnulého brata Melichara dostali od kráľa Ferdinanda I. novú donáciu na Čúz, Komoču, Kesi a Jasovú. V polovici 16. storočia rod vymrel po meči, ale Melicharove dcéry Žofia a Anna sa vydali za Andreja a Tomáša Szentmihályovcov. Druhý menovaný prevzal priezvisko Csúzy a začal užívať predikát de Csúz et Pusztaszentmihály. Jeho potomkovia boli zakladateľmi ďalšieho rozkvetu rodu Csúzyovcov, ktorá v Semerove trvalé sídlo už nemala.

Neskôr obec vlastnilo množstvo *zemanov*, ktorí boli bližší či vzdialenejší príbuzní Csúzyovcov (spomínáme ich v kapitole Z dejín obce). Napríklad v roku 1673 pred župou kvôli istému sporu sa hlásili títo semerovskí zemanovia: Andrej Bábo, Andrej Barócz a Ján Barócz. Tieto mená sa už z obce dávno vytratilí a nepoznáme výzor ich kúrií a ani miesto, kde stáli.

V severozápadnom rohu námestia dodnes stojí *kaštieľ*, pôvodne menšia rano-baroková kúria baróna Františka Szluha (de Iklad) (1669–1729), jedného z najvýznamnejších osobností politického života Komárňanskej župy. Manželstvom s Júliou Konkoly Thege v roku 1707 získal majetky v Komárňanskej župe. Szluha bol v rokoch 1719–1723 komárňanským podžupanom, palatínov súdiaci, kancelársky radca, kráľov človek, ktorý panovníka presvedčil, aby prijal nástupnícky poriadok Pragmatica Sanctio. Poriadok deklarujúci nedeliteľnosť vlády nad všetkými krajinami habsburskej monarchie a súčasne upravujúci nástupníctvo na trón za istých okolností s možnosťou aj ženského potomka bol prijatý 19. apríla 1713. Szluha v roku 1726 získal titul baróna a v roku 1728 predikát de Iklad. Bol podporovateľom umenia, hlavne vydávania kníh. Jeho hlavné sídlo v Komárňanskej župe bolo v Starej Ďali (dnes Hurbanovo). V Semerove a Jasovej získal majetok v roku 1715 kúpou od baróna Amadeho s jedným poddaným v oboch obciach a k nemu patriacimi lesmi vo Fajkürte (dnes Dedinka) a Kolte. Dosídľoval svoje získané majetky, a preto bolo potrebné stavať si malé kúrie na dočasný pobyt. Podľa dlhého závetu z 13. februára 1723 spísaného v Prešpurku (dnes Bratislava) majetky patriace ku kúriálnemu domu v Čúzi, v Semerove a Jasovej, ktoré získal

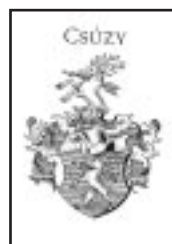

kúpou od pána Amadeho odkázal synovi „Ďuričkovi“. V Semerove to bolo 200 jutár zeme a jeden poddaný. Tento majetok sa rozkladal v chotároch obcí Semerovo, Jasová, Dubník, Kolta a Dedinka. Po smrti baróna Szluhu majetok z poverenia vdovy Júlie Konkoly Thege (?–1752) spravoval provizor. Vdova sa neskôr vydala za Ladislava Huszára. Barón Juraj Szluha (1716–1774) nakoľko bol vojakom, v Starej Ďali, sídle majetku, sa nezdržoval, preto v roku 1748 ho za 56.000 forintov predal švagrovi barónovi Ignácovi Babocsaymu (de Nagyszarva), ktorého manželkou bola Eleonóra Szluha (1717–1741). Majetky spravoval jeho bratranec Jozef Herkál, ktorého v tejto funkcii v roku 1766 vystriedal Michal Boncz. Veľkostatok zdedil Ignácov syn, barón Pavol Babocsay (1739–1796), generál, skutočný tajný radca

vnútra, v roku 1743 získal titul grófa, od roku 1768 poručík a nakoniec plukovník jazdectva Neundorff, ktorým táto línia rodu vymrela po meči. Kúria bola využívaná iba občasne. Preto stavbu si prenajal či kúpil Gašpar Csúzy (1737–1773), ktorý sa v roku 1767 spomína ako tunajší zemepán. V rokoch 1751–1770 bol komárňanským podžupanom. Jeho manželkou bola Júlia Daróczy. Nakoľko ich syn Jozef Csúzy s manželkou Júliou Rosty sa usadil v meste Pápa (dnes Maďarsko), kúriu získal švagor Karol Halassy (de Dévabánya) (1776–1839), ktorého manželkou bola Antónia Borbála Csúzy (1790–1828). Karol H. bol hevešským

podžupanom a na začiatku 19. storočia stavbu dobudoval a prestaval v klasicistickom slohu. Tak vznikla prízemná stavba na pôdoryse s tvarom U stavaná na svahu, preto zadná fasáda stredného krídla je poschodová. Okolo kaštieľa založil pekný anglický park. Kaštieľ zdedil jeho syn Eduard Halassy (1811–1901), v rokoch 1838–1840 bol slúžnym okresu Udvard (dnes Dvory nad Žitavou), v rokoch 1841–1845 hlavným slúžnym, v roku 1847 druhý komárňanský podžupan, potom v roku 1848 prvý podžupan a vyslanec na krajinskom sneme. 15. septembra 1848 ministerský predseda gróf Lajos Batthyány ho vymenoval za domobraneckého a náborového vládneho komisára. 16. januára 1849 podľahol rakúskej vrchnosti a odišiel hospodáriť na rodové majetky. Manželstvo tohto kontroverzného človeka s Cecíliou Jankovich bolo bezdetné, a preto sa rozpadlo. Milostným pomerom so švagrinou budil pohoršenie. Ale to už dávno v Semerove nebýval. V kaštieli s 9 izbami, 2 komorami a 2 kuchyňami bývali príbuzní Sebestyénovci (de Nemeskürth). Ignác Sebestyén (11. máj 1804–2. október 1866) s manželkou Annou Horváth (6. júl 1825–3. október 1866) sa stali obeťami tunajšej morovej epidémie. Ich syn Imrich Konrád Sebestyén (1851–1. apríl 1858) je pochovaný pri rodičoch. V roku 1869 je tu zapísaný Gejza Sebestyén (1841–?) s manželkou Sidóniou (1846–?) a matkou Johannou (1814–?). Po roku 1880 kaštieľ získal gróf Lichtenberg, potom Jozef Emanuel (1829–1910), ktorý sa maďarskej revolúcie 1848/49 zúčastnil ako plukovník. Po potlačení revolúcie bol zaradený do armády, ale ako invalida ho v roku 1851 z nej prepustili. Hospodáril na vlastnom majetku, v roku 1872 sa stal sudcom sedrie okresu Pribeta, ale sídlo okresu preložil do Starej Ďale. Preto tunajší majetok dal do nájmu Šimonovi Schwitzerovi. V roku 1901 kaštieľ s majetkom kúpil gróf Fridrich Zichy (/1860–1924/, manželka Mariette Széchényi), ale v roku 1909 ho predal Adolfovi Engelovi. Ten v roku 1913 majetok odpredal statkárovi N. Neuburgerovi, ale už v roku 1914 je vlastníkom

veľkostatku a kaštieľa Alfréd Schnábel. Ale ten za veľkej hospodárskej krízy zbankrotoval, a preto bol nútený v roku 1932 kaštieľ predať tunajšiemu Spotrebnému družstvu. Po roku 1948 majetky družstva prevzala Jednota s. d., a tá necitlivými úpravami medzi rokmi 1964–1982 celkom zničila pôvodný výzor

stavby (odstránené nárožné bosáže, okenné šambrány, lizény, frontóny). Bola zničená aj časť neskorobarokových pruských klenieb so štukovou ornamentikou. Obchodným a pohostinským účelom stavba slúži dodnes, ale jej stav nie je najlepší. V roku 1951 bolo v kaštieli istý čas zriadené kino. V podstate zanikol aj okrasný park.

Ako príbuzná Csúzyovcov, aj v Semerove vlastnila isté majetkové diely rodina Bogayovcov (de Várkony et Nagymád). Ich príbuznými bola rodina Rososovcov pochádzajúca z Veszprémskej župy, ktorá aj tu získala isté majetky. Ignác R. bol manželom Magdalény Bogay. Na druhej strane cesty oproti Zichyho kaštiela stála *klasicistická kúria*, ktorú na začiatku 19. storočia dal postaviť Štedan Rosos (de Szentkirályszabadalja). Jeho manželkou bola Žofia Késmárky. Bolo to ich občasné sídlo, kde sa zdržiavali hlavne v letných mesiacoch. Kúria bola prízemná budova na pôdoryse s tvarom L. Priečelie členili lizénové rámy a okná v šambránach s na-

dokennou a podokennou rímsoú. Vstup do budovy bol cez priebežnú zamurovanú chodbu v dvorovej časti. V miestnostiach boli rovné stropy. Okolo bol založený menší okrasný park, ktorý sa tiahol temer pod vrch Váraš. Kúriu neskôr zdedil ich syn Eduard R. (1812–1. júl 1886), ktorého manželkou bola Mária Kovács (1820–1890). Manželia sa tu usadili a hospodárili. Obaja sú pochovaní v miestnom cintoríne. Spolu s nimi tu býval Ján Rosos (1787–1856). V rokoch 1865–1868 sa o údržbu kostola najviac starala rodina Rososovcov, za čo od novozámockého kanonika (neskôr ostrihomského arcibiskupa) Jána Simora dostala apoštolské požehnanie. Podľa súpisu z roku 1869 v kúrii bolo 5 izieb, 1 predizba a 2 kuchyne. Kúriu zdedila ich dcéra Gizela R. (1860–1900), vydatá za Jozefa Bartoseka (1852–1901). Po ich smrti dedičia kúriu dali do nájmu Adolfovi Engelovi. Od neho v roku 1910 budovu a majetok odkúpil statkár Fridrich Schubert, ktorý tu pobýval iba v letných mesiacoch. Budovu v roku 1928 kúpila tunajšia rímskokatolícka farnosť a v nej zriadila farský úrad. Po dostavbe novej farskej budovy v rokoch 1968–1976 bola kúria zbúraná, na jej mieste stoja bytovky poľnohospodárskeho družstva.

Oproti zvonice stála stará *kúria* obdĺžnikového pôdorysu, ktorú okolo roku 1780 dal postaviť (zrejme na mieste staršej budovy) Gašpar Farkas (de Nagyjóka) (1739–1811), cisársko-kráľovský husársky kapitán s manželkou Angelikou Ambro (de Adamóc) (1757–19. apríl 1834). Tu bývala aj Katarína Hunyady (de Kiskrs-tyene), rod. Farkas (de Nagyjóka) (?–17. august 1822). Alexius Hunyady v obci majetky vlastnil už v roku 1780, ale býval v Dubníku. Kúriu neskôr získal, Gabriel Luby (1785–30. november 1850) s manželkou Annou Kecskeméthy, ktorej náhrobok sa nezachoval. Manželia väčšinou pobývali v obci Jasová. V roku 1869 v dome s tromi obytnými miestnosťami, jednou kuchyňou a jednou komorou býval Alojz Novohradský (1829 Jelenec–?), obvodný notár s manželkou Máriou Bukovinskou (1837 Kolta–?). Nepotrebnú stavbu dedičia predali židovskej náboženskej obci, ktorá časť kúrie zbúrala a zvyšok prestavala na synagógu. Nakoľko v roku 1944 táto komunita zanikla (nyilaši ich odviekli do koncentračných táborov), po roku 1945 bola opustená stavba predaná a rodina Baloghovcov na jej mieste si postavila rodinný dom.

Jedna z línií rodiny Jankovichovcov (de Jeszenice) od roku 1729 bývala vo Dvoroch nad Žitavou. Ale isté majetkové diely získala aj v Semerove. Tá sa sem presťahovala v polovici 19. storočia so Štefanom Jankovichom, ktorého manželkou bola Paulína Sággy. Mali dvoch synov Vojtecha a Aladára. V roku 1869 bola kúria, stav-

ba so 4 obytnými miestnosťami, 2 kuchyňami a 2 komorami neobývaná. Rodina si v obci dala postaviť *kúriu* na pôdoryse L so 4-osovým priečelím. Okná na priečelí mali oblé zakončenie, korunná rímsa bola riešená na spôsob oblúčkového vlysu, bola to už novšia secesná úprava okolo roku 1915. Priečelie ešte členili lizény. Ale Jankovichovci tu pobývali iba občas. Posledným členom rodiny bol Koloman Jankovich (1892, Nové Zámky–?), zemepán, od roku 1920 samostat-

ne hospodáril v Semerove, v roku 1939 prijal funkciu vedúceho Úverového družstva Futura. Jeho manželkou bola zemianka Anna Bittó (de Sárosfalva), s ktorou mal dcéru Andreu. V kúrii od roku 1939 bol obecný úrad a notariát. Koloman Jan-

kovich sa dosť exponoval v rokoch 1939–1944 a navyše patrili medzi zámožnejších občanov, preto sa v roku 1945 presídlil do Maďarska. Po roku 1945 bola v kúrii umiestnená pošta a od roku 1953 aj MNV. Nakoľko v rokoch 1958–1960 vedľa starého MNV bola postavená jeho nová budova (dnes Obecný úrad), v kúrii bola iba pošta. V roku 1964 bola stavba opravená, zbavená pôvodných architektonických detailov. V roku 1971 bola postavená nová budova pošty a prestavaný zvyšok kúrie obdĺžnikového pôdorysu bol predaný do súkromných rúk.

V obci od 2. polovice 18. storočia do konca 19. storočia žili aj ďalšie *zemianske rodiny*. V kanonickej vizitácii z roku 1780 ako tunajší zemepán sa spomína zeman Jozef Bajcsy, ďalší boli aj patrónmi kostola - Štefan Ernyey, Pavol Vörös, Jozef Végh a potomkovia Csúzyovcov - Jozef Bajcsy, Ján Ujváry, Ján Czeglányi a Samuel Zmeskál (sám bol evanjelikom, jeho manželka katolíčka a tak sa hlásili za katolíkov). V roku 1834 v súpise zemianskych parciel okresu Udvard (dnes Dvory nad Žitavou) je v Semerove zapísaný iba zeman Balogh. Katarína Balogh (1798–22. apríl 1888) je pochovaná v miestnom cintoríne. V roku 1848 boli zemepánmi zemianske rodiny Szombathely, Bajcsy, Balogh, Jármy a Barlanghy. Viacerí bývali v kúriách podobných honosnejšiemu gazdovskému domu, pôvodne obdĺžnikového pôdorysu, neskôr boli zväčša rozšírené na tvar L. Ale väčšina rodín v Semerove nebývala, skôr v okolitých obciach (Čechy, Dolný Ohaj, Dubník, Dvory nad Žitavou, Jasová, Kolta, Nové Zámky, Rúbaň a inde). Zemepánmi okolo r. 1860 tu boli Jozef Csillaghy, Ambróz Dely, Štefan Dióssy a Pavol Csúzy.

V miestnom cintoríne sú pochovaní *zeman* - vdova Michala Boncza, rod. Angelika Balogh (27. október 1770–20. jún 1833); manželka Jána Dombayho, Barbara Hegyi (?–9. september 1871), jej synovia Alojz (+ 1838), Karol (+ 1838), Ján Hegyi (1802–5. február 1852), manželka zemianka Barbara Jaross (1775–5. september 1831); Július Benkovics (de Setétsorfa) (1849–16. november 1854) a Viliam Horváth (de Kots) (1813–7. december 1840), zomrel po ročnom manželstve s Katarínou Domonkos. Zachovali sa tieto náhrobky, kedysi ich bolo určite viac. Nižšie od obecného úradu stála na dosť rozsiahlej parcele ešte jedna *kúria* na pôdoryse s tvarom L. Postavili a obývali ju niektorí členovia rodín, ktorí sú v cintoríne pochovaní. V roku 1869 v budove s dvomi obytnými miestnosťami, jednou kuchyňou a jednou komorou býval Martin Hajdany (1833 Csendespusta /Tekovská župa/–?), gazda a obecný prisažný a jeho manželka Ida Vizi. Neskôr kúriu z času na čas obývali Petrichovci. Rodina Petrichovcov (de Hanusfalva) pochádzala zo Spišskej župy a v Komárňanskej župe, v obci Dubník sa objavila v 1. polovici 19. storočia ako príbuzná Szigethyovcov. Alexander Petrich bol v roku 1861 komárňanským hlavným slúžnym s funkciou

sudcu. Zemepánmi boli aj v obci Kamocha. V miestnom cintoríne je pochovaný brat Júliusa Petricha, Viliam Petrich (1880–20. september 1905), študent. Potom parcela s kúriou prešla do rúk rodiny Holešovej a tá dala pôvodnú stavbu rozšíriť a prestavať. Ruiny ich domu boli odstránené v roku 2002.

Podľa *sčítania ľudu z r. 1869* ako zemianske boli napísané aj tieto rodi-

ny - č. 6, Jozef Hajdany (1830 Dolný Ohaj-?), poľesný, manželka Pavlína Vizi; č. 12 Mária Pachovszky (1832-?), zemepánka; č. 22, Koloman Horváthy (1844 Nové Zámky-?), stolár a nájomca; č. 30, Ján Bajcsy (1832 Branovo-?), stolár a gazda, manželka Eulália Vaskovics; č. 32, Fantišek Mozsáry (1834 Levica-?), hajný v lese komposesorátu, manželka Angyal Lencsés; č. 67, Ján Paulovics (1808 Branovo-?), gazda, manželka Mária Michalis; č. 81, Ladislav Horváth (1834 Kolta-?), nájomca, manželka Mária Hatala; č. 109 Jozef Benedikovics (1839 Boleráz-?), kantor-učiteľ; manželka Anna Bronch; č. 120, Samuel Prechovszky (1844 Ivanka pri Nitre-?), mlynár, manželka Cecilia Massányi.

Rodina Nagyovcov (de Ráckeve) pochádza z Peštianskej župy a v obci Kömlőd v Komárňanskej župe sa usadila okolo roku 1820. Komárňanský advokát Alexander Nagy (/1824–1887/, manželka Mária Gathy /1829–?/) po roku 1850 v miestnej časti Surovina dal postaviť *neskoroklasicistickú kúriu*. Bola to prízemná stavba na pôdoryse s tvarom U, ktorej priečelie členili lizény a okná v šambránach. Pri stavbe bol založený okrasný park. Kúria nebola Nagyovým trvalým sídlom, pobýval tu hlavne v letných mesiacoch. V budove bolo 6 izieb, 1 predizba, 1 komora a 1 kuchyňa. V roku 1869 tu bývala jeho manželka a viacerí príbuzní z rodiny Konkoly Thege (študent Zoltán /1855–?/, Štefan /1855–?/, Seréna /1859–?/, Viktor /1861–?/ a Emília /1876–?/). V roku 1887 kúriu zdedil Michal Nagy, člen župnej komisie. Jeho dcéru Helenu si za manželku vzal dr. Andrej Aranyossy (de Aranyoss), ktorý sa tu usadil a hospodáril. Po manželovej smrti hospodárstvo do roku 1945 viedla vdova. V roku 1949 majer s kúriou získalo miestne JRD, ktoré schátralú stavbu s celým komplexom budov po roku 1960 bez akejkoľvek dokumentácie zbúralo. Na jej mieste dnes stoja nové rodinné domy.

Dom (č. 338, 339, 340), miestne zvaný „*panský dom*“, dal na konci 19. storočia postaviť statkár Kuthy na rozsiahlej prázdnej parcele, zrejme patriacej ku kaštieľu. V roku 1924 budovu kúpili prisťahovalecké rodiny zo Žiliny (Tomašík, Ďurkovský, Katanák), ktorých členovia sa vrátili z Ameriky (tzv. Amerikáni), a teda boli finančne lepšie zabezpečené ako priemerné obyvateľstvo. Ich potomkovia bývajú v dome dodnes. Tento prízemný dom na pôdoryse s tvarom L a hladkým osemosovým priečelím po mnohých prestavbách je sčasti zbavený svojho pôvodného výzoru a dosť sa podobá tunajším ľudovým domom. Podstienie vo dvore podopierajú drevené trámy. Vo dvore domu sa nachádza malá sýpka z konca 19. storočia.

Za potokom pri ceste na Jasovú (v miestnej časti Párkán) sa nachádza *kúria* č. 365, ktorú po roku 1925 dal postaviť Július Petrich (1898, Semerovo-?). Ten po šiestich rokoch strednej školy išiel pracovať ako zapisovateľ hospodárstva v Baračke (dnes Bardoňovo). V roku 1916 narukoval a bojoval na rumunskom fronte. Tu sa zranil, z vojenskej služby bol uvoľnený v hodnosti desiatnika a domov sa vrátil ako 75% invalid. Bol vyznamenaný viacerými medailami. Niekoľko rokov pracoval v rôznych povolaniach vo Francúzsku a Belgicku. Po návrate domov sa zaoberal včelárstvom. Od roku 1933 bol predsedom Potravného družstva, od roku 1938 starostom obce. Kúriu si dal postaviť v tom čase v málo zastavanej časti obce. Kúria je prízemná obdĺžniková budova s jednoosovým priečelím a dvoma obytnými miestnosťami. Časť dvorovej fasády je otvorená krátkou pilierovou chodbou. Nakoľko Július Petrich stál na čele obce v rokoch 1939–1945, roku 1947 bol presťahovaný do Maďarska a dom získala rodina Házi-Hertík. Tak sa skončil svet zemanov v Semerove.

ZANIKNUTÉ DVORY A MAJERE

V chotári obce po roku 1850 bolo postavených viacero hospodárskych dvorov a majerov, ktoré umožňovali intenzívnejšie využívať okolitú pôdu.

V obci stál dobre vybavený *majer Buchingerovcov*. V roku 1897 v ňom pracovalo 5 čeladníkov /ďalej č./ - zo zariadenia v nej bola sejačka /ďalej s./, 1 riečica /ďalej rč./, 4 pluhy /ďalej pl./, 1 rezačka na sečku /r. s./, 4 brány /ďalej b./, 3 valce /ďalej vl./, 5 ťažných vozov /ďalej ť. v./, 16 ks hovädzieho dobytku /ďalej h. d./, 6 koňov /ďalej k./.

Majer zanikol po roku 1944, keď rodina bola odvečená do koncentračného tábora. V obci bol *majer*, ktorý postavila už rodina *Sebestyénovcov*. Neskôr sa jeho majitelia menili tak ako pri kaštieli (Lichtenberg, Emánuel, Schwitzer, Zichy, Engel, Neuburg, Schnábel) a do roku 1945 Róbert Haás. V roku 1897 jeho vybavenie bolo - 2 s., 2 rč., 10 pl., 1 r. s., 6 b., 4 vl., 7 ť. v., 28 h. d., 4 k. Malá, dnes polobúraná sýpka z konca 19. storočia bola súčasťou tohto majera (patrila do stavebného komplexu kaštiela), ktorý od roku 1932 patrila Róbertovi Haasovi. Stavba po roku 1949, patriaca JRD, sa zachovala dodnes. Do súčasnosti sa z budov zachovala aj stavba dnešného baru Tijana. Po roku 1920 bol založený *Rottermannov majer*, na ktorý v roku 1945 bola uvalená národná správa. Správcom bol Emil Hajdany, komplex budov bol po roku 1948 rozobraný.

V severnej časti chotára obce stáli dva majere. *Dvor Sarcov* (Szárczó) dal postaviť zemepán Reich a v roku 1869 tu bol ovčín a obydlie jeho ovčiara Štefana Chriastyela. V obydli (č. 122) bola jedna izba, jedna kuchyňa a jedna komora.

Dvor sa neskôr stal majetkom Roberta Haása. Na konci 19. storočia sa už spomína ako Dolný Sarcov. Po roku 1880 bol v blízkosti postavený majer *Horný Sarcov*, ktorý mal tých istých vlastníkov ako predchádzajúci dvor. Majere boli po roku 1945 rozobrané.

Severozápadne od obce sa nachádza *Malý majer*, ktorý po roku 1860 dala postaviť rodina Neumannovcov. Neskôr sa stala majetkom bratov Kleinovcov a jeho vybavenie v roku 1897 bolo - 13 č., 1 rumpal (ďalej r.), 2 s., 1 rč., 21 p., 1 r. s., 6 b., 6 vl., 12 t. v., 69 h. d., 12 k. Okolo roku 1920 majer kúpil statkár Ján Svatík. Starý dvor mu nevyhovoval a preto dal vystavať nové budovy a hospodársky areál veľmi

zmodernizoval. Tu si dal neskôr postaviť moderný prízemný obdĺžnikový dom s asymetricky umiestneným rizalitom na priečelí. So statkárovou dcérou Albínou Svatíkovou sa oženil Štefan Ciran, ktorý sa v roku 1904 narodil v Brezovej pod Bradlom. Po ukončení škôl v zahraničí od roku 1936 viedol rodinné hospodárstvo. V roku 1949 bol majer s domom Štefanovi Ciranovi skonfiškovaný a prevzal ho ŠM. Dnes patrí firme Hydina a.s.

V majeri sa zachovala mohutná trojpod-

lažná sýpka z konca 19. storočia, ako pamiatka na pôvodný hospodársky dvor (ďalej viď kapitolu Hydina Cífer a. s. stredisko Semerovo - Ciranov majer).

Dvor Nagyovcov (Surovina) bol postavený spolu s ich kúriou juhozápadne v blízkosti obce. Jeho vybavenie v roku 1897 bolo - 14 č., 1 lokomobil (ďalej lm), 1 r., 1 skriňové mlátačky (ďalej s. m.), 2 s., 2 rč., 15 p., 1 triér /ďalej t./, 1 r. s., 9 b., 6 vl., 9 t. v., 44 h. d., 6 k., 13 ošípaných /ďalej oš./, 397 oviec (ďalej o.). Neskôr sa stal majetkom rodiny Aranyossyovcov. V roku 1944 ho mal v prenájme Jozef Gerendáš, od roku 1945 po konfiškácii boli správcami Jozef Belický a Mikuláš Trnka. Majer neskôr získalo miestne JRD a po roku 1960 ho zbúralo. Jeho pozemok bol rozparcelovaný na bytovú výstavbu.

V južnej časti chotára stála väčšina majerov. Na hone Horná Chrasť stáli dva majere. *Dvor Emánuel* bol pôvodne majetok rodiny *Emánuelovcov* (jasne to vyplýva z názvu majera) bývajúcej hlavne v obci Dvory nad Žitavou. V roku 1869 v Emaharaszt majeri v dome č. 118 s tromi obytnými miestnosťami, dvoma kuchyňami a dvoma komorami býval gazda Albert Ficza. Od konca 19. storočia bol majetkom Š. Schwitzera a v roku 1897 jeho vybavenie bolo - 2 s., 1 rč., 9 p., 1 t., 1 r. s., 5 b., 2 vl., 5 t. v., 17 h. d. 2 k. Majer po roku 1920 zanikol. *Dvor Bachl* po roku 1860 dala postaviť rodina Bachlovcov, bývajúc v obci Dvory nad Žitavou. V roku 1869 sa spomína ako Bachl (zapísaný ako Pacht) Harasztmajor, kde v obydli č. 119 s dvoma obytnými miestnosťami a kuchyňou býval ovčiar Michal Szmata. Po roku 1918 sa dvor stal majetkom Ladislava Guttmana. V rokoch 1924–1926 sa uskutočnila parcelizácia rolí mimo majerov a časť Guttmanových rolí. Do roku 1945 tu hospodáril Schlesinger, po roku 1948 bol komplex budov rozobraný.

Na hone Stredná Chrasť stál *dvor Chrasť* (Haraszt), ktorý dala postaviť rodina Szigethyovcov z Dubníka. V roku 1869 v Középhaszt majeri č. 117 býval gazda Ján Varga. Majer sa neskôr stal majetkom rodiny Szegedyovcov a potom Paálovcov. V roku 1897 bolo vybavenie majera nasledovné: 20 č., 1 lm., 1 r., 1 s. m., 1 s., 3 rč.,

33 p., 1 t., 2 r. s., 11 b., 12 v., 13 t. v., 98 h. d., 8 k. a 24 oš. V roku 1944 mal majer v prenájme Vid Belkó. Po roku 1945 bol dosť veľký komplex budov rozobratý.

Na hone Dolná Chrasť stáli tri majere. *Szombathelyho majer* bol postavený po roku 1860 a v roku 1869 v Haraszt majeri, v dome č. 115 so štyrmi obytnými miestnosťami, tromi kuchyňami a jednou komorou býval gazda Jozef Deli. V roku

1928 boli parcelizované Szombathelyove majetky, po roku 1945 bola naň uvalená národná správa, správcom bol Michal Hugiivári. Po roku 1948 bol komplex budov majera rozobraný. *Dvor Lapošínku* (Lapospusta) po roku 1860 dala postaviť rodina Rososovcov, neskôr ju zdelili Bartosekovci. V roku 1869 v budove č. 114 3 + 2 + 2 bývali bieleši a sluhovia. Na konci 19. storočia ho mala v prenájme rodina Frommerovcov. V roku 1897 jeho vybavenie bolo - 11 č., 1 lm., 1 r., 1 s.

m., 2 s., 2 rč., 22 p., 1 r. s., 12 b., 4 vl., 8 t. v., 30 h. d., 10 k., 200 o. Neskôr majer patrili Fridrichovi Schubertovi, potom sa stal majetkom Viktora Schnábela. V roku 1944 ho mal v prenájme Ján Linhart, ktorý po roku 1945 emigroval. Vtedy bola na toto hospodárstvo uvalená národná správa, správcom bol Michal Hugiivári. Od roku 1955 tu bola správa JRD (Surovina), až do postavenia nového družstevného dvora v roku 1974. Po roku 1945 budovy majera schátrali. Juhovýchodne od dvora bola neskôr založená *Schubertova záhrada*, ktorá po roku 1945 zanikla. *Červený majer*, tak nazývaný kvôli tehlovému murivu červenej farby, ktorý sa vynímal okoliu a pôvodne bol majetkom rodiny Barlanghyovcov, bývajúcich vo Fiši (dnes Trávnica). Majer založil Ladislav Barlanghy (1793–1883) a zdedil ho jeho syn Eduard B. (1824–1887). V roku 1869 v budove č. 116 so 6

obytnými izbami, 4 komorami a 3 kuchyňami býval správca Štefan Grosz a tri rodiny nádenníkov. Po smrti Eduarda B. majer zdedil zať Ladislava B. Augustín Liphay (/1830–1914/, manželka Hermína Barlanghy), ktorý v maďarskej revolúcii 1848/49 sa zúčastnil ako husársky kapitán honvédov. Liphay sa venoval hlavne chovu dostihových koní (aj arabských plnokrvníkov) a samotným konským dostihom. Preto zbankrotoval a majer okolo roku 1896 predal rodine Halassyovcov. Tí majer dávali do prenájmu a v roku 1909 prešiel do rúk Alfréda Engela. Jeho vybavenie bolo na úrovni - 10 č., 1 lm., 1 rp., 2 s. m., 2 s., 2 rč., 14 pl., 1 r. s., 6 b., 7 vl., 8 t. v., 20 h. d., 7 k., 256 o. V roku 1914 majer získali veľkostatkári Schnábel a Kessler a v roku 1944 je zapísaný ako majetok maloletých Imricha a Jána Kesslerovcov (nájom Krajinský pozemkový úverový ústav). V roku 1946 firma NEUDOM pri Červenom majeri začala stavať rad rodinných domov, ktoré dostali rodiny presídlencov z Rumunska. Dvor je dodnes obývaný.

ETNOGRAFIA OBCE

Ludová architektúra

Na Mlynskej ulici sa zachovali staré domy č. 392, 393 a 394 z konca 19. storočia. Sú to prízemné stavby s dvojsoovým priečelím, ktoré sú zakončené trojuholníkovým doskovým štítom s valbičkou. Domy sú do dvora obrátené podstením. Domy boli pôvodne stavané technikou nabíjanej hliny, ktorá bola zmiešaná s plevami

alebo rezanou slamou. Neskôr v 2. polovici 19. storočia sa ako stavebný materiál začala používať nepálená tehla. V objektoch sú dve obytné miestnosti, v pitvore (aj pitvoreň) je murovaná pec na pečenie chleba s otvoreným komínom (pôvodne sa dym odvádzal iba dvernými otvormi, komíny sa začali stavať až v 2. polovici 19. storočia). V prednej časti je izba. Deti spávali na časti telesa pece, ktorá vykurovala prednú izbu, tzv. prípecku (surdik), nakoľko tam bolo teplo. Zariadenie tejto izby sa skladalo zo „šubolky”, truhlice, postelí, dubového stola s rožnou lavicou, police, závesných obrazov svätých a nepostrádateľných bytových doplnkov. Miestnosti majú trámové stropy. Väčšinou valbové alebo sedlové (v prípade doskových trojuholníkových štítov) strechy boli pod slamou (tvz. slamené „ostrežky”) alebo trstinou, neskôr šindľom. Tento materiál bol ale veľmi horľavý a kvôli tomu boli časté požiare. Preto od začiatku 20. storočia bola slama alebo trstina vymieňaná za tvrdú krytinu (škridla). Vzadu k domom sa primkávajú hospodárske staviská. Podobné sú domy č. 329, 348 a 544, posledný má dlhšiu hospodársku časť. V obci sa zachovalo niekoľko kolesových studní (napr. v dvore Kuthyho domu). Dom č. 549 je pôvodná stará semerovská krčma so širokým priečelím a bránou do dvora stavby.

Ludový odev

Tunajší odev mal charakter západniarsky, čo potvrdzovalo, že obyvatelia Semerova sú slovenskí kolonisti z Myjavska. Odev sa odlišoval aj zámožnosťou rodiny. Majetnejší gazdovia mali pestrejší odev doplnený striebornými gombíkmi. Odev

od začiatku 20. storočia bol síce svojrázny, ale bez väčších oblastných charakteristických znakov. Veľmi rýchlo ustupoval modernejšiemu odevu, podobný meštianskemu, ako to bývalo na dedinách, kde bolo viac zemianskych sídiel. Odtiaľ prichádzali podnety na obliekanie sa pospolitého ľudu, ktorý aspoň takto v slávnostných dňoch sa snažil trochu vyrovnať zemepánovi. Pôvodný ľudový odev (o kroji nemožno hovoriť) sa vyrábala z hrubého, domácky vyrobeného konopného plátna, ktoré dlho vydržalo, a preto sa nosilo aj počas práce. Sviatočný odev žien bol viacfarebný, mužský bol čierny. Ľudový odev sa do začiatku 20. storočia zmenil tak, že napr. v miléniovej monografii

Komárňanskej župy z roku 1907 sa nespomína. Jeho premena súvisela aj s tým, že za prácou sa chodilo do iných žúp, dokonca krajín. Navrátilci prinášali nové módné trendy, ako nám to dokazujú pripojené fotografie. Na tunajšieho obyvateľa podobne vplývala aj každá návšteva mesta.

Semerovo bolo svojou polohou a významom strategickým miestom najvýznamnejších dejinných udalostí. Obdobie do konca 18. storočia je z hľadiska skúmania odevu prelomu 19. a 20. storočia pre nás nepodstatné, lebo pamät našich informátorov nesiahajú až sem. Po tureckom pustošení v roku 1683 a kuruckých nájazdoch v roku 1704 bolo Semerovo vypálené. Osídľovať poddanými z Myjavka sa začalo už koncom 17. storočia. V 18. storočí sa Semerovo spomína opäť, ako slovenská obec. Majiteľmi majetkov boli v 19. storočí zväčša zemanovia. Do začiatku 20. storočia sa často menili. Nepochádzali z obce. Vzrast maďarského vplyvu, ako dôsledku 1. a 2. svetovej vojny, sa prejavil aj v miestnom odevu preberaním maďarských prvkov. Semerovský odev patril do skupiny západoslovenských odevov. Mal podobné znaky ako tekovský odev. Od odevu obyvateľov okolitých obcí sa výrazne neodlišoval. Pružne sa prispôboval požiadavkám svojich majiteľov a doby. Bol hlavne praktický. Pre skúmanie odevu je dôležité, že v obci v 18. a 19. storočí žilo niekoľko tkáčov, v 19. storočí sa tu chovali okrem hovädzieho dobytku aj ovce.

Ženský letný pracovný odev pozostával z bielej konopnej sukne po členky zvané rubáč a z bielych konopno - bavlnených rukávcoch. Dievčatá nenosili na hlavu žiadnu pokrývku. Vlasy mali upravené do jedného vrkoča. Ženy mávali na hlavu šľofku. Nohy mali bosé alebo si obúvali kožené našuchovacie pantofle. V zime sa na bielych konopných rukávcoch nosil lajblík a trojrohý strapcový ručník. Vrchnú časť tela, niekedy aj hlavu, zakrýval ešte teplý tmavý vlnený ručník. Rubáš sa nosilo niekoľko. Ženy nosili na hlavu okrem šľofky aj ručník. Na nohách mali čizmy so širokou sárou.

Sviatočný ženský odev tvorilo niekoľko spodných rubášov, na nich vrchná sukňa a zástera. Na vrchnej časti mali biele rukávce, lajblík a strapcový ručník. Na hlavu vydatej ženy patrila šľofka, na nohy čizmy. Krk zdobili gorále. Hlavu nevesty zdobil venček zvaný myrta.

Muži v lete nosili biele široké konopné gate a bielu konopno - bavlnenú košeľu. Na nich bola biela zástera do pásu alebo modrá zástera s náprsníkom. Chodili bosí alebo nosili čierne kožené našuchovacie pantofle. V zime nosili muži biele konopné gate a bielu konopno - bavlnenú košeľu bez zdobení. Pre lepšiu tepelnú izoláciu si obliekali aj niekoľko gát súčasne. Na košeli sa nosil lajblík, na ňom čierny kabát na dvojradowé zapínanie alebo teplý kožuštek z ovčej vlny. Na nohách mali čizmy so širokou sárou, na hlavu širák alebo čiernu baranicu. Sviatočný mužský odev tvorila biela košeľa s čiernym lajblíkom a tmavé nohavice. Na vrchnej časti sa nosil kabát na dvojradowé zapínanie. Na nohách sa nosili čizmy, na hlavu širák s perkom. Odev ženicha zdobilo svadobné perko prichytené na kabáte.

Základným materiálom na zhotovovanie pracovných a sviatočných odevov v Semerove bolo ešte v druhej polovici 19. storočia doma tkané biele konopné plátno, ľanové plátno a ich kombinované formy. Neskôr, koncom 19. storočia, pribudli biele a farebné továrensky vyrábané textílie. Boli cenovo dostupnejšie pre širšie vrstvy obyvateľov a poskytovali nové možnosti v tvorbe odevu.

Výzdoba bola zo začiatku účelová. Zakrývala zošité miesta, švikiy a chyby látky. Neskôr bol najmä sviatočný odev zdobený výšivkou s rastlinným motívom.

Najstarším spôsobom zdobenia pretrvávajúcim do konca 19. storočia bolo vytkávanie farebnými, v Semerove hlavne červenými nitami. Zatkávali sa do látky jednoduché pásové vzory. Okrem odevu sa takto zdobili aj textilné dopln-

ky v domácnosti ako uteráky, plachty, obrusy. V prvej polovici 20. storočia skrášľil odev šitý z priemyselne vyrábaných materiálov vyšívajú tyľ a strojová čipka. Používali sa v kombinácii s jemnejšími druhmi textílií. Funkčne nahradili výšivku. Ich použitie bolo jednoduché, zvládli ho aj menej zručné ženy. V odeve boli efektné a veľmi obľúbené na rukávcoch a na šľofke.

Rozlišovacím znamením postavenia ženy v rodine bola pokrývka hlavy.

Slobodné dievčatá nenosili žiadnu pokrývku hlavy. Vlasý mali rozdelené púťcom, na záhlaví sčesané do vrkoča z troch prameňov, ktorý bol zachytený asi 10 cm od konca šnúrkou. Vo sviatočné dni bola na záhlaví, na mieste začiatku pletenia vrkoča, biela stuha s bohatým farebným rastlinným motívom alebo farebná stuha uviazaná na mašľu siahajúca po pleciah. Pri úprave vlasov do dvoch vrkočov sa vlasý najprv rozdelili na púťce a vrkoče sa pletli po stranách za ušami. Na konci vrkočov bola uviazaná stuha na mašľu. Vrkoče padali voľne na hrud'

Dievčatá slúžiace u bohatých gazdov nosili vlasý upravené do dvoch vrkočov obtočených okolo hlavy. Na záhlaví boli zachytené hrebeňom a sponkami.

Vydaté ženy si vlasý upravovali na chocholu. Vznikla na záhlaví obtočením pleteného vrkoča okolo miesta začiatku pletenia a jeho zapätím ihličkami, hornódlami alebo hrebeňmi.

Do 20. rokov 20. storočia sa na chochole nosila šľofka. Šľofkou sa nazývala ozdobná pokrývka hlavy vydatej ženy. V 2. polovici 19. storočia sa zhotovovala podľa charakteristického strihu z jemného bieleho plátna. Zdobila sa plnou bielou alebo farebnou výšivkou s rastlinným motívom. Začiatkom storočia plátno vysriedal tyľ a kupovaná čipka. Strih zostal nezmenený. Pozostával z troch častí. Tvár obopínala látka v tvare pásika zvaná čelenka. K čelenke bola prišitá polkruhovitá časť zvaná dének, ktorá sa na záhlaví riasila šnúrkou. Zakrývala temeno hlavy a záhlavie. Vzadu, pod chocholou sa uväzovala biela mašľa. Šľofka sa viazala dopredu dvoma pásmi prišitými k dénku vo výške spodnej časti ucha. Pásy boli z tej istej látky ako dének, ukončené výšivkou a čipkou alebo látkou v tvare slzy.

Pred nosením sa naškrobila, aby dosiahla žiadaný tvar.

Na šľofke sa nosil atlasový, levický alebo hodvábný ručník.

Šľofky neumožňovali nositeľke zásahy do jej strihu. Rozlišovali sa navzájom iba výšivkou. Koncom 19. storočia použitím tyľu ako základného materiálu sa farebná

výšivka už nevyskytovala. Tyl sa kombinoval výlučne čipkou.

Prvýkrát dostala dievka na hlavu šlofku o polnoci na svojej svadbe. Oficiálne sa tým stala ženou.

Úplný zánik nosenia šlofky nastáva v prvej polovici 20. storočia. Do dnešnej doby sa zachovalo iba niekoľko kusov. Spočiatku si ženy zhotovovali šlofku ako súčasť odevu. Neskôr bolo vzácnosťou nájsť ženu, ktorá tradičnú šlofku vedela majstrovsky zhotoviť.

V 30. rokoch šlofku vystriedal prečepák, zvaný tiež prevazuvák alebo hátrakete.

Bola to trojrohá šatka z atlasovej látky, zdobená po obvode dvoch kratších strán a 10 - 15 cm po oboch koncoch dlhšej strany nariasenou stuhou. Prečepák sa nosil ako šat-

ka viazaná vzadu, obopínajúca chocholu. Do dnešných dní sa u najstarších Semerovčaniek zachovalo nosenie ručníkov.

Koncom 19. a na začiatku 20. storočia nosili semerovskí muži na hlavách širáky so širokým lemom. Boli zdobené čiernou lesklou stuhou a pierkami z prepelíc a jarabíc. Pierko bolo zachytené naboku o stuhu. Ešte začiatkom 20. storočia chodili miestni obyvatelia väčšinu roka bosí.

Sviatočnou letnou i zimnou mužskou obuvou boli čižmy. Koncom 19. a začiatkom 20. storočia sa nosili čierne mäkké čižmy so širokou sárou, vysoké do polovice lýtky, zošité vzadu. Sára, časť obopínajúca lýtko, bola voľnejšia, aby sa do nej dali zapraviť konopné gate. V lete bola noha v čižme bosá. V zime sa balila do onuce - handry, ktorá plnila funkciu ponožky.

Zodraté čižmy sa upravovali na našuchovacie pantofle. Je to obuv obdobná dnešným šľapkám. Na zachovanú podrážku sa prišívala koža zo sár. Predná časť prekryvajúca prsty sa šila z jedného kusa kože alebo z tenkých pásikov. Používali sa pri činnostiach, kedy nebolo potrebné obuv fixovať k nohe.

Ženské čižmy zo začiatku 20. storočia sa od mužských líšili iba vyšším podpätkom a užšou sárou. Ženské čižmy povojnového obdobia mali zúženú a vyššiu sáru siahajúcu pod koleno a novú farebnosť. Zvláštnosťou boli žlté čižmy. Boli to v skutočnosti bledohnedé čižmy z bravčovej kože, zdobené podobne ako mužské. Od 40. rokov 20. storočia nosili ženy v zime celé čierne súkenné zaväzovacie topánky po členok na nízkom podpätku zdobené kožušinkou zvané krčice. Po obsadení južných častí Slovenska Maďarmi sa v lete úspešne ujali aj na Slovensku dreváky. Zhotovovali sa z ľahkého dreva. Spodná časť drevákov bola rovná z jednej časti bez podpätku. K nohe sa fixovali remienkami. Používali sa hlavne pri žatve a pri práci na strniskách.

Podrobnejšie o tradičnom odevu sa môžete dočítať v publikácii Mgr. Miroslavy Kiripolskej „Tradičný odev obyvateľov Semerova od prelomu 19. a 20. storočia“, spracovanej počas pracovnej zmluvy pani učiteľky s obcou, v rámci projektu Región v škole- škola v regióne, ktorý plní Základná škola.

Tudové zvyky

Život tunajšieho obyvateľstva bol svojrázny a riadil sa zvykmi, obyčajami, ale hlavne rímskokatolíckym kalendárom. Slávili sa dodnes populárne sviatky - Túrce, Veľká noc, Vianoce, Nový rok, fašiangové a veľkonočné sviatky. Hody sa slávia 15. augusta na deň Nanebovzatia Panny Márie. Tieto sviatky sa precízne dodr-

žiavali tak medzi mládežou, ako aj u staršej generácie už viac ako dve storočia. Tunajšia mládež sa rada zabávala na muzikách a na tzv. hurcolášoch. Medzi mládencami z Jasovej, Kolty a Semerova vždy panovala rivalita, aj čo sa týka dievčat. Preto neraz si skočili do „vlasov“ (štice). Tieto bitky sa neraz skončili zraneniami. Tradičné zábavy boli na fašiangy, veľkonočný pondelok po oblievačke, hody a pri odvode za vojaka (regrúti). Zaujímavé boli svadobné zvyky. Svadbu vždy žartovným príhovorom zahájil starší. Vyzval, aby prítomní povstali a pomodlili sa. Potom prvý družba doniesol pred mladomanželov polievku (aby neboli hladní). Potom ten istý doniesol uvarého kohúta v celosti (aby nevesta bola do rána ako kohút, hore nohami). Potom prvý družba delil sliepku - mladý zať dostal krídlo, aby mu to stále tvrdlo; mládež neveste dal prsia, aby za 9 mesiacov dieťa vzišlo; svadobným materiálom

dal stehno, aby sa im stále chcelo; svadobným otcom dal trtol, alebo zadok, aby im to nestálo nabok. Potom prvý družba doniesol pečienku, ktorú mali hostia zapíjať vínom (ako starček, ktorého stretol). V polovici nasleduje vyvedenie nevesty, ktorá sa po dosť zložitom procese ide prezliecť a uvedú ju za plachtu k mladému zaťovi. Ale ten musí uhádnuť, kedy je za plachtou jeho vyvolená. Keď ju spozná, skočí za plachtu, pobožká ju a začne vytáčka nevesty. Potom sa do rána ešte hrajú rôzne hry (jablčková, metlová a iné.).

Obyvateľstvo

Osídlenie Semerova je prastaré čo dokumentuje aj naša kniha. V roku 1685 sa podarilo zvíťaziť cisárskej armáde a vyhnat Turkov z Nových Zámkov. V roku 1704 v časti obce PIRT nad Surovinou porazil cisársky generál Heister kurucké vojsko. V roku 1708 ustupovalo porazené kurucké vojsko cez Semerovo prenasledované cisárskym vojskom. Semerovčania sa skryli na Hradišti (Váraši), aby si zachránili holé životy. Aj posledné boje potlačeného kuruckého povstania v roku 1710 neobišli chotár obce. Po vojne s Turkami a najmä po ukončení stavovských povstaní sa začala veľmi zložitá obdobia. Veľa vojakov, žoldnierov stratilo svoje zamestnanie a mnohí sa nemali kam vrátiť. Vypaľovaním miest a obcí, rabovaním, odvlečením ľudí do zajatia, cholerou a pod. sa znížil počet obyvateľov. Zo zbedačovaného obyvateľstva sa vytvárali bandy tulákov a žobrákov. Niektorí zemepáni začali s novou kolonizáciou. Pozývali a verbovali celé rodiny, aby za väčšie či menšie výhody, prišli pracovať na ich panstvách. Takáto situácia bola aj v Semerove. Vieme, že v chotári zanikli niektoré osady Semerova, a Semerovo bolo tiež veľmi zničené. Poddaní neboli schopní obrobiť pôdu.

Zemepán František Sluha prijal na svoje panstvo 48 nových rodín sedliakov a 65 rodín želiarov. Prišli zo Strážov nad Myjavou, Veselí nad Moravou, ale aj z okolia Brna.

V roku 1774 sa uvádza, že v Semerove bolo 33 obyvateľov židovského vierovyznania. Dospelých mužov z toho bolo 9, chlapcov do 15 rokov 6, dospelých žien bolo 11 a dievčat do 15 rokov 7. V kanonickej vizitácii v roku 1780 sa tiež uvádzajú obyvatelia židovského vierovyznania v počte 29 osôb. Sídлом matričného úradu pre židovských veriacich zo Semerova bol Dubník. Matriky narodených sú však až z obdobia 1836 - 1922 a zomrelých 1836 - 1895(1924).

Sčítanie ľudu z roku 1869 nám bližšie popisuje židovskú komunitu v počte 74 osôb. Kaiser Markus, Filip Fromer, Adolf Fromer, Fromer Samuel, Fromerová Regina, Hirsch Vavrinec, Ignác Hirsch, Cecília Hirschová, Viliam Roth, Jozef Hochfelda, učiteľ Viliam Salamon, rodina Breuerová. Ignác a jeho manželka Fllessnerová Verona, Breuerová Nela a Anna, Fllessnerová Anna, Kramer Alexander, Jakub Grosshaus, Ján Gots, Ignác Leuchter, Jakub Kaiser, Rozáliou Izákovou, Marek Hochfelder, Mórica Hochfeldera, Jakub Muller, Izák Messinger, Martin Kaiser, Jozefínou Grosshausovou.

Na brehu nad koncom Mlynárskej ulice sa nachádza **židovský cintorín**, ktorý sa spomína už v roku 1777 (v roku 1774 v obci žilo 33 Židov, v roku 1780 29 Židov). Podľa súpisu z roku 1869 tu žilo 74 Židov, teda bola to dosť početná komunita. Veľkostatkárov židovského pôvodu pochovávali v Nových Zámkoch. V roku 1944 prakticky židovská komunita v Semerove zanikla a starostlivosť o cintorín bola malá. Ten časom prerástol a postupne sa naň zabúdalo. Ale na popud rodiny **Emanuela a Zoltána Buchingerovcov** pri ich návšteve v roku 1994, keď po 50 rokoch s obdivom prehliadali svoju rodnú obec, židovský cintorín nevedeli nájsť, preto požiadali starostu, aby sa pokúsil cintorín obnoviť. V roku 1995 bol cintorín vyhladaný, vyčistený a obnovený. Dnes je udržiavaný, oplotený a prístupný verejnosti. Je v ňom 40 hrobov. Niekoľko náhrobných kameňov z ružového mramoru pochádza z 19. storočia. Ostatné náhrobníky sú z 1. polovice 20. storočia. Nachádza sa tu vzácny náhrobný kameň s odkazom pre budúcnosť. V roku 1852 bol na semerovskom cintoríne pochovaný tunajší rabín **Isaac Breuer** s manželkou. Ich prapravnuci, rabíni zo **San Franciska a Londýna** sem pravidelne prichádzajú a obnovujú hroby. Židovská synagóga bola postavená v Semerove v roku 1911, ale po II. svetovej vojne bola rozobratá.

K 31. decembru 1869 sa uskutočnilo v Rakúsku - Uhorsku sčítanie ľudu. V Semerove v tomto období podľa sčítacích hárkov bolo 122 domov, obyvateľov: muži: 505, ženy: 495, spolu: 1000 osôb.

Obec bola rozdelená na ulice: Dlhá, Kostolná, Česká, Jasovská, Dvorská, Potkania, Výstrkov, Žabia, Vodná, Majer Alexandra Nagya, Kováčsky dom, Pod vinicami. V Semerove bolo viacero majerov. Ľudovítov majer, Chrást majer, Červený majer, Stredná chrast, Dvor Emina, dvor kesegského mlyna, Pusta, Ovčiarsky dom.

Najčastejšie priezviská pri sčítaní ľudu v roku 1869 v Semerove boli: Gašparík, Šebo, Husár, Miček, Daráž, Kuchta, Babinec, Haládk, Čvirík, Krupa, Borík, Belický, Král, Bujdák, Paulovič, Michač, Kleman, Kapusta, Vida, Cibula, Števlík, Rosenberg a ďalší.

Na náhrobníku vdovy Hajdanyovej je *plastika Ježiša Krista* nesúceho kríž z roku 1938 od kamenára Fellnera z Nových Zámkov. V tomto cintoríne sú *stĺpové náhrobníky* s maďarskými ľudovými básňami. V tejto časti cintorína sú *drevené náhrobné kríže* z 19. a začiatku 20. storočia, na ktorých sú malé plechové srdiečka s monogramom zosnulého a dátumom úmrtia. *Reliéfne náhrobné kamene* sú výrobkami kamenára Fellnera z Nových Zámkov.

V obci úspešne pred rokmi pracovali nasledovné spoločenské organizácie: *Červený kríž* - zakladateľ Štefan Ujček, predsedovia: Mária Chovanová, Žofia

Mellenová, MUDr. Márius Novák, Milan Lobodáš. *Zväz Československo sovietskeho priateľstva* - predsedovia Imrich Slobodník, Štefan Ivanič, Zdena Vindišová. *Drobnochovatelia* - organizovali výstavy živých zvierat predseda Štefan Ujvári. *Zväz záhradkárov* - predseda Jozef Ďurk

kovský. *Zväzarmovci* - predsedovia Eugen Král, Milan Filip. *Pôrodná asistentka* - Mária Martišková. *Okrskár verejnej bezpečnosti*: Juraj Chovanec. *Cigánsky richtár* bol -Koloman Szendrei. *Kapelníci dychovej hudby* boli - Karol Bohoš, Karol Bujdák, Imrich Rozemberg, mládežníckej dychovky Jozef Kocán, Imrich Šorman. *Hudobné skupiny*: POKKER, Modrý lúč, EXPO. *Súbory dospelých divadelníkov* viedli: Štefan Ujček, Jozef Dráfi, Jozef Kocán úspešní II. miesto v súťaži v Dolnom Ohaji v roku 1968. *Zväz žien* organizoval výstavy ručných prác - predsedníčka Mária Krúpová, Mária Baloghová, Anna Mokrášová, PaedDr. Vlasta Hrabovská.

Spoločenské organizácie ktoré si svoju činnosť zachovali a vytvárajú príjemnú atmosféru v obci: *Dobrovoľný hasičský zbor* - založil v roku 1906 Elek Palmer, prvý veliteľ Ľudovít Trnka st. v roku 1959, František Hudek, T. Porubčan, Karol Bujdák, Pavol Husár súčasný

predseda, veliteľ Marián Jakab. *Telovýchovná jednota Sokol* - *Družstevník* - FC Semerovo založil Štefan Ujček, ďalší predsedovia Emil Brezík, Štefan Rosenberg, za pôsobenia Jozefa Baláža sa prebojovali futbalisti do Okresného majstrovstva, ďalší predsedovia Ján Šima, Karol Bujdák, Ján Šima, Jaroslav Košan, Pavol Šuráni, súčasný Ing. Marek Šemelák. *Zväz Invalidov* predsedovia, Eugen Král, Mária Rosenbergová, Milan Micháč, súčasná Mária

Kardošová, tajomníci: Jozef Král, Olga Lamyová. *Poľovnícky spolok* - predsedovia Ján Mokráš, Jozef Vetter, Árpád Lamy, Ján Tóth. *Poľovnícka spoločnosť Semerovo* - Milan Mikulec, ktorý sa zaslúžil o krásnu výstavu poľovníckych trofejí 2006. *Ľudové spotrebné družstvo* - COOP Jednota SD zakladateľ Štefan Ujček, predsedníčka Mária Rosenbergová, súčasná predsedníčka Alžbeta Píporová. *Včelári* - predseda Marian Kasák st., ktorý vyrába úspešné a známe včelie úle. *Aktív pre občians-*

ke záležitosti - zakladateľka Alžbeta Burdelová, Mária Szedlaková, Mária Baloghová, PaedDr. Janka Mičková, v roku 1993 *Združenie človek - človeku* - vedú matrikárky obecného úradu Ildikó Sláviková, Veronika Štefániková, Soňa Slobodníková. *Miestna knižnica* - Elena Sedláková, Vlasta Skačanová, Ludmila Čapláková. *Družstevný klub, Kino Život*, vydávanie spravodaja Červená zástava Dubník-Jasova

vá-Semerovo v rokoch 1977 - 1988, videotechnika od roku 1988, Imrich Hrabovský, Anna Haládková, od roku 1991 *Miestne kultúrne stredisko + kino Život + Obecná knižnica* Soňa Slobodníková. *Matica slovenská* - založil Štefan Ujček v roku 1968, znovu obnovila činnosť PaedDr. Janka Mičková, súčasná predsedníčka Ludmila Čelková so súborom Semerovčan.

Obecné zdravotné stredisko funguje v tomto obsadení: Lekárň ZLATÝ LEV SEMEROVO PharmDr. Jána Šipekyho vystriedala Lekárň pri Zvonici PharmDr. Eleonóra Pásztorovej, všeobecná neštátna lekárka MUDr. Agáta Volfová, pediater neštátna lekárka MUDr. Marianna Vojteková, stomatologická ambulancia zrušená.

Uvádzame priezviská podľa evidencie obyvateľov rokoch 2005/2006 obce Semerovo:

Antoni, Arpáš, Bábin, Babincová, Bagala, Baják, Bajla, Bakošová, Baláz, Balogh, Bandri, Bánovský, Baranyaiová, Bárta, Bartko, Bartoš, Barus, Bednárik, Belešová, Belian, Belická, Beniaková, Benyak, Beňová, Bezák, Byharyová, Bodzionyová, Bogár, Bohoš, Bohovičová, Bohušová, Bórik, Boros, Borot, Bujdák, Burdiliak, Cagán, Cavarová, Cilingová, Cimbalík, Csejtei, Csóka, Czuczor, Czupeková, Čambal, Čaplák, Čarnický, Čech, Čelko, Čeri, Červeňanský, Čomorová, Daniel, Daniš, Danko, Demeterová, Dekanová, Dékány, Dianovský, Dráfi, Duck, Dudáš, Dufeková, Ďuráč, Ďurina, Ďurkovský, Dvonč, Dzurej, Ečeková, Erös, Fabuľová, Farkaš, Ferenc, Fialka, Filip, Fleischerová, Fülöpová, Gábor, Gajdošík, Garai, Gašparík, Gažík, Gemeiner, Got, Golhová, Gregor, Grofič, Gubrica, Gulbiš, Gulis, Gunaydin, Hajnalová, Haládk, Haluza, Hamran, Hatalá, Havlík, Havran, Hégerová, Hevera, Holba, Horník, Horváth, Hrabovský, Hrbatá, Hudeková, Hudok, Hurný, Husár, Chorvatovičová, Chovan, Imrich, Istók, Ivan, Ivanič, Jagerčík, Jakab, Jákics, Jamečný, Janeček, Janegová, Janíček, Jankovič, Jánošíková, Jarábková, Jávorka, Jonis, Juhász, Jurík, Kalina, Kalužák, Kapustová, Kardoš-Horváthová, Kasák, Kečkéš, Kiripolský, Klárisová, Klimáková, Kocán, Kolárik, Kolář, Kollár, Komár, Kontra, Korytiak, Košan, Kotlár, Kotor, Kováčová, Kozák, Krajčiová, Král, Král, Krausz, Kršák, Krupanský, Kubinec, Kuchta, Kuki, Kuruc, Lakatoš, Lakatos, Laláková, Lamyová, Lantošová, Lázár, Lébovová, Letko, Lisický, Litavský, Lobodáš, Lubušský, Lukáč, Macek, Maczek, Macháček, Mandík, Martišek, Márton, Martoník, Maťašovský, Matula, Melišková, Mellen, Menteová, Miček, Mihalíček, Mihalík, Michač, Mikerová, Mikulec, Mikuš, Mirga, Miťko, Mojžiš, Mokráš, Molnár, Mondek, Monduková, Mráz, Naď, Nagy, Németh, Norovský, Novotný, Nozdrovická, Otruba, Pakšiová, Pápay, Parady, Paulovičová, Pavlatovský, Péteri, Pilný, Pintér, Pípa, Plutzer, Polhoš, Pomppová, Porubčan, Potaš, Preložník, Rafael, Rakušan, Regás, Reháková, Remiš, Rigó, Richter, Rodný, Roháč, Rosemberg, Rosenberg, Rozemberg, Rozenberg, Rutaiová, Scsaszná, Serano, Schreiner, Schvarcová, Skačan, Skočka, Skok, Slámka, Slobodník, Solár,

Sombatová, Sós, Stanek, Stojka, Szabó, Szász, Szendrey, Szolnoki, Szuriová, Šárkany, Šátek, Šebík, Šemelák, Šerešová, Šima, Šipoš, Šipulová, Šišák, Šlechta, Šorman, Štefánik, Štefánik-Katanáková, Šulák, Šulc, Šuráni, Tamašeková, Tárnik, Tauber, Tégen, Tkáč, Tomašík, Tomaščík, Tóth, Trnka, Trusina, Turza, Ujvári, Urban, Urbaní, Utli, Vadkerti, Vacho, Valentínyi, Varga, Vargačková, Várnik, Vavrová, Velčická, Vetter, Vincencová, Viteková, Vnučková, Volf, Vonz, Vörös, Vörös, Záha, Zavadzanová, Zelenáková, Zemanovič, Zsigmondová, Zubo, Žáčik, Žemberiová, Žiga,

Veková štruktúra obyvateľstva v roku 2006: predproduktívny vek (0 - 14) 223, produktívny vek muži (15 - 60) 446, produktívny vek ženy (15 - 58) 395, poproduktívny vek muži (60 a viac) 109, poproduktívny vek ženy (58 a viac) 207. Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku v %: predproduktívnom 17%, produktívnom 60%, poproduktívnom 23%.

Národnostné zloženie obyvateľstva v roku 2006: Slovenská 1 321, Maďarská 37, Rómska 7, Česká 5, Nemecká 1, Nezistená 9. Náboženské vyznanie obyvateľstva: Rímskokatolícka cirkev 1 180, Evanjelická cirkev augsburského vyznania 14, Gréckokatolícka cirkev 5, Reformovaná kresťanská cirkev 1, Náboženská spol. Jehovovi svedkovia 3, iné a nezistené 26, Bez vyznania 151. V Semerove je spolu 498 domov.

ZHRNUTIE - RESUMÉ

V skratke zhrňme to najvzácnejšie, čo v Semerove máme: 1380 obyvateľov, rodákov roztrúsených po celom Slovensku a svete, zemepisnú polohu 12 km od termálnych kúpeľov Podhájska, 20 km od Nových Zámkov, 45 km od prístavu v Komárne, 55 km od Nitry, 125 km od Bratislavy, 145 km od Budapešti, 165 km od Viedne, nález z doby halštatsko-laténskej (7. až 4. stor. pred Kr.) v záhrade Tahotných, rímsku tabuľu z roku 229 po Kr., kronikárske záznamy o obci Semerovo už z roku 884 - 900, mocný rod De Szemere pochádzajúci z našej obce, prvú písomnú zmienku o obci z roku 1210, rímskokatolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie z roku 1712, pečať obce z roku 1775, židovský cintorín z roku 1777, pôsobisko a miesto posledného odpočinku národných buditeľov rím. kat. kňazov Štefana Chovanca, Antona Kršáka, Jána Zaklúkala, Imricha Adamovícha, starú zvonnicu s tromi zvonmi z roku 1840, sochy sv. J. Nepomuckého a sv. Floriána z roku 1838, hasičský zbor založený a fungujúci bez prestávky od roku 1906, všetkých bývalých funkcionárov obce, ktorí budovali obec, Základnú školu s pedagógmi, rodičmi a žiakmi z obce Semerovo a Čechy patrí medzi 97 škôl na Slovensku s certifikátom Microsoft IT Academy, je zároveň školiacim strediskom Infoveku a je zaradená medzi Školy Budúcnosti, je držiteľkou ceny Obce Semerovo, Materskú školu s pedagógmi, rodičmi a deťmi, bývalý súbor Slniečko najúspešnejší detský bábkársky súbor Slovenska v rokoch 1980 - 1983, brožúru Semerovo, Stará zemianska obec, knihu Semerovo 790 rokov od prvej písomnej zmienky, upravenú a infraštruktúrou vybudovanú obec (ZŠ, MŠ, farský úrad, zdravotné stredisko..., podnikateľov: Agrospol Semerovo, Hydinu Cífer, stavebnú firmu Obnovu, firmu Lowe Transt LKW servis, Advokátsku kanceláriu, súkromne hospodáriacich roľníkov, živnostníkov, obchodnú sieť, spoločenské organizácie: Futbalový klub, Mati-

ca slovenská so súborom Semerovčan, Zväz invalidov, Poľovnícku spoločnosť, Rodičovské združenia a Rady škôl, vlastnú káblovú televíziu a vlastným televíznym vysielaním Magazínu a Videotextu od novembra 1993 až po súčasnosť vysiela priamy prenos z každého Obecného zastupiteľstva s telefonickým spojením do rokovacej miestnosti, úspešných a známych rodákov roztrúsených po celom Slovensku, ale i vo svete, ocenenia Obce v súťaži DEDINA ROKA 2001, 2003, INFOčín 2005, vlastné web stránky www.semerovo.sk, www.zssemerovo.edu.sk, má schválený Územný plán, Plán rozvoja a Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja, Plán strategického rozvoja v rokoch 2007-2013.

Čestné občianstvo obce bolo udelené v roku 1982 Jánovi HIŽNAYOVI, režisérovi a Františkovi PERGEROVI, scénografovi za prácu so súborom Slniečko, Br. Piusovi Mariánovi KRÁĽOVI, diakonovi v roku 2001, Jozefovi KUČEROVI spoluzakladateľovi priateľstva obci Semerovo - Šatov v roku 2005. Na fotografií.

CENA OBCE SEMEROVO ako najvyššie ocenenie bola udelená: Ing. Jozefovi ZLOCHOVI, ministrovi ŽP SR za pomoc pri rozvoji obce, Ing. Petrovi BACOVÍ, ministrovi Pôdohospodárstva SR za pomoc pri rozvoji obce, Ing. Alexandrovi REZEŠOVI, ministrovi dopravy a spojov SR za pomoc

pri rozvoji obce, Eme BÓRIKOVEJ im memoriám, 101-ročnej obyvateľke obce Semerovo, za celoživotné dielo, POĽNOHOSPODÁRSKEMU DRUŽSTVU Semerovo za úspechy v rozvoji poľnohospodárstva a vzornú spoluprácu, Spoločnosti POVER s r.o. Semerovo, za úspechy v hydínárstve a vzornú spoluprácu, Štefanovi UJČEKOVI, im memoriám, za neúnavnú prácu pre Semerovo v rokoch 1927–1983 učiteľovi a riaditeľovi školy, prvému predsedovi telovýchovnej jednoty, zakladateľovi

Miestneho odboru MS a členskej základne Jednoty, Ľudmile UJČEKOVEJ, učiteľke a riaditeľke školy, za nesmierne úsilie pri výchove a vzdelávaní generácií Semerova v rokoch 1947–1988, /na fotografii/, Jozefovi BÓRIKOVI, funkcionárovi obce, za 25 ročné úsilie v rozvoji a budovaní Semerova, ZÁKLADNEJ ŠKOLE V SEMEROVE za príkladný rozvoj a modernizáciu vzdelávania, rozvíjanie kultúrno-historického povedomia detí, úspešnú reprezentáciu obce a šírenie dobrého mena Semerova v Slovens-

kej republike v rokoch 1990–2002, OBECNÉMU HASIČSKÉMU ZBORU SEMEROVO, pri príležitosti 100. výročia založenia Hasičského zboru a za činnosť bez prerušenia po celé obdobie rokov 1906–2006.

CENA STAROSTU OBCE SEMEROVO bola udelená: Janke SLOBODNÍKOVEJ, za úspešnú reprezentáciu obce na troch rozdielnych celoslovenských súťažiach (Slovenský Slávik 1994, víťazstvo v súťaži Slovenská pieseň, celoslovenská súťaž Miss a Boy v Bratislave, 1996), Romanovi BUJDÁKOVI za reprezentáciu obce ako hráčovi rakúskeho prvoligového futbalového mužstva FC LINZ, Veronike BUJDÁKOVEJ za úspešnú reprezentáciu obce ako majsterka Slovenska v atletike, Alžbete HAVRANOVEJ za reprezentáciu obce a úspechy na celoštátnych výtvarných a literárnych súťažiach s medzinárodnou účasťou v rokoch 1995– 2004,

jej literárnu básnickú tvorbu 2001 „...so svetlom...“, 2004 „...lávou lásky...“, Jindřichovi NOVOTNĚMU za vzornú reprezentáciu obce ako majster Slovenska v súťaži O zlatú slnečnicu Hera v rokoch 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, na fotografii. Jaroslavovi KOŠÁNOVI, majiteľovi stavebnej firmy OBNOVA za sponzorskú pomoc obci, cirkvi, škole a FC, Viliamovi Františkovi VALOVI, farárovi v Semerove, generálnemu predstavenému CC, Kongregácie bratov tešiteľov z Gethsemanu, z príležitosti zlatého výročia kňazstva, ďalej sa udeľuje *najúspešnejšiemu* domácomu *vinárovi* na *Výstave vín* v priateľskej obci Šatov a *najúspešnejšiemu* žiakovi

vi základnej školy na konci školského roka.

Rodákov, ktorých mená a ich významné postavenie sa nám podarilo zdokumentovať: Doc. PhDr. Katarína NAVRÁTILOVÁ CSc., rod. Balážová, Univerzita Konštatína Filozofa Nitra, Milan NAVRÁTIL, prvotligový futbalista TJ Trenčín a reprezentat ČSSR, Ing. Ján KLISKÝ, prezident Mliekárenského spolku Slovenska, Capt. Ing. Štefan HAVLÍK, korvetný námorný kapitán, plk. Ing. Tibor HAVLÍK, vojenský letec, riaditeľ Vojenského leteckého gymnázia Košice, pplk. JUDr. Jozef VETTER, riaditeľ PZ Bratislava, pplk. Mgr. Dušan HAVLÍK, zmocnenec vlády SR na vytvorenie vojenského obranného spravodajstva MO SR, Ing. Karol KOMANEK, riaditeľ Vodohospodárskych stavieb a.s. Nitra, Ing. Ladislav KLISKÝ, riaditeľ Daňového úradu Nové Zámky, Ing. Alexander PÉTERI, riaditeľ IGHP Bratislava, Ing. Ladislav DZUREJ, riaditeľ Agroprosu Nové Zámky, Ing. Miroslav BÓRIK, riaditeľ OBAL SKLO spol. s r.o. Nemšová, Jaroslav BÓRIK ml., spolumajiteľ SLOVTOS spol. s r.o. Jasová, Igor ROSENBERG, zakladateľ a predseda Nohejbalového zväzu, tajomník stolnotenisového a biliardového zväzu na Slovensku, Ing. Alena TOMENGOVÁ, PhD, námestníčka hlavného školského inšpektora SR, PaedDr. Zdenka FARKAŠOVÁ, riaditeľka Krajskej školskej inšpekcie, Dušan ROSENBERG, starosta obce Trenčianske Mitice, Štefan BALÁŠKO, starosta obce Chorvátsky Grob, Lucia JAGERČIKOVÁ, študentka AMU a úspešná účastníčka súťaže Slovensko hľadá SuperStar, Marián KEČKĚŠ a Alexandra HAMRANOVÁ, úspešný športový tanečný pár kategórie „B“, Andrea DEKANOVÁ, prvotligová hádzanárka, Miriam TERCHOVÁ, úspešná modelka.

V zahraničí žijú naši rodáci a ich potomkovia: Alžbeta BENKOVIČOVÁ, r. Komaneková s rodinou v Kanade, Juraj CIRAN, majster USA vo futbale, žije s rodinou v USA, Jana BUCHEGGER rod. Heverová, vo Švajčiarsku, rodina Emamuela BUCHINGERA v Izraeli, rodina Hildy TIMÁROVEJ, r. Fehérová s rodinou v Izraeli, rodina Zoltána BUCHINGERA s rodinou v USA, potomkovia rabína Isaca BREYERA, rabíni v Anglicku a USA, Dušan MAKEL s rodinou v USA (vnuk Kataríny Hudekovej), Martina TÓTHOVÁ s manželom v Kanade .

Naši občania pracujú v týchto krajinách sveta: Japonsko, Kanada, Írsko, Severné Írsko, Anglicko, Nórsko, Nemecko, Rakúsko, Talianska, Monako, Čechy, Maďarsko, vo vojenských misiách OSN - Afganistan a Afrika.

POĎAKOVANIE ZA KOSTOLNÚ ZBIERKU NA MALÝ ZVON „SV. ARCHANJELA MICHALA”

V knihe 790 rokov ... sme zverejnili zoznam darcov zbierky na stavbu zvonice Veľkého Jubilea 2000 a stredného zvona a zverejňujeme aj zoznam darcov na opravu priečelia kostola a malého zvona.

Zoznam darcov zbierky z farského kostola: darca podnikateľ z Čiech 10.000Sk (ďalej uvádzame len darovanú čiastku bez označenia Sk), darca podnikateľ z Bratislavy 5.000, G. Klimáková 300, M. Klimáková a dcéra 500, I. Rosenberg Čechy 1.000, L. Havlík 1.000, M. Žáčiková 1.000, I. Šátek 500, F. Baláž 1.000, Ing. P. Balogh 1.000, r. Rigová 500, r. Haládiková 500, H. Hatalová 200, J. Bánovský 500, anonymní darcovia : 1.000, 200, 500, 200, 1.000, 500, 1.000, 500, 500, 200, 1.000, 1.000, 500, 500, 200, 500, 500, 300, 200, 1.000, 500, 950, 1.000, 500, 1.000, 500, 500, 1.000, 2.000, 300, 1.000, 500, 200, 200, 500, 200, 200, 500, 1.000, 1.000, 500, 500, 3.000, 200, 500, 200, 200, 500, 300, 500, 300, 200, 1.000, 300, 1.000, 100, 500, 600, 1.000, 1.000, 1.000 . *Spolu vo farskom kostole sa zozbieralo 61. 750,-Sk.*

Zoznam darcov zbierky z Obecného úradu: Jaroslav Košan s manželkou, stavebné práce v hodnote 30.000, Dušan Bagala so synom dokončovacie práce na kostole + Jozef Otruba s manželkou plechy na výklenok vo fasáde + J. Haládik 1.000, J. Dzurej 200, I. Skačan 1.000, V. Čomorová 200, A. Sombatová 300, V. Štefániková 1.000, M. Slobodník 1.000, I. Hrabovský 4.700, M. Ivaničová 300, O. Lamyová 500, J. Vetterová 500, Š. Kečkéš 500, J. Ivanič s manž. 600, rodina S. Bohoša 1.000, JUDr. H. Kontrová 2.000, J. Balogh 300, Ing. P. Čelko 1.000, M. Göncölová 1.000, D. Bagala 2.000, r. J. Richtera 500, rod. Krupanská a Vadkertiová 300, I. Haládik 500, Ing. M. Šemelák 1000, r. Mokrášová 1.000, K. Kubincová 300, M. Hudeková 500, J. Dudáš 300, M. Fülöpová 500, Zväz invalidov 300, M. Bohoš s rod. 1.000, M. Kardošová 150, r. Bajlová 500, J. Chovan 300, M. Norovský 200, M. Gašparík 200, M. Bóriková 500, P. Husár 100, K. Šulák 500, I. Sláviková 200, r. Hatalová 200, r. I. Balogha 1.000, F. Král 300, Z. Bodzionyová 300, J. Daniš 400, P. Rozenberg 500, Z. Slobodníková 200, M. Hégerová 100, J. Bartko 500, r. Horníková 500, V. Veselý 200, K. Hatala s rod. 500, Š. Mellen 500, H. Kollárová 300, F. Harna 500, M. Hrbatá 200, A. Rozembergová 500, A. Péteri 500, L. Fialka 500, M. Porubčanová 200, L. Mrázová 500, OO IS HZDS 500, rodina Šebíková a Rakušanová 2.000, Ing. F. Štefánik s rod. 1.100, M. Macek 100, M. Haládik s rod. 200, P. Havlík s rod. 1.000, M. a Š. Volfová 500, M. Jakab 300, M. Rozenberg 300Sk. *Na obecnom úrade sa zozbieralo 71.850 Sk + OBEC SEMEROVO z rozpočtu prispelo 75.000 Sk. Spolu dar občanov, podnikateľov a obce = 208. 600,- Sk.*

Do zbierky sa zapojilo 144 rodín darcov + štyria podnikatelia + obec!

ĎAKUJEME !

Nezabudnite, že v roku 2010 na 800. výročie obce sa podľa verejného sľubu uskutoční zbierka na veľký zvon do zvonice Veľkého Jubilea 2000, v roku 2012 sa musí ukončiť oprava rímsko-katolíckeho farského kostola k 300. výročiu vysvätenia!

SLOVO NA ZÁVER

Vážení občania, rodáci a čitatelia, posledné riadky našej „Pamätnice“, venujem Vám všetkým pozorným čitateľom a nasledujúcim generáciám, ktoré sa k našej skromnej publikácii dostanú. Vyslovujem úprimné poďakovanie všetkým našim predkom, ale i funkcionárom na akomkoľvek stupni, že nám zanechali krásne a bohaté dedičstvo, ktoré sme sa my súčasníci podujali ďalej zveľaďovať. Či sa nám to darilo, posúdia generácie po nás. Môžem ale prehlásiť, že v práci pre Semerovo nám napomáhala srdce, zaoštie a niekedy aj trochu odvahy, a spoločne sme dokázali priviesť obec do tretieho tisícročia modernejšiu, vybudovanejšiu a posunuli sme rozvoj a poznanie histórie obce dopredu. Museli sme vynaložiť nemálo úsilia, aby sme boli dôstojnými nástupcami všetkých hrdých Semerovčanov, ktorým rodná Semerovská hrud' je to najkrásnejšie a najvzácnejšie na tomto svete.

Vyslovujem želanie, aby v srdci každého nášho rodáka, obyvateľa, alebo náhodného návštevníka Semerova zostala trvalá spomienka na čarovný kút dedinky v údolí, na juhu Slovenska, ktorá sa Semerovom nazýva.

Imrich Hrabovský,
starosta

Literatúra

- Acta Cassae parochorum (egyházak szerint besorolt iratok). 6. füzet. Esztergomi egyházmegye 1733–1779. N-Zs. Művénytörténeti adatok). Budapest, rukopis, 1976
- Adelisches Jahrbuch (Szerk. Barcsay-Amant Zoltán). Luzern, 1936–1985
- Alapi, Gyula: Komáromvármegye nemes családai. Komárom, 1911
- Anonymus: Gesta Hungarorum. Budapest: Magyar Helikon, 1977
- Archív Ostrihomskej kapituly L5,F1,N1(A), originál listiny na pergamene z rokov 1210 a 1247
- Az első Magyarországi népszámlálás (1784–1787). (Szerk.: Danyi Dezső és Dávid Zoltán). Budapest, 1960
- Az 1754–55. évi országos nemesi összeírás. (Összeáll.: Illéssy Béla). Budapest: Az Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Részvénytársulat, 1902
- Az 1848–1849. évi első magyar népképviselési országgyűlés történeti almanachja. (Szerk. Pálmay Béla). Budapest: Magyar Országgyűlés, 2002
- Bél, Mátyás: Komárom vármegye. Tabánya, 1989
- Csánky, Dezső: Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában. 3. köt. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia, 1897
- Eisner, Jan: Slovensko v pravěku. Bratislava-Praha: Učená spoločnosť Šafárikova, 1933
- Ercé: Slovenská krv. Bratislava, 1942
- Fekete, Lajos: Az esztergomi szandzsák 1570. évi adóösszeírása. Budapest, 1940
- Fényes, Elek: A Magyarországi Birodalom statisztikai, geographiai és történeti tekintetben. 1. köt. Komárom vármegye. Pest, 1851
- Gáspár, József: Schädel aus der Zeit des Landnahme Ungarns. In: Mitteilun-
- gen der Anthropologischen Gesselschalf in Wien, LVIII./1928
- Gudenus, János József: A magyarországi főnemesség XX. századi genealógia. 1. köt. Budapest: Natura, 1990; 2. köt. Budapest: Tellér Kft., 1993; 3-5. köt. Budapest: Heraldika Kiadó, 1998–1999
- Gyulai, Rudolf: Komárom vármegye régészeti és történelmi egyetel közlönye. III. 1890
- Historia Ecclesia Parochiae Seme-riensis. Rukopis pisaný od r. 1840
- Inquisitio Ad Instantiam Venerabilis Cleri Romano Catholici zt.ß zt. ß in negotio Religionis intronotata. Processu Insulano Incltyti Comitatus Comaromiensis Per acta sextradata. Ad N° 265 Litt Cottum 1717. Rukopis
- Kadlečíková, Melánia, Mgr.: 790 rokov od prvej písomnej zmienky o obci Semerovo. Komárno: Vydavateľstvo KT, 2001
- Kajós szentpéter, László József: Komárom vármegye 1673. nemesi összeírása. In: Magyar Családtörténeti Szemle, VII.-VIII./1939, I.-III./1940
- Karácsonyi, János: A magyar nemzetségek. Budapest, 1900
- Kasáková, Gabriela: Dejiny obce Semerovo. Ročníková práca 1995/96. Rukopis
- Kempen, Béla: Magyar nemes családok 1.-11. köt. Budapest: Grill Károly Könyvkiadóvállalata, 1911-1932
- Kempelen, Béla: Családkönyv. 1. Nemes családok, polgárcsaládok. Budapest, 1940
- Komárom vármegye és Komárom sz. kir. város. Magyarország vármegyei és városai. (Szerk. Borovszky Samu). Budapest: Országos Monografia Társaság, 1907
- Komlóssy, Ferenc: Az Esztergom főegyházmegyei római katolikus iskolák története. Esztergom, 1896

Kronika obce Semerovo. Rukopis z rokov 1950–2000

Kronika obce Semerovo. Rukopis z rokov 2001–2005

Kiripolská, Miroslava, Mgr. Tradičný odev obyvateľov Semerova...

Kúr, Géza: A Komáromi Református Egyházmegye. 1. köt. Komárom, 1937

Listová dokumentácia s rodinou Ciranovcov z USA

Magyar föld, magyar nép. Budapest, 1941

Magyar Korona Országainak Helységnevtára (szerk. dr. Jekelfalussy József). Budapest, 1892, 1898

Magyar Korona Országainak Helységnevtára. Budapest, 1872, 1902, 1907, 1913

Magyar Korona Országainak Helységnevtára. (Szerk. Kollerffy Miklós). Budapest, 1877

Magyar Korona Országainak Helységnevtára. (Szerk. Kollerffy Miklós és dr. Jekelfalussy József). Budapest, 1882.

Magyar Korona Országai a Bosznia és Herzegovina Helységnevtára. (Összeáll. Juhos János). 1888

Magyar Korona Országainak mezőgazdasági statisztikája. 2. köt. Gazdaczímtár. Budapest: Pesti Könyvnyomda-Részvény-Társaság, 1897

Magyar nemzetiségi zsebkönyv. (Szerk. Fejérpataky László). 1. rész. Főrangú családok. Budapest, 1888

Magyar nemzetiségi zsebkönyv. (Szerk. Pettkó Béla, ifj. Reiszig Ede). 2. rész. 1. köt. Nemes családok. Budapest, 1905

Magyarország földbirtokosai. Az összes 100 holdnál többel bíró magyar birtokosok névsora, a tulajdonukban levő földterületek művelési ágak szerinti kimutatás. - Die Grundbesitzer Ungarns. Namenliste aller über 100 Joch besitzender ungarischer Grundeigentümer, nebst Ausweis des in ihren Besitze befindlichen Grundgebietes nach Cultivirungs-Zweigen. (Szerk. bellusi

Baross Károly). Budapest, 1893

Magyarország helységnevtára. Budapest, 1941, 1944

Magyarország Helységnevtára. A különféle kormányzati ágak szerinti beosztás kimutatásával, mind az 1863. év elején fenállott. Legujabb adatok nyomán összeállították és kiadták B. - R. - A. - P. - Orts, - Lexicon des Königreich Ungarn. Mit Bedachtname auf die verschiedenen Zweige der Verwaltung wie solche am Anfangedes Jahres 1863. bestand. Auf Grundlage der neuesten ämtlichen Daten zusammen gestellt und herausgegeben von B. - R. - A. - P.

Magyarország műemlékei (Szerk. br. Forster Gyula). 2. köt. A műemlékek helyrajzi jegyzéke és irodalma. (Összeáll. dr. Gerecze Péter). Budapest: Hornyánszky Viktor Császári és Királyi Udvari Könyvnyomdája, 1906

Magyarországi gazdaczímtár. Magyarország, Horvát- és Szlavonorságok 100 kat. holdon felüli birtokainak és bérllőinek címjegyzéke, az egyes megyék részletes monográfiával. - Schematismus der Grundbesitzer Ungarns. Adressbuch der über 100. katast.-Joch besitzenden Grundbesitzer und Guts-pachter Ungarns, Kroatiens und Slavoniens, mit ausführlicher Monographie der einzelnen Komitate. (Szerk. zsitvabessenyői Rubinek Gyula). Budapest: „Patria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság, 1911

Maksay, Zoltán: Magyarország birtokviszonyai a 16. század közepén. 1. köt. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1990

Mencl, Václav: Románska architektúra na Slovensku. Praha - Prešov: Unie, 1937

Mravík, Ján: Pamätná kniha obce Semerovo. Rukopis písaný od roku 1959

Nagy, Iván: Magyarország családai czimerekkel és nemzékrendi táblákkal. 1.-3. köt. Pest: Beimel J. és Kozma Vazul, 1857–1858; 4-12. köt. és Pótkötet. Pest: Ráth Mór, 1858–1868

Nagy, Ludovico: Notitiae politico - geographico - statisticae inclyti Regni Hungariae partimque eidem adnexarum. Tomus primus. Budae, Proculus Typis Annae Landerer, 1828

Nemesi évkönyv. (Szerk. daróczi Daróczy Zoltán). 1-13. évf. Budapest, 1923–1935

Némethy, Ludovicus: Series parochiarum et parochorum archi-diocesis strigoniensis ab antiquissimis temporibus usque annum MDCCCXCIV. Strigoni: Typis Gustavi Buzárovits, 1894

Novotný, Bohuslav: Encyklopédia archeológie. Bratislava: Obzor, 1986

Ondrouch, Vojtěch: Limes Romanus na Slovensku. II Limes Romano in Slovacchia. Bratislava: 1938

Az országos mezőgazdasági cimtár. Kiegészítő része az országgyarapodásokkal visszatért területekről. II. köt. Kisalföld, Felvidék és Kárpátalja (Bars-Hont kee., Esztergom, Komárom, Nyitra-Pozsony kee., Abauj, Gömör-Kishont, Nógrád, Ung, Zemplén, Bereg, Ugocsa vármegye visszatért részei és a Kárpátalja). (Szerk. Kiss Elemér és sikabonyi Gálffy Péter). Pécs: Dunántúl, Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda, 1944

Pelikán, Oldřich: Slovensko a rímske impérium. (Malá výtvarná knižnica, 15 zv.) Bratislava: Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, 1960

Piri Czirjék, János: Érsekújvári napló 1848/49. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó, 1998

Pukkai, László: A „Hanza” szövetkezeti áruközpont Galánta. Pozsony: Madách-Posonium, 1994

[Reško, Alexander] Petrovai R., Sándor: Felyvidéki kastélyok lexikona. 1. köt. (I. kiad.) Révkomárom: KT Könyv- és Lapkiadó Kft., 2002

[Reško, Alexander] Petrovay Resko, Sándor: Felyvidéki kastélyok lexikona. 1. köt. (II. átdol. kiad.) Révkomárom: KT Könyv- és Lapkiadó Kft., 2005

Reško, Alexander: Jasová 570. výročí prvej písomnej zmienky. Komárno: Vydavateľstvo KT, 2004

Reško, Alexander: Kaštiele v Dubníku. Komárno: Rukopis, 2004

Reško, Alexander: Semerovo - Stará zemianska obec (MVK č. 84). Komárno: Vydavateľstvo KT, 1996

Slovensko na úsvite dejín. Antiqua slovaciae memoriae. Bratislava: Tatran, 1977

Solt, Kornélné: Emlékezés Csúzra. Komárom: KT Könyv- és Lapkiadó Kft, 2003

Súpis pamiatok na Slovensku. 3. zv. Bratislava: Obzor 1969

Szeghalmy, Gyula: Felvidék. Budapest: A Magyar Városok Monográfiája Kiadóhivatala, 1940

Szénássy, Árpád: Lexikón román-skyh kostolov na Slovensku. 1. zv. Nitriansky kraj. Komárno: Vydavateľstvo KT, 2005

Szinnyei, József: Magyar írók élete és munkái. 1.-14. köt. Budapest: Hornyánszky Viktor, 1891–1914

Szluha, Márton: Nyitra vármegye nemes családjai. 1.-2. köt. Budapest: Heraldika Kiadó, 2003–2005

Szluha, Márton: A Szluha család története. Budapest, 1996

Thury, Etele: A Dunántúli Református Egyházkerület története. 1. köt. Pápa: 1908.

Történelmi harangjaink. Kiállítás a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Örökség Galériában 2004. június 17.–szeptember 12.

Uhrin, Ladislav: Vyhľadat cintorín nebolo ľahké. In: Slovenská Republika, 5. august 1997

Az úrbéres birtokviszonyok Magyarországon Mária Terézia korában. 1. köt. Dunántúl. (Szerk. Felhő Ibolya). Budapest: Akadémiai Kiadó, 1970.

Územie Slovenska pred príchodom Slovanov. Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov. 1. zv. (Red.: Richard Mar-

sina). Bratislava: Národné literárne centrum, 1998.

Vályi, K. András: Magyarországnek leírása. 3. köt. Buda, 1799

Vlastivedný slovník obcí na Slovensku. 3. zv. Bratislava: Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1978

Visszatért Felvidék 1918-1938. (Szerk. Csátár László, Ölvedi János). Budapest: „Mahr Ottó és TSA Rákóczi” Könyvkiadóhivállalat, 1939

Zamarovský, Vojtech: Dejiny písané Rímom. Bratislava: Mladé letá, 1971

ARCHÍVY, KNIŽNICE

Hadtörténeti Intézet (Vojensko-historický ústvá), Budapest

Kiegsarchiv (Vojenský archív), Wien
Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Levéltára (Archív župnej samosprávy Komárom-Esztergom), Esztergom

Kultúrális Örökségvédelmi Hivatal (Úrad ochrany kultúrneho dedičstva), Budapest

Miestny výskum

Magyar Országos Levéltár (Maďarský krajský archív), Budapest

Obec Semerovo - kroniky obce

Obecný úrad Semerovo - pamätné knihy

Prímási Levéltár (Primaciálny archív), Esztergom

Prímási Könyvtár (Primaciálna knižnica), Esztergom

Rímskokatolícka fara Semerovo

Svedectvo miestnej občianky Márie Ivaničovej

Széchenyi Országos Könyvtár (Széchényiho krajská knižnica), Budapest

Štátny oblastný archív, Nitra so sídlom v Ivánke pri Nitre

Základná škola Semerovo

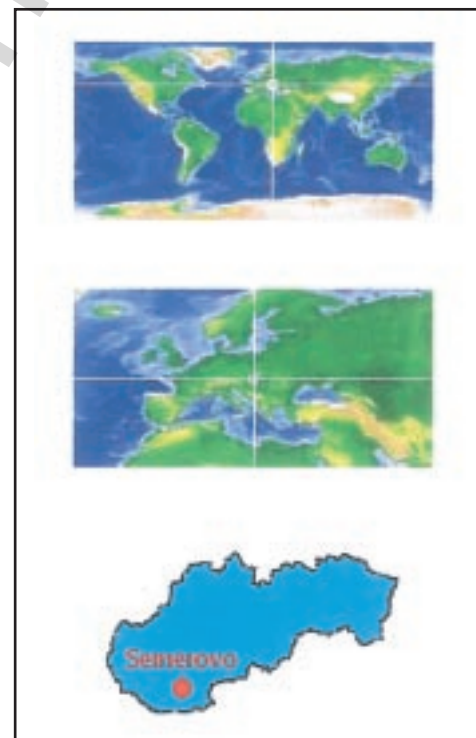
www.semerovo.sk

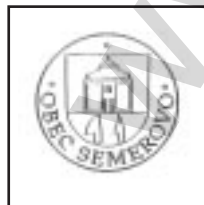

Obrazová příloha

www.semerovosk

NITRIANSKY SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Letecké pohľady na Semerovo

Letecké pohľady na Semerovo

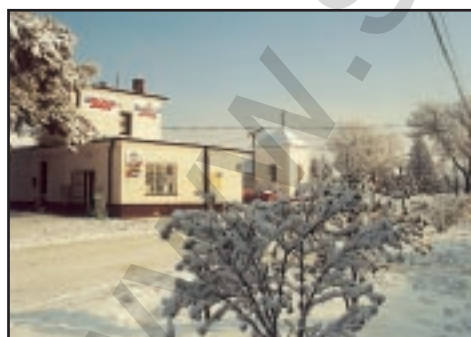
Letecké pohľady na Semerovo

Čarovné Semerovo vo fotografii

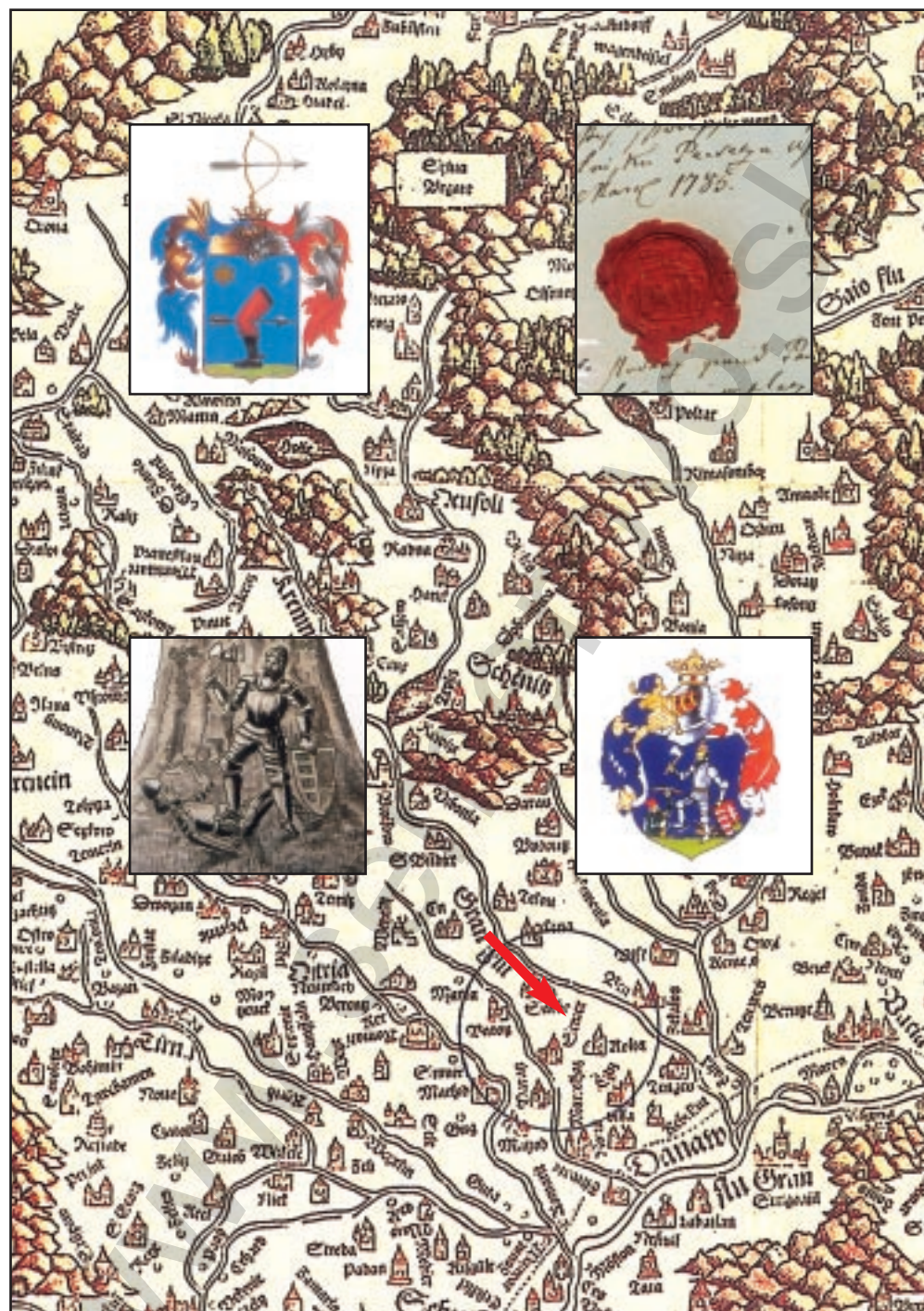
Čarovné Semerovo vo fotografií

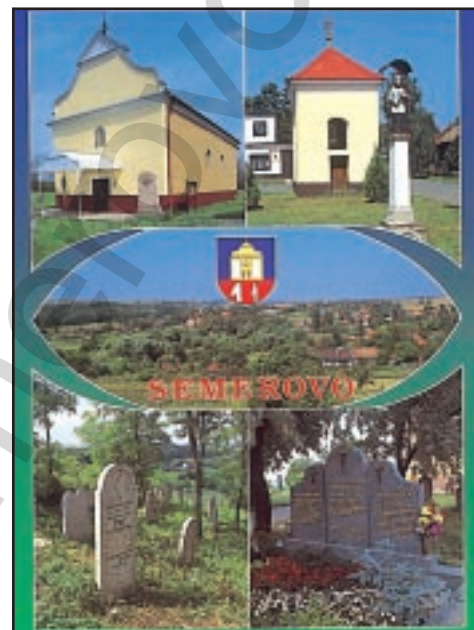
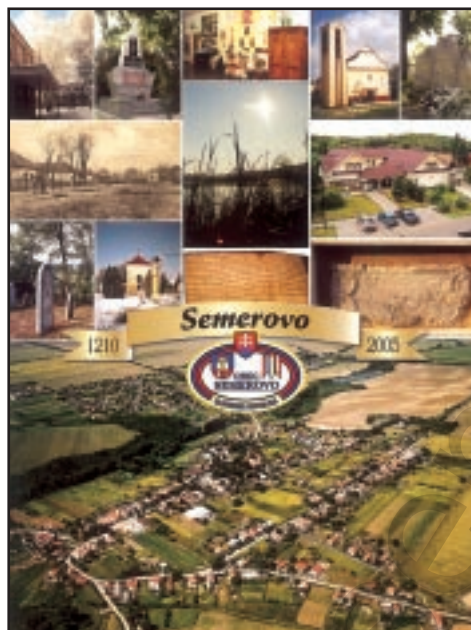
Čarovné Semerovo vo fotografii

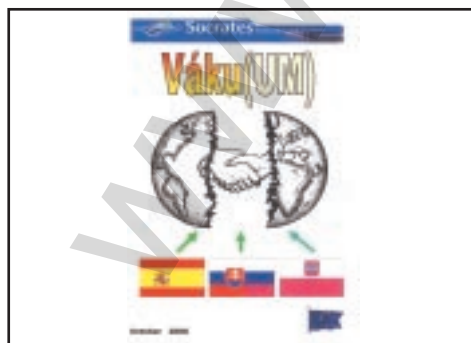

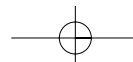
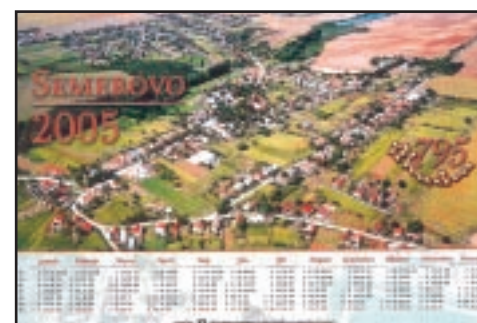
Lazarova mapa z roku 1522 doplnená o historické erby rodu Szemere a odtlačkom pečate obce

Pohľadnice obce
Školské časopisy

Rímsky kameň z roku 229 po Kr., prvá písomná zmienka o obci z roku 1210, Heraldická listina a fotografie z vysvätenia erbov

Premena rímskokatolíckeho kostola Nanebovzatia Panny Márie
v rokoch 2000–2005

Sakrálné pamiatky

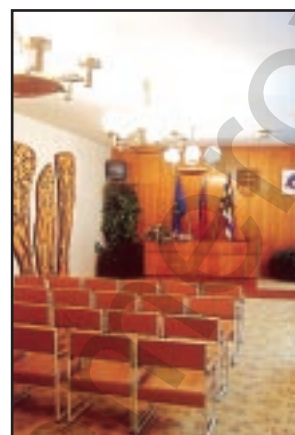

Sakrálné pamiatky

Pamiatky

Maľby z našej obce
Námestie Semerova

Osobnosti Slovenska v Semerove

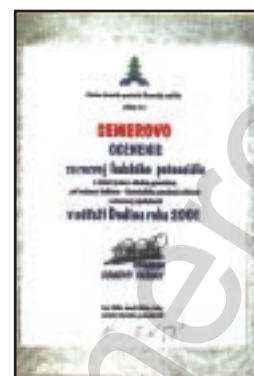

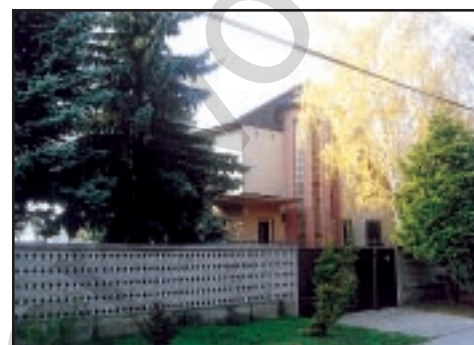

Vzácné návštevy

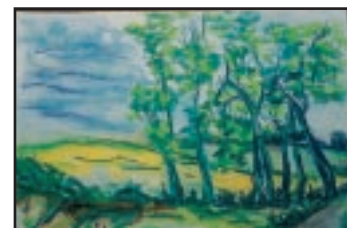
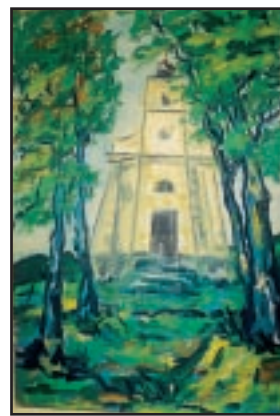

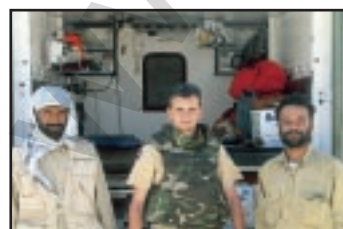
Z rímsko-katolíckeho kostola

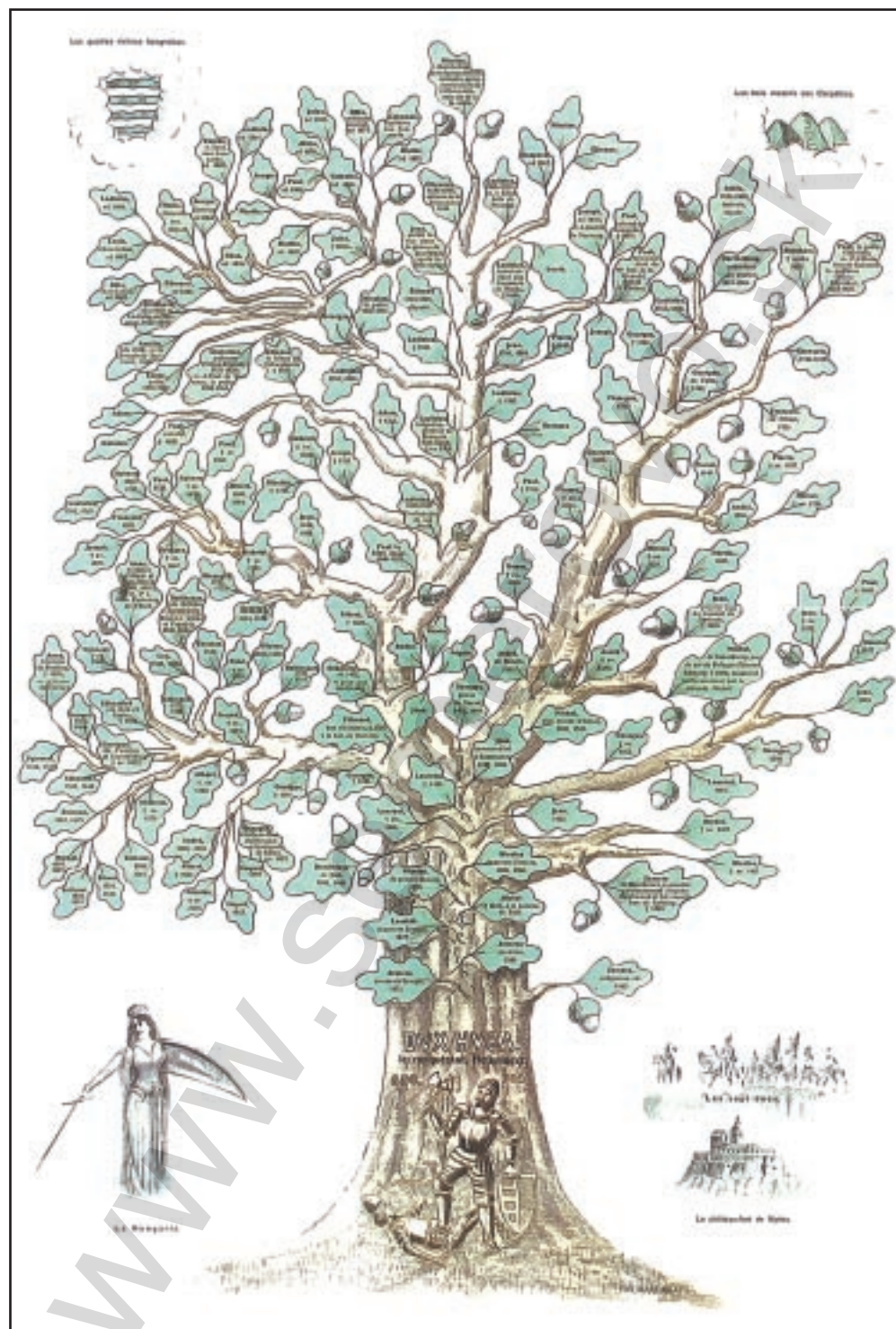

Tvorba Alžbety Havranovej Radovana Havrana,
ktorý je na misii v Afganistane

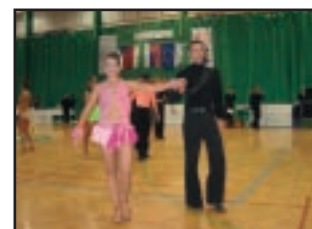
Rodostrom rodu Szemere

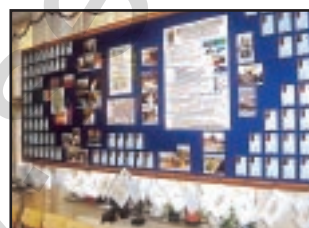

Z obradnej miestnosti obce Semerovo

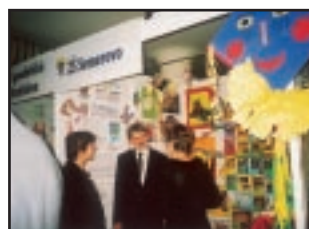

Dvojstrana zostavená z fotoarchívu Základnej školy
Vládni predstavitelia v stánku ZŠ na Fóre pedagogiky 2004

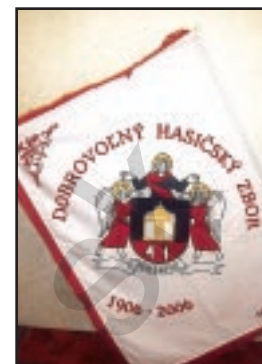

Dvojstrana z fotoarchívu MŠ

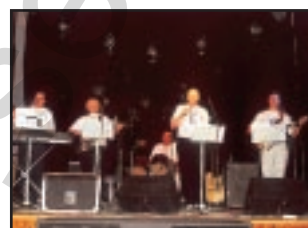

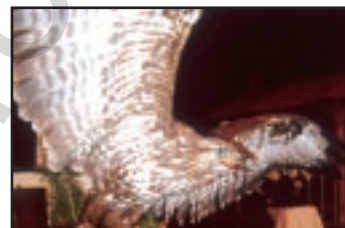
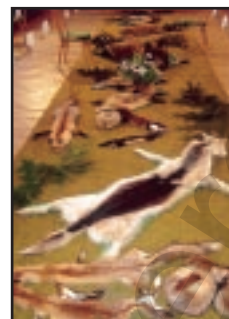
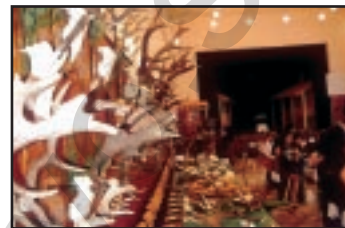

Kultúrno-spoločenský život obce

Poľovnícka spoločnosť Semerovo a jej výstava
Členovia Zväzu invalidov

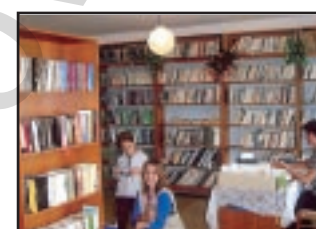

Zo života obce

Folklórno-divadelný súbor Semerovčan

Milí Semerovčania, rodáci a čitatelia !

*Končíme túto knihu s prianím,
nech sa našej krásnej obci darí
a nech sú jej občania zdraví ako to obilie v poli,
to obilie,
čo nám chlebík dáva a radosť na duši...*

RESUMÉ – ENGLISH

Obec Semerovo, 941 32 SEMEROVO č. 345, Nitriansky kraj

telefón, celkomobil, fax: +421-35/64580 18, tel.: 64580 18, 64580 88, 6474 005 - 31048; 0908 634 806 - 544 alebo 003033; fax: 6474 005

The highest pride of the village having 1 380 inhabitants of Slovak nationality with the 87 % of Roman - Catholics is
 229 A.D.
 Reconstructed and build in the wall of the Roman-Catholic church in 1389

**THE FIRST WRITTEN MENTION ABOUT THE VILLAGE IS FROM 1200.
 JEWISH COMMUNITY WAS MENTIONED YET IN 1770.
 HISTORICAL SEAL IS FROM 1770**

In the competition INFOaction in 2004 within the category „ Friendly Action of 2004 „ the village Semerovo won the 3rd place.
 In the competition INFOaction in 2005 within the category „ Friendly Action of 2005 „ the village Semerovo won the 1st place.
 In the VILLAGE OF THE YEAR 2005 competition the village received the 3rd place in Slovakia.
 In the VILLAGE OF THE YEAR 2001 competition the village received Award for the human potential development.
 Since 1977 the transnational partner of the village has been ŠATOV - village in the Czech Republic.

The following documents are approved for the village :

TERRITORIAL PLAN + DEVELOPMENT PLAN + ECONOMIC AND SOCIAL DEVELOPMENT PLAN

Village is participating in the project RENEWAL OF VILLAGE with the certificate valid until 31 September 2006.

Deputies college has 9 members, sessions of municipality representatives are being broadcasted transmitted by direct transmission to the cable TV with the telephone links to the meeting's room, decisions are made public in the windows of the village and at the videotext. Symbols of the municipality were approved by the Heraldic Commission of the Slovak Republic. The book and the brochure about the past and present times of the village, it has saved documents with the message for the 23rd and 23rd centuries-it has its own fire brigade, the community has water supply, gas-distribution systems, all buildings of infrastructure are equipped by gas. The following entities are operating in the village : AGROSPOL Semerovo - the cooperative society, cenosa, Hydina a.s. Čičer (poultry), construction company OSNOVA, Lúčna Trest LKVN service, company MERTYS - manufacturing the packages PP-PE, production of beehive, SHR, artisans, entrepreneurs, lawyer's office, postman and artist. From the village, well known pastry-cook comes, further there are civil associations, football club with the nice area, hunter's company, union of disabled, ensemble called „ Semerovčan“. The village has the protected site of bricklay, artisan well with the quality of infant's water, fish pond, health-care centre, post office, library, culture house with the cinema, commercial and restaurant's network.

In the village, there is the European protected site „Krkiv habľný BK SKEN/0006“ with the acreage 125,9 ha with the aim of preserving biotopes of Carpathian and Pannonic oak and hornbeam forests, Pannonic-Balkan oak - cortex forests, Euro-Siberian oak woods, protection level 4. To mark the 790 anniversary of the first written mention of the village, in 2006 citizens provided the new middle bell and build the new modern bellry at the Roman - Catholic Parish Church of Ascension of the Virgin Mary from 1712. During the 750 anniversary the bellry was completed by a bell and at the square, the new statue of patroness was placed.

Primary school of legal personality has 9 classes and 171 pupils from villages SEMEROVO and ČECHY. School is a holder of the Village Award for achievements in the education process and for the representation of village during 1990 - 2002. The school takes care of elements of Regional education ITV. It takes part in the projects INFOCANAL, HEALTHY SCHOOL, OPEN SCHOOL, SOCRATES / COMENIUS 2, in the training centre of INFOVET project, it has separate pavilion of gymnasium and canteen, sports area, it has its own exercise books with the logo of school and the coat of arms with information about the history of village and school.

Kindergarten with 34 children with nice place and modern facilities, since 1 July 2002 affiliated to the village

Since 1993, the village has its own cable TV with the TV broadcasting
INFOCANAL OF SEMEROVO TELEVISION MAGAZINE + VIDEOTEXT

In the village the following significant Roman Catholic priests - aggregated around Benedikt are buried:
Ján ZAKLÚKAL - born on 23 May 1807 in Kősztelec in Ostrihom siege. Since 1938 he was the priest in Semerovo. In Semerovo he had founded the primary school and the first association of land owners in 1840. He published his Works through the Society of Saint Vojtech in Trnava. He died on 7 July 1871 in Semerovo as 63-year-old. Buried in Semerovo.
Anton KRŠÁK - was born on 8 July 1769 in Namestovo. Since 1815 he had became a priest in Semerovo, he was a member of the Slovak Learned Society. He died on 14 December 1828 in Semerovo where he was buried.
Štefan CHOVANEC - was born on 23 July 1840 in Bohdanovce near Trnava. He was co-founder of the Matka slovenska and Slovak Catholic patron grammar school in Kláštor pod Znievom. Since 1871 he was a member of the Society of Saint Vojtech. Since the 21 September 1871 he was a priest in Semerovo where he died on 17 March 1878 as 38-year-old. He is buried at the Semerovo cemetery.
 The announcement on his benevolence was published by Narodne noviny, Obzor, Katolícke noviny and others.

Further information is available at the internet web page of the village and the primary school SEMEROVO
www.semerovo.sk www.ssemerovo.edu.sk E-mail : obec.semerovo@stonline.sk zs.semerovo@stonline.sk

ZÁKLADNÁ ŠKOLA SEMEROVO č. 110, 94132 SEMEROVO

Holder of the highest award of the village „AWARD OF THE SEMEROVO VILLAGE“

For the excellent development and modernisation of education, development of cultural and historical consciousness of children, successful representation of village and dissemination of Semerovo reputation in 1998 – 2003.

Official web page of the school : www.zasemerovo.edu.sk
 Further web pages : www.enviromusy.abol.sk, www.volariky.abol.sk
 e-mail : zs.semervovo@comenius.sk, zskladna@zasemerovo.edu.sk
 phone : +421 (0)33 / 64 600 93, 64 600 51, fax : 033 / 94 200 10

School - basic information :

- Základná škola Semerovo, 941 SEMEROVO č. 110, legal personality since 1 January 2002
- OIN : 37860610, TIN : 2021605641
- Primary school is the joint school for villages Semerovo and Čechy with 166 pupils
- Basic school in the village Semerovo was founded in 1730
- Establisher – Village Semerovo, 941 32 SEMEROVO No. 345
- Headmaster - PaedDr. Vlasta Hrabovská
- Pupils of the primary school have their own exercises books with the logo of school and the coat of arms of the village
- District Nové Zámky, region Nitriansky, Slovak Republic
- Geographical position: 48° 01'66" 0 N north of latitude (DMS)
18° 21' 0 E east for longitude (DMS)

Socrates

School is being supported by :

- Project INFOVEK Slovakia
- SOCRATES/COMENIUS I / Great Britain, Ireland, Spain, Poland, SR /
- OPEN SCHOOL, 2004, 2005, 2006
- Project INFOVEK – Open school 2004, 2005, 2006
- Project Open school – sports 2003, 2004, 2005, 2006
- Ministry of Education SR – Enviroproject 2004
- Project Return sports back to the schools 2002
- Company Slovak Telecom + E-Slovakia + Village Semerovo

School takes part both in national and international projects:

- SCHOOL SUPPORTING HEALTH – WITH THE CERTIFICATE OF THE MINISTRY OF EDUCATION
- MC EDU – ŠCI INFOVEK-u, MICROSOFT IT ACADEMY, PIRŠ
- OPEN SCHOOL - INFOVEK - SPORTS AND EDUCATION AREAS
- LIVE NATURE 2001 – 2003 EXTRAORDINARY PRIZE OF SAŽP (SLOVAK ENVIRONMENT AGENCY), ENVIROPROJECT 2004
- SOCRATES / COMENIUS I 2005/2006
- IT BENEFITS FROM ELEMENTS OF REGIONAL EDUCATION AND ITV
- eTwinning

The motto of the regional education project: „ THERE IS HAPPINESS, IF OUR PAST HELPS US TO DISCOVER THE PATH TO THE FUTURE AS WELL “

The most significant national success of the school :

Puppet ensemble Slniečko (Sun), the most successful representant of school and village in the history during 1979- 1983, Participant of the Scenic gathering 1983, 1987, 1989, 1993, twofold winner of national competitions
 Enjoyment in the family – I am in competition with the Orion little star- Mother, father, I wish to live in Europe
 Young creator 2000 - CWay and me – Renault Slovakia - Look, how skilled am I – competition SPP
 Why I like Slovak, why I like Slovakia - Live nature 2001 - 2003 - MAKŠ
 Poem 2004 publisher DAXE - School in Europe 2004 - Szamjmy Matke Zlamie - Poland

School represented the village at the nationwide and international events :

- The 3rd Fair of environment education programmes 2004 - Modra – Harmónia
- Forum of Pedagogy 2004 + Reminiscences at the Forum of Pedagogy 2004
- Creative Classrooms 2004 – Northern Ireland
- SOCRATES/COMENIUS I 2005/ 2006 – Partnership of schools „You and me, all together “
- Coordinating school : Primary school SEMEROVO, Slovak Republic meeting October 2006
- Partners schools : CP Nuestra Señora de la Antigua, CEBOLLA, Spain, meeting May 2006
 Szkola Podstanowa 3, NISKO, Poland, meeting October 2006
 St. Patrick's Primary School, GORTIN, United Kingdom – Northern Ireland
 Scoil na Croise Naofa, KILMACTHOMAS, Ireland
- ROADSHOW 2006 - MSITA KickOff MS IT Academy 2006 - Forum of Pedagogy 2006

Engagement of the teacher's staff:

„We are a small nation and no one would bring up our children instead of us.
 Therefore it depends on each teacher to be able and be willing to engage himself in the favour of future“

www.semerovo.sk

OBSAH

SLOVO PRIATELOVI	5
ZLOŽIL SOM VÁM BÁSNIČKU... ..	7
PREDSLOV (IMRICH HRABOVSKÝ)	9
PRÍRODA (doplnenie IMRICH HRABOVSKÝ, ďalej len I.H.)	13
Z DEJÍN OBCE AŽ PO rok 1989 (I.H.)	14
SÚČASNOSŤ OBCE (I.H.)	28
PODNIKY, PODNIKATELIA	36
NAJVZÁČNEJŠIA PAMIATKA OBCE (I.H.)	42
RÍMSKOKATOLÍCKA FARNOSŤ (I.H.)	45
ŠKOLSTVO (I.H.)	54
MATERSKÁ ŠKOLA (I.H.)	62
SAMOSPRÁVA OBCE (I.H.)	63
SYMBOLY OBCE SEMEROVO (I.H.)	68
CAMBIUM COMPOSSESSORUM	69
SÍDLO MOCNÉHO STREDOVEKÉHO RODU SZEMERE (I.H.)	73
ZEMIANSKE MAJETKY A ICH SÍDLA	77
ZANIKNUTÉ DVORY A MAJERE	84
ETNOGRAFIA OBCE (I.H.)	87
ZHRNUTIE - RESUMÉ	95
POĎAKOVANIE ZA KOSTOLNÚ ZBIERKU NA MALÝ ZVON „SV. ARCHANJELA MICHALA”	98
SLOVO NA ZÁVER	99
LITERATÚRA	100
ARCHÍVY, KNIŽNICE	103
OBRAZOVÁ PRÍLOHA	105
RESUMÉ - ENGLISH	144

Každá domácnosť obce Semerovo si môže zakúpiť jeden výtlačok knihy
v cene 150,- Sk. Kniha je inak nepredajná.

Alexander Reško - Árpád Szénássy
Semerovo
Pamätnica
Prvé vydanie

Vydalo: Vydavateľstvo KT s. r. o. Komárno
Zodpovedný vydávateľ: Tímea Szénássy

Iniciátorom vydania tejto publikácie bol Dr. Ing. Árpád Szénássy

Zalomenie: Ján Béres

Fotografie: Imrich Hrabovský a archív obce Semerovo

Korektúra: Denisa Gašparíková

Náklad 1200 kusov

Tlač: Nec Arte s. r. o. Komárno
236/2006

ISBN 80-8056-559-7